

Initiatiefvoorstel: krachtens artikel 78 van de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 157), ingediend d.d. 15 augustus 2024 door J. Kanapé en V. Ramsukul allen leden van De Nationale Assemblée, **houdende regels met betrekking tot Elektronische Communicatie (Wet Elektronische Communicatie).**

Paramaribo, 15 augustus 2024

De initiatiefnemers:

J. Kanapé

V. Ramsukul

Aan: De Nationale Assemblée

DE NATIONALE ASSEMBLEE	
Ingek.	15 Augustus 20 24
Agenda no.	1406/24
Verwezen	
Naar	

WET van .....,
houdende regels met betrekking
tot Elektronische Communicatie
(Wet Elektronische Communicatie)

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat - in verband met ontwikkelingen op het gebied van elektronische communicatie en ter bevordering van doelmatige voorzieningen voor deze sector, - het wenselijk is nieuwe regels vast te stellen;

Heeft, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, de Staatsraad gehoord, bekrachtigd de onderstaande wet:

HOOFDSTUK 1
ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Definities

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. President: de President van de Republiek Suriname;
- b. Minister: de Minister belast met de zorg voor het communicatiewezen;
- c. Raad: de Raad van Toezicht van de Telecommunicatie Autoriteit Suriname;
- d. Directeur: de Directeur van de Telecommunicatie Autoriteit Suriname;
- e. TAS: de Telecommunicatie Autoriteit Suriname als bedoeld in artikel 3;
- f. ITU-verdrag: de op 22 december 1992 te Genève tot stand gekomen Constitutie en Conventie van de Internationale Telecommunicatie Unie met de daarbij behorende bijlagen en reglementen (goedgekeurd bij Wet van 22 mei 1995, S.B. 1995 no. 53).
- g. aanbieder van diensten: een rechtspersoon of een natuurlijke persoon die op grond van een ingevolge deze wet verstrekte vergunning, al dan niet middels een fysiek netwerk, elektronische communicatie diensten aanbiedt;

- h. aanbieder van netwerken: een rechtspersoon persoon die op grond van een ingevolge deze wet verstrekte vergunning gerechtigd is tot het opzetten, in standhouden of exploiteren van een netwerk;
- i. aansluitpunt: het fysieke punt waarop een eindgebruiker de toegang tot een openbaar netwerk wordt geboden; in het geval van netwerken met schakelings- of routingfuncties wordt het netwerkaansluitpunt bepaald door middel van een specifiek netwerkadres dat met een abonneenummer of -naam kan zijn verbonden;
- j. algemene vergunning: een vergunning die de bevoegdheid geeft om netwerken aan te leggen en de mogelijkheid biedt om daarmee diensten aan te bieden, zoals geregeld in artikel 19;
- k. bijbehorende faciliteiten: de bij een netwerk of een dienst behorende fysieke infrastructuur en andere faciliteiten of elementen die het aanbieden van diensten via dat netwerk of die dienst mogelijk maken, ondersteunen of het potentieel hiertoe bezitten;
- l. bijzondere toegang: toegang tot communicatienetwerken op andere punten dan netwerkaansluitpunten die gebruikelijk aan gebruikers worden aangeboden.
- m. bijzondere vergunning: een gedetailleerde vergunning die de bevoegdheid geeft om een openbaar netwerk op te zetten, in stand te houden en te exploiteren alsook deze aan te bieden zoals geregeld in artikel 17;
- n. dienst: elektronische communicatiedienst;
- o. dominante aanbieder: een aanbieder van een openbaar netwerk die alleen of samen met andere aanbieders een economische machtspositie inneemt die hem in staat stelt zich in aanzienlijke mate onafhankelijk van concurrenten, klanten en eindgebruikers te gedragen;
- p. eindgebruiker: een natuurlijke of een rechtspersoon die uitsluitend gebruik maakt of wil maken van een openbaar netwerk of openbare diensten en niet tevens een aanbieder is van een openbaar netwerk of openbare diensten;
- q. elektronische communicatie: de uitzending, doorgifte of ontvangst van informatie van spraak, geluid, data, tekst, video, animatie, afbeeldingen, bewegende beelden en beelden, signalen of een combinatie daarvan door middel van magnetisme, radiogolven of andere elektromagnetische golven, optische middelen, elektromagnetische systemen of door middelen van soortgelijke aard, al dan niet met behulp van tastbare geleiding;
- r. elektronische communicatiedienst: een dienst die tegen een vergoeding wordt verstrekt en bestaat uit het doorgeven van signalen via netwerken, met inbegrip van elektronische communicatiediensten en transmissiediensten op netwerken, gebruikt voor het uitzenden van de omroep;

- s. elektronisch communicatienetwerk: transmissiesystemen, waaronder mede begrepen, schakel- of routeringsapparatuur en andere middelen die het mogelijk maken signalen over te brengen via draad, radiogolven of met optische of andere elektromagnetische middelen, waaronder begrepen satellietnetwerken, vaste circuit- en pakket geschakelde, met inbegrip van internet en mobiele netwerken, elektriciteitsnetten, voor zover deze gebruikt worden voor het doorgeven van signalen, netwerken gebruikt voor radio- en televisie-uitzendingen, en kabeltelevisienetwerken, ongeacht de soort informatie die wordt overgebracht;
- t. gebruiker: een natuurlijke of rechtspersoon die gebruik maakt van een dienst om economisch voordeel uit te halen;
- u. interconnectie: de fysieke en logische verbinding van openbare netwerken en diensten om gebruikers van de ene aanbieder van openbare netwerken en diensten in staat te stellen te communiceren met de gebruikers van een andere aanbieder van openbare netwerken en diensten en toegang te bieden tot de diensten aangeboden door zodanige andere aanbieder, alsmede de levering van diensten;
- v. kabels: geleidingen bestemd voor elektronische communicatie;
- w. kabelwerken: de bij kabels behorende ondersteuningswerken, beschermingswerken en signaalinrichtingen, alsmede inrichtingen, bestemd om daarin verbinding tot stand te brengen tussen kabels in, op of boven openbare gronden enerzijds en kabels in gebouwen en daarmee één geheel vormende gronden anderzijds dan wel tussen laatstgenoemde kabels onderling;
- x. netwerk: elektronisch communicatienetwerk;
- y. netwerkelementen en -faciliteiten: fysieke elementen van elektronische communicatie netwerken, waaronder begrepen draden, lijnen, land- en onderzeese kabels, golfgeleiders, optische middelen of andere apparatuur of daarop aangesloten voorwerpen, ten behoeve van elektronische communicatiedoeleinden, met inbegrip van elke post, paal, toren, staander, steun, stijl, stut, isolator, pijp, leiding of soortgelijk voorwerp gebruikt voor het dragen, ophangen, steunen of beschermen van de structuur, met uitzondering van apparatuur die toebehoort aan de eindgebruiker;
- z. nummer: cijfers, letters of andere symbolen, al dan niet in combinatie, die dienen voor toegang tot of identificatie van gebruikers, netwerkaansluitpunten, aanbieders van netwerken en diensten of andere netwerkelementen;
- aa. nummerplan: een plan houdende de bestemming van nummers, waaronder mede begrepen gegevens over lengte en samenstelling van de in het plan opgenomen nummers;
- bb. nummerportabiliteit: het vermogen van de klant hetzelfde nummer te behouden bij het veranderen van aanbieder van netwerk of aanbieder van diensten;

- cc. ontbundeling: aparte aanbieding en tarifiering voor diensten en functies of aanbieding van een dienst als basisdienst zonder additionele functies en mogelijkheden.
- dd. openbare gronden: (1) de openbare wegen met inbegrip van de daarbij behorende stoepen, glooiingen, bermen, sloten, bruggen, viaducten, duikers, beschoeiingen en andere werken, (2) de wateren met de daartoe behorende bruggen, de plantsoenen, pleinen en andere plaatsen, die tot gemene dienst van allen bestemd zijn;
- ee. openbare elektronische communicatiedienst: dienst die beschikbaar is voor het publiek;
- ff. openbaar elektronisch communicatienetwerk: netwerk dat geheel of hoofdzakelijk wordt gebruikt om voor het publiek bestemde diensten aan te bieden ter ondersteuning van de overdracht van informatie tussen netwerkaansluitpunten;
- gg. aanbieder: een rechtspersoon die middels een bijzondere of algemene vergunning een openbaar netwerk of openbare dienst aanbiedt;
- hh. randapparatuur: een inrichting of samenstel van inrichtingen, dat door middel van een aansluitpunt aangesloten wordt op een openbaar netwerk;
- ii. registratie plichtige: natuurlijke of rechtspersoon die zich op grond van deze wet bij de TAS dient te registreren voor het aanleggen, in standhouden en exploiteren van daartoe bepaalde netwerken of het aanbieden van daartoe bepaalde diensten.
- jj. referentie interconnectie offer: het actuele aanbod voor interconnectie diensten
- kk. schaarse middelen: het frequentiespectrum en nummers die worden gebruikt of kunnen worden gebruikt voor het aanbieden van een openbare diensten;
- ll. technologie neutraliteit: de vrijheid voor aanbieders om de voor hen meest geschikte technologie in te zetten voor het aanbieden van diensten;
- mm. toegang: het door een aanbieder van netwerken of diensten aan derden ten behoeve van het aanbieden van diensten beschikbaar stellen van netwerkonderdelen, faciliteiten, bijbehorende faciliteiten of diensten onder uitdrukkelijke voorwaarden, al dan niet op exclusieve basis;

HOOFDSTUK 2

INSTITUTIONEEL KADER

§ 1. DE MINISTER

Artikel 2

Taken van de Minister

1. De Minister stelt ten minste elke vijf jaar in samenwerking met de TAS, na daartoe betrokkenen de sector te hebben geconsulteerd, een beleidsdocument vast waarin de strategie voor de elektronische

communicatiesector wordt uiteengezet.

In het beleidsdocument wordt onder meer aandacht besteed aan:

- a. de prioriteiten binnen de sector;
  - b. de faciliterende rol van de overheid in het verder ontwikkelen van de sector.
2. De bijdrage van de elektronische communicatiesector aan de maatschappij wordt, zolang dit nodig blijkt, door het beleid van de Minister aangestuurd middels:
- a. het bevorderen van de onderlinge concurrentie binnen de sector;
  - b. het versterken van de concurrentiepositie van Suriname door een ruim aanbod van kwalitatief hoogwaardige netwerken en diensten te bevorderen;
  - c. het opheffen van barrières die de toegang tot het gebruik van elektronische communicatie door burgers, bedrijfsleven en overheid bemoeilijken;
  - d. het bevorderen van de maatschappelijke belangen bij de toegang tot en het gebruik van netwerken en -diensten;
  - e. het centraal stellen van het belang van veiligheid, betrouwbaarheid, toegankelijkheid en transparantie binnen de elektronische communicatie sector.
3. De Minister kan advies inwinnen van de TAS met betrekking tot:
- a. alle aangelegenheden van beleidsmatige aard, de uitvoering van deze wet betreffende;
  - b. alle voorstellen tot wijziging van deze wet en de daarop berustende bepalingen.

§ 2. DE TELECOMMUNICATIE AUTORITEIT SURINAME

Artikel 3

1. De Telecommunicatie Autoriteit Suriname, afgekort TAS is een rechtspersoon, gevestigd te Paramaribo. De TAS staat onder leiding van een Directeur.
2. De President benoemt de Directeur op voordracht van de Minister, na goedkeuring van de Raad van Ministers. Benoeming vindt plaats op grond van bij resolutie vastgestelde criteria ter beoordeling van de deskundigheid in verband met de taakuitoefening, de maatschappelijke kennis en de ervaring.
3. De Directeur wordt bijgestaan door een of meer onderdirecteuren die op voordracht van de Directeur, door de Minister worden benoemd op grond van voor de sector relevante economische, technische of juridische deskundigheid.
4. De Directeur wordt benoemd voor een periode van vijf jaar en kan eenmaal worden herbenoemd voor eenzelfde periode.
5. De arbeidsvoorwaarden van de Directeur en de onderdirecteuren worden door de Minister na verkregen goedkeuring van de Raad van Ministers vastgesteld.

6. De Directeur en de onderdirecteuren vervullen zonder toestemming van de Raad geen nevenbetrekkingen vervullen, bezoldigd of onbezoldigd. Evenmin hebben de Directeur en de onderdirecteuren in privé vertegenwoordiging of aandelen in aanverwante bedrijven.

Artikel 4

Beheer

1. De Directeur geeft leiding aan de TAS, mede aan de hand van een bedrijfsplan, een strategisch uitvoeringsplan en voortgangscontrole op de bedrijfsresultaten. Het bedrijfsplan wordt gepubliceerd op de website van de TAS.

2. De Directeur vertegenwoordigt de TAS in en buiten rechte, beheert het vermogen van de TAS en oefent alle bevoegdheden uit die voortvloeien uit deze wet.

3. De Directeur treedt in overleg met de Raad over alle aangelegenheden die van aanmerkelijke invloed zijn op de gang van zaken van de TAS en verstrekt de Raad alle inlichtingen die deze voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.

Artikel 5

Schorsing en Ontslag

1. Schorsing en ontslag van de Directeur geschiedt door een beslissing van de President na advies van de Minister zoals bepaald in lid 2. Schorsing en ontslag van de Onderdirecteur geschiedt door een beslissing van de Minister na advies van de Directeur.

2. Schorsing en ontslag van de Directeur en de Onderdirecteur geschieden wegens ernstige verwijtbare onzorgvuldigheid tijdens de uitoefening van de functie dan wel wegens zwaarwegende, in de persoon van betrokkene gelegen redenen.

3. Ontslag geschiedt voorts op eigen verzoek.

4. Een schorsing of ontslag wordt de Directeur en Onderdirecteur schriftelijk, onder vermelding van de redenen die daartoe hebben geleid, medegedeeld.

5. Tegen schorsing en ontslag van de Onderdirecteur staat binnen dertig dagen nadat de schorsing of het ontslag ter kennis van de Onderdirecteur is gebracht beroep open bij de President. De President hoort de Minister en de partijen, en maakt zijn beslissing met redenen omkleed schriftelijk bekend binnen zes weken na indiening van het beroep.

Artikel 6

Taken TAS

1. De taken van de TAS zijn:

- a. het bevorderen van de introductie van nieuwe technologieën en diensten;

- b. het gevraagd of ongevraagd adviseren van de Minister terzake aangelegenheden de elektronische communicatie betreffende;
  - c. het houden van toezicht op de interconnectie tarieven zoals in deze wet bepaald;
  - d. het beheren van het voorbereidingsproces van de bijzondere vergunningen die door de President/Minister worden toegekend op voordracht van de Minister/TAS;
  - e. het houden van toezicht op de naleving van de vergunningsvoorwaarden door de vergunninghouders en registratie plichtige aanbieders;
  - f. het verlenen van algemene vergunningen;
  - g. het verlenen van vergunningen voor schaarse middelen zoals voorzien in deze wet;
  - h. het bijhouden van een register voor de houders van netwerken en diensten die ingevolge deze wet registratie plichtig zijn, alsook voor aanbieders die vrijgestelde netwerken en diensten aanbieden;
  - i. het vertegenwoordigen van Suriname bij Internationale Organisaties;
  - j. het vaststellen van richtlijnen die betrekking hebben op de regulering van netwerken en diensten;
  - k. het opvragen en collecteren van data bij de aanbieders van netwerken en diensten en bij gebruikers en eindgebruikers, ten behoeve van statistische of regulerende doeleinden;
  - l. het beheer van het frequentiespectrum;
  - m. het beheer van het nummerplan;
  - n. het standaardiseren en controleren van zend en ontvangstapparatuur;
  - o. het beslechten van geschillen;
  - p. in samenwerking met de daartoe bevoegde instanties toezien op bescherming van consumenten;
  - q. het uitvoeren van de bij en krachtens deze wet opgedragen taken.
2. De TAS is verantwoordelijk voor aangelegenheden betreffende regulering van het frequentiespectrum, standaardisatie en overige gerelateerde zaken op nationaal, bilateraal, regionaal en internationaal niveau.
3. Bij de uitvoering van de taken die krachtens deze wet op de TAS rusten, ziet de TAS erop toe dat objectieve, transparante en niet-discriminerende regelgevingsbeginselen worden toegepast, onder meer op de volgende wijze:
- a. het waarborgen dat er bij gelijke omstandigheden geen discriminatie plaatsvindt jegens aanbieders van netwerken en diensten;
  - b. het beschermen van de concurrentie in de sector in het belang van de consument, en het bevorderen waar nodig een op infrastructuur gebaseerde concurrentie;

- c. het bevorderen van efficiënte investeringen en innovatie in de sector, door onder meer ervoor te zorgen dat de toegang tot de sector gestoeld is op regels die gezonde concurrentie bevorderen en het non-discriminatiebeginsel in acht nemen;
- d. het naar behoren rekening houden met uiteenlopende omstandigheden betreffende concurrentie en consumenten in de verschillende geografische gebieden.

Artikel 7

Bestuur TAS

1. Bij ontstentenis of belet van de Directeur berust het bestuur in zijn geheel bij een door de Raad aan te wijzen onderdirecteur. In geval van ontstentenis of belet van de Directeur en alle onderdirecteuren wordt het bestuur voor die tijd waargenomen door de Raad, onverminderd diens bevoegdheid om het bestuur tijdelijk aan een of meer personen al dan niet uit zijn midden op te dragen.
2. De functionarissen van de TAS worden door de Directeur benoemd, geschorst en ontslagen.
3. De rechtspositie en de overige arbeidsvoorwaarden van de functionarissen, worden in een afzonderlijke regeling vastgesteld.

Artikel 8

Raad van Toezicht

1. De Raad bestaat uit minimaal vijf en maximaal zeven leden die, na goedkeuring van de Raad van Ministers, door de Minister worden benoemd voor ten hoogste drie jaar. Indien de Minister na ommekomst van de drie jaren geen nieuwe Raad heeft benoemd, wordt de termijn van Raad geacht te zijn verlengd voor dezelfde periode. De Minister heeft het recht na goedkeuring daartoe van de Raad van Ministers, commissarissen of de gehele Raad tussentijds te ontslaan.
2. De Raad is zodanig samengesteld dat daarin verenigd zijn kennis en ervaring op het gebied van de elektronische communicatie, economie, recht en accountancy.
3. De Minister benoemt na goedkeuring van de Raad van Ministers één van de commissarissen tot President-commissaris; de Raad stelt zijn werkzaamheden onderling vast.
4. De commissarissen genieten een door de Minister vast te stellen remuneratie; de remuneratie komt ten laste van de exploitatierekening van de TAS.
5. De Raad keurt de jaarlijks de exploitatiebegroting van de TAS goed. Hierbij wordt rekening gehouden met het beheer van de eigendommen van de TAS en de aan de TAS toevertrouwde middelen.
6. De Raad stelt een reglement op betreffende zijn werkwijze. Het reglement behoeft de goedkeuring van de Minister.

Artikel 9

Begroting en Financiële Middelen TAS

1. De Directeur stelt jaarlijks voor 1 november een begroting met toelichting vast voor het volgende kalenderjaar om de doelstellingen vooropgesteld in het bedrijfsplan en strategisch uitvoeringsplan te kunnen realiseren. De toelichting bevat: a. de exploitatie; b. de investeringen, en C. de financiële verplichtingen welke voor een latere periode dan dit tijdvak zullen worden aangegaan. De toelichting gaat vergezeld van een financieringsoverzicht. De begroting wordt goedgekeurd door de Raad.
2. De financiële middelen van de TAS omvatten:
  - a. vergoedingen voor verleende vergunningen en andere door de TAS op grond van de wet te innen vergoedingen;
  - b. de ingevolge deze wet en de daarop berustende bepalingen door de TAS geïnde boetes en dwangsommen;
  - c. vergoedingen die de TAS ontvangt voor verrichte diensten en werkzaamheden ten behoeve van derden;
  - d. middelen verkregen door schenkingen, legaten of anderszins, beleggingen of rente van spaartegoeden;
  - e. opbrengsten van inschrijvingen en veilingen in de elektronische communicatiesector;
  - f. alle overige wettelijk toegestane middelen.
3. Jaarlijks wordt na aftrek van de exploitatiekosten en reserveringen voor ontwikkeling het surplus afgedragen aan de Staat.
4. De Directeur brengt elk kwartaal, verslag uit aan de Raad over de realisatie van de begroting en van het financieringsoverzicht.
5. Jaarlijks wordt, na afloop van het boekjaar, door de Directeur een balans en winst- en verliesrekening opgemaakt. Dit dient voor ultimo maart daaropvolgend met een toelichting, vermeldende naar welke maatstaf de roerende en onroerende zaken van de TAS zijn gewaardeerd en het jaarverslag van de Directeur aan de Raad ter beoordeling te worden aangeboden. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar. Het eerste boekjaar loopt vanaf de instelling tot en met 31 december daaraanvolgend.
6. De balans en de winst- en verliesrekening met de toelichting worden door de Directeur en alle commissarissen ondertekend en ter vaststelling aan de Minister aangeboden. Indien de handtekening van één of meer van deze functionarissen ontbreekt wordt de rede daarvan op de jaarstukken vermeld.

Artikel 10

Controle en verslagen

1. De TAS brengt jaarlijks voor 1 april aan de Raad en de Minister verslag uit over het gevoerde financieel beheer van het afgelopen boekjaar; bij dit verslag is gevoegd een verklaring omtrent de betrouwbaarheid en de rechtmatigheid, afgegeven door een deskundige als bedoeld in artikel 74 van het Wetboek van Koophandel.
2. Voorts brengt de TAS jaarlijks voor 1 april aan de Raad en de Minister verslag uit over de werkzaamheden, het gevoerde beleid in het algemeen en de doelmatigheid en doeltreffendheid van de werkzaamheden in het bijzonder.

Artikel 11

Consultaties

Indien een besluit naar inzichten van de TAS ingrijpende gevolgen zou kunnen hebben voor de sector of delen daarvan, organiseert zij vóór de inwerkingtreding van het besluit een consultatieronde. Bij beschikking kunnen nadere regels omtrent de uitvoering van de consultaties worden vastgesteld.

§ 3. GESCHILLENBESLECHTING

Artikel 12

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 10 van de Grondwet beslecht de TAS de navolgende geschillen tussen:
  - a. aanbieders van netwerken onderling ter zake de naleving van de bepalingen uit deze wet;
  - b. aanbieders van netwerken- en diensten ter zake de naleving van de bepalingen uit deze wet;
  - c. gebruikers en alle aanbieders van diensten met betrekking tot de toepassing van de door die aanbieder vastgestelde algemene voorwaarden.
2. Bij Staatsbesluit worden ter zake de geschillenbeslechting nadere regels vastgesteld.
3. Onverminderd het bepaalde in lid 1 van dit artikel, kunnen bij beschikking richtlijnen worden gepubliceerd die additionele procedures en bepalingen betreffende geschillenbeslechting behelzen voor interconnectieprocedures.

Artikel 13

Geschillencommissie

1. Tegen beslissingen van de TAS ter zake de in artikel 12 lid 1 bedoelde geschillen staat beroep open bij de Minister, binnen dertig dagen nadat die ter kennis van betrokkene zijn gebracht; de Minister stelt daartoe een geschillencommissie in om hem ter zake te adviseren.
2. De geschillencommissie bestaat uit:
  - a. een voorzitter;

- b. een vertegenwoordiger van het Ministerie belast met de zorg voor het elektronisch communicatiewezen;
  - c. een vertegenwoordiger van het bedrijfsleven;
  - d. twee vertegenwoordigers van consumentenorganisaties.
3. De Minister stelt een reglement op waarin regels zijn opgenomen betreffende de werkwijze.
4. De commissie kan zich door ter zake deskundigen doen bijstaan.
5. De voorzitter en de leden van de commissie ontvangen per geschil voor hun werkzaamheden een door de Minister vast te stellen vergoeding, die ten laste komt van bij het geschil betrokken partijen.

HOOFDSTUK 3

VERGUNNINGEN

§ 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 14

Bevordering van mededinging

Het vastgestelde beleid voor het aanbieden van openbare netwerken en diensten bevat duidelijke, toepasbare en niet discriminatoire bepalingen, waardoor toegang tot deze markten wordt vergemakkelijkt.

Artikel 15

1. Voor het aanleggen, in stand houden en exploiteren van netwerken en voor het verlenen van diensten, is een vergunning vereist.
2. Voor het aanbieden van bepaalde diensten zoals opgenomen in het overzicht van netwerkfaciliteiten en diensten is registratie bij de TAS verplicht.

Artikel 16

Vergunning categorieën

1. De TAS stelt na consultatie van de sector en relevante actoren een overzicht vast van netwerkfaciliteiten en diensten en deelt deze op in categorieën, namelijk:
  - a. de bijzondere vergunning die is vereist voor het aanleggen, exploiteren en in stand houden van openbare netwerken en het aanbieden van diensten
  - b. de algemene vergunning voor netwerken of diensten waarvoor, in vergelijking met de bijzondere vergunning, minder strenge reguleringsvoorschriften gelden;
  - c. registratieplicht tot markten die voldoende concurrerend worden geacht zodat een voorafgaande toekenning en vergunning voor het installeren, exploiteren en in stand houden van netwerken of het aanbieden van diensten niet nodig wordt geacht.
  - d. Vrijstelling van vergunning en registratie.

2. De netwerken en diensten die onder de verschillende categorieën vallen, alsook de kwalificatiecriteria voor de in lid 1 aangegeven categorieën en bijbehorende aanvraagformulieren worden indien er wijzigingen zijn opgetreden op uiterlijk 31 december van dat betreffende jaar door de TAS gepubliceerd.

3. De TAS evalueert het overzicht van netwerkfaciliteiten en diensten in de elektronische communicatiesector en stelt het indien nodig ten minste een maal per jaar bij, teneinde te garanderen dat het toereikend en volledig is. Hierbij houdt de TAS rekening met de trends en ontwikkelingen op de markt. De bedoelde herzieningen op initiatief van de TAS kunnen slechts na consultatie met belanghebbenden plaatsvinden.

§ 2. BIJZONDERE VERGUNNING

Artikel 17

1. Het is verboden om zonder een door de President/ Minister verleende bijzondere vergunning openbare netwerken aan te leggen, in stand te houden en te exploiteren. De voorwaarden waaraan aanvragers dienen te voldoen worden door het ministerie belast met het communicatiewezen vastgesteld en gepubliceerd.

2. De President/Minister verleent de vergunning na overleg met de Minister/TAS (die hiertoe advies van de TAS inwint).

3. De in lid 1 bedoelde voorwaarden komen bij aanvragers van een vergunning voor vergelijkbare diensten of netwerken zo veel mogelijk met elkaar overeen.

4. Bij staatsbesluit worden nadere regels gesteld ter zake:

- a. de aanvraag- en beoordelingsprocedure en de daarbij door de aanvrager van een bijzondere vergunning te verstrekken gegevens;
- b. de afhandeling van onvolledige aanvragen;
- c. de voorwaarden voor toekenning en afwijzing van de bijzondere vergunning.

Artikel 18

Duur Bijzondere Vergunningen

Bijzondere vergunningen worden verstrekt voor een periode van tien jaar.

§ 3. ALGEMENE VERGUNNING

Artikel 19

Voorwaarden aanvraag algemene vergunning

1. De TAS verleent algemene vergunningen aan aanvragers die voldoen aan de vastgestelde regels.

Deze voorwaarden die vooraf gepubliceerd worden zijn onder andere:

- a. de aanvraag- en beoordelingsprocedure en de daarbij door de aanvrager van een algemene vergunning te verstrekken gegevens;
- b. de afhandeling van onvolledige aanvragen;
- c. de voorwaarden voor toekenning en afwijzing van de algemene vergunning.

2. De TAS verleent de in lid 1 bedoelde vergunningen niet indien deze oneerlijke concurrentie teweeg zullen brengen binnen de elektronische communicatiesector.

Artikel 20

Duur Algemene Vergunningen

Algemene vergunningen worden verstrekt voor een periode van vijf jaren.

§ 4. OVERDRACHT, WIJZIGING, VERLENGING VERGUNNING EN ANDERE VERPLICHTINGEN

Artikel 21

Overdracht van vergunningen

1. De houder van een bijzondere vergunning behoeft voorafgaande schriftelijke toestemming van de President/Minister voor:

- a. het overdragen van zijn vergunning of enig recht uit hoofde van zodanige vergunning; of
- b. het overdragen van de controle over de activiteiten van het bedrijf.

2. De houder van een algemene vergunning behoeft schriftelijke toestemming van de TAS voor:

- a. het overdragen van zijn vergunning of enig recht uit hoofde van zodanige vergunning;
- b. het overdragen van de controle over de activiteiten van het bedrijf.

3. De te volgen procedure en voorwaarden bij de overdracht van een bijzondere vergunning worden bij Staatsbesluit geregeld en de procedure en voorwaarden bij de overdracht van een Algemene vergunning worden door de TAS vastgesteld en gepubliceerd.

Artikel 22

Wijziging van vergunningsvoorwaarden

1. De TAS kan ter bevordering van de realisatie van beleidsdoelstellingen in het algemeen belang adviseren de voorwaarden van een bijzondere vergunning aan te passen, mits de TAS na een daartoe gehouden consultatieronde:

- a. de doelstellingen en de gevolgen van het wijzigen van de vergunning vermeldt;
- b. de tijd specificeert waarbinnen voorstellen gedaan of bezwaren gemaakt kunnen worden ten aanzien van de voorgestelde wijzigingen;
- c. voorstellen en bezwaren, die naar behoren zijn aangevoerd, namens of door de vergunninghouder of enige andere persoon op wie de wijzigingen waarschijnlijk van invloed zullen zijn, in overweging neemt.

2. De TAS mag ter bevordering van de beleidsdoelstellingen in het algemeen belang, na een daartoe gehouden consultatieronde zoals bepaald in deze wet de voorwaarden van een algemene vergunning aanpassen, mits de TAS:

- a. kennisgeving van de voorgenomen consultatieronde doet in het Advertentieblad van de Republiek Suriname, op haar website en direct aan de vergunninghouder(s) of categorie van vergunninghouders die door deze wijziging worden beïnvloed;
- b. de doelstellingen en de gevolgen van het wijzigen van de vergunning vermeldt;
- c. de tijd specificeert waarbinnen voorstellen gedaan of bezwaren gemaakt kunnen worden ten aanzien van de voorgestelde wijzigingen;
- d. voorstellen en bezwaren, die naar behoren zijn aangevoerd, namens of door de vergunninghouder of enige andere persoon op wie de wijzigingen waarschijnlijk van invloed zullen zijn, in overweging neemt.

3. Na consultatie over de gewijzigde voorwaarden vermeld in de leden 1 en 2 worden deze gepubliceerd.

Artikel 23

Verlenging Vergunning

1. Verlenging van de bijzondere vergunning uitgegeven door de President/Minister geschiedt met inachtneming van de bepalingen ter zake de besluitvorming en de te volgen procedure zoals vastgesteld bij Staatsbesluit Vergunningen.

2. Verlenging van de algemene vergunning uitgegeven door de TAS, geschiedt met inachtneming van de bepalingen ter zake de besluitvorming zoals gepubliceerd op haar website.

§ 5. VERGUNNINGSVOORWAARDEN

Artikel 24

Voorwaarden opgelegd met betrekking tot het aanleggen, in stand houden en exploiteren van netwerken en tot het aanbieden van diensten zijn niet-discriminerend, evenredig en transparant in relatie tot het netwerk of de dienst waarop deze voorwaarden betrekking hebben.

Artikel 25

Toepasbaarheid van voorwaarden voor vergunninghouders en geregistreerde aanbieders van diensten of netwerken

1. De in deze wet en de daarop berustende bepalingen opgenomen rechten en verplichtingen voor aanbieders van netwerken en diensten, zijn op hen van toepassing ongeacht of aan hen een algemene of een bijzondere vergunning is verleend, evenals op hen op wie de verplichting tot registratie rust ingevolge artikel 16 van deze wet.
2. Onverminderd het bepaalde in lid 1, kan de uitoefening van bepaalde rechten afhankelijk worden gesteld van het vermogen van aanbieders om aan bepaalde gespecificeerde fysieke of technische vereisten te voldoen.

Artikel 26

Toepasbaarheid van voorwaarden op dominante aanbieders van diensten of netwerken

1. Bepaalde specifieke voorwaarden zijn slechts van toepassing indien de aanbieder van een netwerk of dienst een dominante aanbieder is op een markt zoals vastgesteld door de TAS overeenkomstig deze wet.
2. Wanneer de TAS het voornemen heeft dominantie vast te stellen, dient dit vooraf te gaan aan een consultatieronde zoals voorzien in artikel 11 van deze wet.

Artikel 27

Soorten voorwaarden van toepassing op dominante aanbieders

Overeenkomstig artikel 26 omvatten de voorwaarden welke aan dominante aanbieders kunnen worden opgelegd regels ten aanzien van:

- a. het verhuren van een deel van het aansluitnetwerk en de apparatuur of faciliteiten;
- b. het verhuren van huurlijnen;
- c. het delen van of het verlenen van toegang tot faciliteiten waaronder begrepen locaties, antenntorens, masten en kabelgoten;
- d. het bekendmaken van voorwaarden voor het aanbieden van diensten en tariefinformatie;
- e. nationale en internationale roaming;

- f. het hanteren van kostengeoriënteerde prijsbepaling;
- g. het naleven van verplichtingen inzake preselectie zoals eventueel door de TAS opgelegd;
- h. het toepassen van methoden van kostentoerekening;
- i. het bijhouden van gescheiden rekeningen voor hun activiteiten;
- j. het tot stand brengen van interconnectie tussen twee netwerken;

Artikel 28

Voorwaarden betreffende Milieu, Ruimtelijke Ordening en Regionale Ontwikkeling

Aanbieders van netwerken of aanbieders van openbare diensten kunnen onderworpen zijn aan specifieke voorwaarden betreffende het milieu, de ruimtelijke ordening en regionale ontwikkeling.

Artikel 29

Voorwaarden betreffende Internationale bepalingen

1. Aanbieders van netwerken en diensten zijn gehouden de op hen ingevolge deze wet rustende verplichtingen ter zake de verzorging van het internationale elektronische communicatieverkeer en de daarop betrekking hebbende verplichtingen die voortvloeien uit het ITU-verdrag en uit andere bindende verdragen of besluiten van volkenrechtelijke organisaties, na te komen.
2. Door of namens de President kunnen aan aanbieders van netwerken en diensten voorschriften worden gegeven die betrekking hebben op:
  - a. het waarborgen van de uitvoering van het bepaalde in lid 1;
  - b. het verlenen van de nodige medewerking bij de voorbereiding van verdragen en besluiten als bedoeld in lid 1 en het eventueel in verband daarmee te voeren internationaal overleg.

Artikel 30

Rapportageverplichting en informatieverstrekking

1. De verplichtingen inzake rapportage en informatie van aanbieders van netwerken en diensten tegenover de TAS hebben onder andere betrekking op:
  - a. tarieven die worden aangeboden aan eindgebruikers;
  - b. kwaliteit van de dienstverlening, gemeten aan de hand van de prestatie-indicatoren zoals vastgesteld door de TAS.
  - c. alle informatie met betrekking tot wijzigingen aan het netwerk of dienst
  - d. procedures voor afhandeling van storingen, klachten en geschillen met gebruikers over de kwaliteit van de dienstverlening, kostenopgaven en prijsontwikkelingen.

- e. het toezicht van de TAS op verplichtingen in verband met het aanleggen, in stand houden en exploiteren van netwerken of het aanbieden van diensten;
  - f. markt- en statistische analyses;
  - g. e- waste in de ruimste zin des woord.
2. De TAS is bevoegd te allen tijde informatie op te vragen met betrekking tot:
- a. het kunnen toetsen of bepalen van tarieven;
  - b. het kunnen toetsen of de vergunningsvoorwaarden worden nageleefd;
  - c. het beslechten van geschillen;
  - d. het kunnen doen van marktanalyse en verzamelen of verwerken van statistische informatie;
  - e. het kunnen voldoen aan verplichtingen bij nationale, regionale- en internationale organisaties.
3. Vergunninghouders hebben het recht te weten voor welk doel de door hen te verschaffen informatie zal worden gebruikt en zijn verplicht de gevraagde informatie te verstrekken volgens door de TAS voorgeschreven wijze of format en onder de voorwaarden in deze wet voorzien. Indien de informatie niet wordt verstrekt volgens de aangegeven wijze en binnen de gespecificeerde periode kan de TAS sancties opleggen zoals voorzien in deze wet.
4. De TAS stelt redelijke termijnen vast waarbinnen de inlichtingen moeten worden verschaft

Artikel 31

Aftapverbod

1. Het is anderen dan degene met wie verbinding wordt opgebouwd, verboden van de over het netwerk getransporteerde signalen kennis te nemen.
2. Het in lid 1 bedoelde verbod is niet van toepassing voor zover zulks geschiedt ter uitvoering van een bijzondere last gegeven door:
- a. de President voor zover de noodzaak en de wenselijkheid in het belang van de nationale veiligheid, zulks vorderen;
  - b. de Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie in het belang van de handhaving van de nationale veiligheid voor zover zulks betrekking heeft op de opsporing en vervolging van strafbare feiten overeenkomstig het Wetboek van Strafvordering voor zover de noodzaak en de wenselijkheid zulks vorderen.

Artikel 32

Aftapbaarheid

1. Elke aanbieder van openbare netwerken en diensten draagt er zorg voor dat de over diens netwerk getransporteerde signalen, conform de wettelijke bepalingen, als gevolg van artikel 31 strafbaar zijn voordat deze aan de gebruikers beschikbaar worden gesteld.

2. Elke aanbieder is verplicht om data, niet zijnde spraak, die via zijn netwerk is getransporteerd gedurende een periode van een maand op te slaan voor het geval de justitiële autoriteiten verzoeken om informatie.

Artikel 33

Bijzondere last

1. Elke aanbieder van openbare netwerken en diensten is verplicht medewerking te verlenen aan de uitvoering van een bijzondere last gegeven door een daartoe bevoegde instantie of persoon tot het aftappen van elektronische communicatie die over diens netwerk wordt afgewikkeld.
2. Elke aanbieder van netwerken en diensten is mede gehouden aan de daartoe bevoegde autoriteiten alle benodigde informatie te verstrekken en beschikbaar te houden, die noodzakelijk is om een bijzondere last als bedoeld in lid 1 uit te kunnen voeren.

Artikel 34

Veiligheid netwerken en diensten

1. Elke aanbieder van netwerken is verplicht gegevens met betrekking tot een bijzondere last en de verstrekking van informatie als bedoeld in artikel 33 te beveiligen tegen kennisneming door onbevoegden alsmede geheimhouding te betrachten met betrekking tot deze gegevens.
2. Elke aanbieder van diensten is verplicht ervoor zorg te dragen dat onbevoegden geen kennis kunnen nemen van de inhoud van de door eindgebruikers afgenomen diensten.
3. Bij staatsbesluit kunnen regels worden vastgesteld met betrekking tot de te nemen maatregelen in verband met de in de leden 1 en 2 bedoelde beveiliging van gegevens.

§ 6. AANSPRAKELIJKHEID

Artikel 35

Aansprakelijkheid aanbieders

1. Een aanbieder van netwerken en diensten is voor schade aan derden, als gevolg van het niet of niet goed functioneren van het netwerk, of van tekortkomingen bij de levering van diensten, slechts aansprakelijk, indien de schade:
  - a. heeft geleid tot de dood of zwaar lichamelijk letsel;
  - b. het gevolg is van handelen in strijd met de artikelen 435, 438, 439 en 440 van het Wetboek van Strafrecht;

- c. het gevolg is van het niet of onjuist verstrekken, het onzorgvuldig beheren of verwerken van gegevens betreffende gebruikers van de bedoelde diensten dan wel door fouten in administratieve verrichtingen samenhangend met die gegevens.
3. Een aanbieder van netwerken en diensten kan zich niet beroepen op een uit lid 1 voortvloeiende uitsluiting of beperking van zijn aansprakelijkheid, voor zover de schade is ontstaan uit zijn eigen roekeloos of opzettelijk handelen of nalaten

Artikel 36

Aansprakelijkheid internationaal elektronisch communicatieverkeer

Ter zake de verzorging van het internationaal elektronisch communicatieverkeer is een aanbieder van openbare netwerken en diensten slechts aansprakelijk overeenkomstig de bepalingen van het ITU-verdrag, alsmede van andere bindende verdragen, of besluiten van volkenrechtelijke organisaties die betrekking hebben op het internationaal elektronisch communicatieverkeer.

HOOFDSTUK 4

VERGUNNING SCHAARSE MIDDELEN

§ 1. ALGEMEEN KADER VOOR VERGUNNING SCHAARSE MIDDELEN

Artikel 37

Beheer van Schaarse Middelen

1. De TAS beheert de schaarse middelen, met inachtneming van de binnen de ITU en andere internationale organisaties geldende afspraken voor frequentiespectrumbeheer en nummerbeheer, op een zodanige wijze dat innovatie en mededinging worden bevorderd.
2. Op basis van het gestelde in lid 1, is de TAS belast met de zorg voor het beheer van het frequentiespectrum en nummers, hetgeen inhoudt dat:
  - a. de TAS een frequentieplan vaststelt dat in ieder geval de verdeling van de frequentieruimte over te onderscheiden bestemmingen, alsmede over categorieën van gebruik bevat;
  - b. de TAS een frequentieregister bijhoudt, dat een overzicht bevat van de reeds in gebruik zijnde frequenties met de tijdsduur waarvoor deze frequenties zijn toegekend;
  - c. de TAS een of meer nummerplannen vaststelt, waarin in ieder geval de bestemming van de daarin opgenomen nummers wordt aangegeven;
  - d. de TAS een nummerregister bijhoudt, dat een overzicht bevat van de uitgegeven en reeds in gebruik zijnde nummers met de tijdsduur waarvoor deze nummers zijn toegekend.
3. Bij staatsbesluit worden regels vastgesteld met betrekking tot:
  - a. voorschriften voor het nummerplan en het frequentieplan;

- b. de inrichting van en de inzage in het frequentie- en nummerregister.
4. De TAS is verplicht de frequentie- en nummerplannen te plaatsen in het Advertentieblad van de Republiek Suriname, te publiceren op haar website, ter beschikking te stellen van belanghebbenden en te rapporteren aan alle internationale organisaties op het gebied van elektronische communicatie, waarvan Suriname lid is.

Artikel 38

Vereisten frequentie-vergunning

1. Het frequentiespectrum wordt niet gebruikt zonder daartoe een vergunning dan wel toestemming van de TAS te hebben verkregen. De TAS brengt voor de toekenning en het gebruik van frequenties kosten in rekening aan de gebruiker.
2. De frequenties onder de verschillende categorieën zoals opgenomen in het overzicht netwerkfaciliteiten en diensten, alsook de kwalificatiecriteria voor iedere categorie vergunningen, worden indien noodzakelijk aangepast en door TAS gepubliceerd.
3. Het is verboden om zonder vergunning dan wel toestemming van de TAS frequenties die niet vallen onder de categorieën van vrijstelling in gebruik te nemen.

Artikel 39

Uitzonderingen frequentieverlening

1. Behoudens het bepaalde in artikel 38 kunnen frequenties worden gebruikt:
  - a. na vrijstelling door de TAS indien voor het bepalen van de categorie vrijstelling een consultatieronde is gehouden;
  - b. in het belang van de veiligheid van de Staat en de openbare orde door overheidsorganen en diensten, aangewezen door de President.
2. de onder lid 1 a en b aangegeven frequenties of categorieën dienen voor gebruik bij de TAS geregistreerd te zijn

Artikel 40

Technologie neutraliteit

De TAS verleent op basis van het beginsel van technologie neutraliteit de vergunning voor schaarse middelen.

Artikel 41

Vereisten nummer-toewijzing

1. De TAS beheert en wijst, overeenkomstig het geldende nummerplan, nummers toe, op objectieve en transparante wijze. De TAS brengt hiervoor een vergoeding in rekening.

2. Het is verboden om nummers in gebruik te nemen zonder toestemming van de TAS.
3. De TAS houdt een nummerregister bij, dat een overzicht bevat van de toegekende en gereserveerde nummers alsmede, in geval van reservering, de tijd gedurende welke de reservering gehandhaafd blijft.

Artikel 42

Toewijzingen Schaarze Middelen

1. De TAS hanteert passende en transparante procedures voor de vergunningverlening inzake schaarse middelen en stelt evaluatie- en wegingsfactoren vast.
2. Indien de vraag naar schaarse middelen de beschikbaarheid overtreft, kan de TAS na het houden van een consultatieronde besluiten om het aantal aanbieders van netwerken en diensten op een bepaalde markt te beperken. De TAS kent in deze gevallen de betreffende schaarse middelen toe op basis van een competitieve en transparante selectieprocedure.
3. Indien de TAS na de consultatieronde als bedoeld in lid 2 besluit het aantal aanbieders in de betreffende marktcategory niet te beperken, wordt voor de toekenning van de betreffende schaarse middelen de “first come first served” methode toegepast.
4. De toekenning van enige vergunning voor het gebruik van schaarse middelen ontheft de houder van de vergunning niet van de verplichting tot het aanvragen en verkrijgen van een vergunning voor de aanleg, in stand houding en de exploitatie van een netwerk of het aanbieden van enige dienst.
5. Voor bepaalde gebruikers van schaarse middelen is geen vergunning zoals bedoeld in artikel 16 vereist.

§ 2. VOORWAARDEN EN VERPLICHTINGEN VERGUNNINGEN SCHAARZE

MIDDELEN

Artikel 43

Voorwaarden ter zake het gebruik van frequenties

Bij staatsbesluit kunnen specifieke voorwaarden worden gesteld die verband houden met het gebruik van de frequenties; deze voorwaarden kunnen omvatten:

- a. het effectief en efficiënt gebruik van frequenties waaronder begrepen verplichtingen inzake netwerkdekking;
- b. technische en operationele voorwaarden nodig voor het vermijden van schadelijke interferentie;
- c. het beperken van de blootstelling van het publiek aan niet ioniserende stralen;
- d. de duur van de vergunning voor schaarse middelen, onderworpen aan veranderingen in het nationaal frequentieplan;

- e. overdracht van gebruiksrechten van frequenties op initiatief van de houder van de rechten en voorwaarden van toepassing op zodanige overdracht;
- f. verplichtingen betreffende samenwerking met de overheid in aangelegenheden van nationale veiligheid, op verzoek van de overheid en behoudens enige wetsbepaling;
- g. verplichtingen uit hoofde van relevante internationale overeenkomsten betreffende het gebruik van frequenties.

Artikel 44

Voorwaarden ter zake van de Toekenning van nummers

Bij staatsbesluit kunnen specifieke voorwaarden worden gesteld die verband houden met de toewijzing en het gebruik van nummers. De voorwaarden kunnen omvatten:

- a. aanwijzing van de dienst waarvoor het nummer gebruikt mag worden, met inbegrip van eisen inzake het aanbieden van die dienst;
- b. het effectief en efficiënt gebruik van nummers;
- c. vereisten met betrekking tot nummerportabiliteit en nummeridentificatie;
- d. de verplichting tot het verstrekken van informatie aan abonnees opgenomen in de telefoongidsen;
- e. de verplichting met betrekking tot de beschikbaarheid+ van alarmnummers voor overheidsdiensten;
- f. overdracht van gebruiksrechten op initiatief van de houder van de rechten, en voorwaarden toepasbaar op zodanige overdracht;
- g. verplichtingen uit hoofde van relevante internationale overeenkomsten betreffende nummergebruik.

Artikel 45

Intrekking Vergunning Schaarse middelen

1. De TAS heeft het recht de vergunning voor schaarse middelen in te trekken. De maatregel van intrekking moet evenredig zijn met het beoogde doel en de procedure hiertoe moet vooraf worden bekendgemaakt en dient transparant zijn.

2. Een vergunning voor schaarse middelen kan worden ingetrokken indien:

- a. de houder daarom verzoekt;
- b. de gronden, waarop de toekenning is gebaseerd, zijn vervallen;
- c. de nakoming van bindende verdragen die Suriname gesloten heeft en besluiten van volkenrechtelijke organisaties dit vordert;
- d. de houder van de schaarse middelen niet meer voldoet aan de aan hem gestelde eisen om daarvoor in aanmerking te komen;

- e. de houder van de toegekende schaarse middelen de bij of krachtens deze wet vastgestelde regels dan wel de voorschriften die aan de toekenning zijn verbonden of de beperkingen waaronder de toekenning is geschied, niet nakomt;

Artikel 46

Verlenging Vergunning Schaarse Middelen

1. De TAS zal een vergunning voor schaarse middelen op verzoek van de vergunninghouder verlengen voor een periode gelijk aan de voorgaande vergunning voor schaarse middelen.
2. Indien de TAS niet van plan is een vergunning voor schaarse middelen te verlengen, zal zij de houder van de vergunning daarvan ten minste één jaar vóór het verstrijken van de vergunningstermijn in kennis stellen. Indien er geen dringende omstandigheden zijn, zal de periode van kennisgeving voor de verlenging van de bijbehorende vergunning van een netwerk of –dienst binnen niet minder dan één jaar geschieden.
3. De TAS geeft schriftelijk kennis van haar voornemen tot niet-verlenging van de vergunning voor schaarse middelen, met vermelding van de redenen voor de voorgenomen beslissing en geeft de houder van de vergunning de gelegenheid om:
  - a. zijn standpunten naar voren te brengen; en
  - b. bij de TAS, binnen de gestelde periode, schriftelijk bezwaar aan te tekenen tegen de beslissing om de vergunning voor schaarse middelen niet te verlengen.

Artikel 47

Weigering Verlenging Vergunning Schaarse Middelen

- De TAS mag weigeren de vergunning voor schaarse middelen te verlengen indien ze van oordeel is dat
- a. de houder van de vergunning verzuimd heeft te handelen conform het bepaalde in de vorige vergunning voor schaarse middelen; of
  - b. de houder van de vergunning verzuimd heeft een van bepalingen van deze wet, de regeling of de bepalingen en voorwaarden van de vergunning of vergunning voor schaarse middelen wezenlijk na te komen.

Artikel 48

Beëindiging Vergunning

Vergunningen voor schaarse middelen en bijbehorende vergunningen die niet binnen 1 jaar in gebruik zijn genomen vervallen van rechtswege tenzij de vergunninghouder aannemelijk heeft kunnen maken, dat het niet aan hem te wijten is dat de schaarse middelen nog niet in gebruik zijn.

Artikel 49

Vrijstelling van overheidsorganen

1. Het bepaalde bij of krachtens dit hoofdstuk is niet van toepassing op de netwerken en schaarse middelen die tot gebruik strekken van door de President aan te wijzen overheidsorganen die zijn belast met de zorg voor de veiligheid van de Staat, dan wel met de handhaving van de openbare orde.
2. De TAS kent aan de ingevolge lid 1 aangewezen overheidsorganen de schaarse middelen toe die nodig zijn voor de uitvoering van de aan hen opgedragen taken.
3. De TAS zal voorwaarden en eventuele beperkingen stellen aan het gebruik van de schaarse middelen door de bedoelde overheidsorganen die conform de leden 1 en 2 in aanmerking komen voor vrijstelling.

Artikel 50

1. Elke aanbieder van netwerken die nummeridentificatie aanbiedt, is verplicht aan door de Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie aangewezen beheerders van een alarmnummer voor publieke diensten waarmee telecommunicatie wordt afgewikkeld, gelijktijdig te verstrekken:
  - a. het nummer van het oproepende aansluitpunt, ook als bij dat aansluitpunt gebruik gemaakt wordt van een nummerblokkeringsmogelijkheid;
  - b. naam, adres en woonplaatsgegevens van de abonnee of gebruiker dan wel de locatie van de desbetreffende voor het publiek toegankelijke gelegenheid van waaruit het desbetreffende nummer is aangesloten.
2. De verstrekte nummers en de in lid 1 onder b bedoelde gegevens worden door de beheerders, bedoeld in de aanhef van lid 1, geregistreerd in een daartoe bestemd register.
3. Verstrekking van nummers en gegevens uit het register vindt slechts plaats in de volgende gevallen en aan de daarbij genoemde diensten:
  - a. bij hulpverlening in noodsituaties; aan de aangewezen publieke diensten belast met hulpverleningstaken;
  - b. bij de bestrijding van het misbruik van alarmnummers; aan degene die belast is met het onderzoek van het misbruik met het oog op eventuele strafvervolgning.
4. De termijn gedurende welke de in lid 2 bedoelde nummers en gegevens blijven geregistreerd, bedraagt ten hoogste:
  - a. een maand, indien de nummers en gegevens betrekking hebben op gevallen waarin kennelijk sprake is van een verzoek om hulpverlening in een noodsituatie;

- b. zes maanden, indien de nummers en gegevens betrekking hebben op gevallen waarin kennelijk sprake is van misbruik van een alarmnummer voor publieke diensten;
  - c. vierentwintig uur in alle overige gevallen.
5. De in lid 1 bedoelde beheerder vergoedt de kosten die gemoeid zijn met het verstrekken van de in lid 1 onder a en b bedoelde nummers en gegevens.
6. De bekendmaking van het besluit tot aanwijzing, bedoeld in de aanhef van dit lid, wordt geplaatst in het Advertentieblad van de Republiek Suriname.

HOOFDSTUK 5
TOEGANG EN INTERCONNECTIE
§ 1. ALGEMENE BEGINSELEN

Artikel 51

Rol van de TAS bij Interconnectie

De TAS houdt toezicht op passende en tijdige toegang en interconnectie gericht op het bevorderen van efficiëntie en duurzame mededinging en op het geven van maximaal voordeel aan de eindgebruikers door:

- a. het opleggen van verplichtingen aan aanbieders van openbare netwerken in aangelegenheden van toegang en interconnectie;
- b. het ingrijpen op eigen initiatief of op verzoek van betrokken partijen.

Artikel 52

Voorwaarden opgelegd door de TAS

1. Onverminderd het bepaalde in deze wet met betrekking tot voorwaarden die aan aanbieders kunnen worden opgelegd, kan de TAS bij het bevorderen van de levering van elektronische communicatie, voorwaarden verbinden aan interconnectie en toegang, waaronder begrepen:

- a. het garanderen van doeltreffende mededinging;
- b. technische aangelegenheden;
- c. tariefaangelegenheden ;
- d. levering en gebruik;
- e. naleving van relevante normen;
- f. naleving van essentiële vereisten;
- g. de bescherming van het milieu;
- h. behoud van de eind-tot-eindkwaliteit van de dienst en consumentenbescherming;
- i. des-aggregatie van netwerken; en

- j. de aanpak en methoden van kostenberekening.
- 2.a. Op een aanbieder van een openbaar netwerk rust de verplichting om met andere aanbieders van netwerken in onderhandeling te treden met het oog op het leveren van diensten en het garanderen van de levering en interoperabiliteit van de diensten.
- 2.b. Onverminderd het bepaalde in lid 1, krijgt een rechtspersoon geen interconnectie toegekend tenzij deze in het bezit is van een geldige bijzondere vergunning.
3. Een aanbieder dient bij de uitvoering van de voorwaarden in deze wet opgenomen
- a. te handelen op een wijze die het mogelijk maakt interconnectie tot stand te brengen zodra het technisch en economisch verantwoord is;
  - b. te goeder trouw en binnen een redelijk tijdsbestek te voldoen aan verzoeken voor interconnectie;
  - c. interconnectie niet vertragen of te weigeren indien het redelijk is in termen van de vereisten van de verzoekende vergunninghouder enerzijds en de capaciteit van de aanbieder om daaraan te voldoen anderzijds;
  - d. de aanbieder die om interconnectie vraagt en de TAS een met redenen omklede kennisgeving te doen toekomen van elke weigering om interconnectie tot stand te brengen.

Artikel 53

Toegang tot Faciliteiten

Indien toegang tot faciliteiten voor het tot stand brengen van interconnectie nodig is, wordt de toegang samen met de vereiste interconnectie verleend.

Artikel 54

Niet openbare informatie

1. De TAS is gehouden om niet-openbare informatie waarover zij beschikt in het kader van onderhandelingen of geschillen over interconnectie, vertrouwelijk te behandelen.

2. Het bepaalde in lid 1 doet geen afbreuk aan de bevoegdheid van de TAS om toezicht uit te oefenen.

Artikel 55

Vertrouwelijke informatie

1. Aanbieders van openbare netwerken en diensten zijn gehouden om informatie die is ontvangen, uitgezonden of opgeslagen voor, tijdens of na het onderhandelingsproces tot het bereiken van een overeenkomst betreffende toegang of interconnectie vertrouwelijk te behandelen. Zij gebruiken zodanige informatie alleen voor het doel waarvoor deze is verstrekt.

2. De ontvangen informatie mag niet worden doorgegeven aan enige andere partij, in het bijzonder andere afdelingen, dochterondernemingen of partners die met dergelijke informatie een concurrentievoordeel zouden kunnen behalen.

§ 2. REGULERING INTERCONNECTIE

Artikel 56

Kennisgeving verzoek interconnectie

Een partij die interconnectie wenst kan te allen tijde rechtstreeks een schriftelijk verzoek doen aan een aanbieder en tegelijkertijd de TAS een volledig afschrift van zodanig verzoek doen toekomen.

Artikel 57

Aard van de overeenkomst

1. Commerciële onderhandelingen vormen de basis voor interconnectie-overeenkomsten.
2. Onverminderd het bepaalde in lid 1, stelt TAS de basisregels voor de onderhandelingen vast. Partijen zijn gehouden de voorwaarden en bepalingen voor het verlenen van toegang en interconnectie in overeenstemming met de door de TAS vastgestelde basisregels te bepalen.

Artikel 58

Minimale inhoud Interconnectie-overeenkomsten

Een interconnectie-overeenkomst bevat tenminste:

1. de datum van inwerkingtreding, de duur, de afspraken voor wijziging, voorzieningen voor opzegging en verlenging van de overeenkomst;
2. a. regels voor het tot stand brengen van interconnectie en de planning voor de invoering,
b. technische normen voor interconnectie,
c. wederzijdse garanties van kwaliteitsniveaus voor diensten.
d. coördinatiemaatregelen voor identificatie en opheffing van storingen alsook voor het toezicht op de kwaliteit van de dienst,
3. een beschrijving van de door elke partij te leveren diensten;
4. locatie van de interconnectiepunten;
5. maatregelen inzake interoperabiliteitstests;
6. bepalingen betreffende intellectuele eigendomsrechten;
7. regelingen voor het leveren van gelijkwaardige toegang en nummerportabiliteit, waar van toepassing;
8. voorzieningen inzake gedeeld gebruik van faciliteiten;
9. voorzieningen voor het kunnen garanderen van het behoud van de essentiële vereisten;
10. toegang tot ondersteunende, aanvullende en geavanceerde diensten;

11. toegang tot bijzondere toegangsdiensten, waaronder begrepen diensten inzake tariefnummers;
12. afspraken voor het meten van verkeersvolumes,
13. afspraken voor het vaststellen van tarieven voor diensten, procedures voor facturering en verrekening;
14. kennisgevingsprocedures en de contactgegevens van de gemachtigde vertegenwoordigers van elke partij voor elke bevoegdheid;
15. bedienings- en onderhoudsprocedures;
16. regels voor schadeloosstelling in geval van in gebreke blijven van een van de partijen;
17. procedures ingeval wijzigingen aan het netwerk of in het dienstenaanbod van een van de partijen worden voorgesteld;
18. omgangsregels inzake de vertrouwelijkheid van de niet-openbare delen van de overeenkomsten voor het meten van het verkeer en het vaststellen van tarieven voor diensten, procedures voor facturering en verrekening;
19. procedures voor het beslechten van geschillen.

Artikel 59

Tijdslimiet onderhandelingen

De TAS kan, op eigen initiatief of op verzoek van een van de partijen, een tijdslimiet vaststellen binnen welke de onderhandelingen over interconnectie moeten zijn afgerond.

Artikel 60

Indiening concept interconnectie-overeenkomst bij de TAS

1. Binnen dertig dagen nadat de partijen bij een onderhandeling over interconnectie overeenstemming hebben bereikt, dienen partijen de voorgestelde overeenkomst ter goedkeuring aan te bieden aan de TAS. De TAS onderzoekt of de overeenkomst niet in strijd is met de vastgestelde regels ter zake.
2. Binnen 90 dagen zal de TAS partijen indien nodig informeren over wijzigingen die doorgevoerd moeten worden in de concept interconnectie overeenkomst.

Artikel 61

Finalisering interconnectie-overeenkomst

Binnen 30 dagen nadat de TAS de voorgestelde wijzigingen aan partijen heeft aangeboden ontvangt zij een gefinaliseerd en door partijen ondertekend exemplaar van de interconnectie overeenkomst.

Artikel 62

Wijziging interconnectie-overeenkomst

De partijen bij een interconnectie-overeenkomst die tot wijziging van de overeenkomst overgaan, geven hiervan kennis aan de TAS.

Artikel 63

Opschorting interconnectie-overeenkomst

1. Een partij die een interconnectie-overeenkomst wenst op te schorten, stuurt de andere bij de overeenkomst betrokken partij en de TAS, ten minste een maand vóór de opschorting van de overeenkomst, een kennisgeving.;
2. Een interconnectie-overeenkomst bevat bepalingen ter zake opschorting van de overeenkomst of delen daarvan in geval van:
  - a. gedrag dat illegaal is of belemmerend werkt op de verplichtingen van de aanbieder van interconnectie diensten, ingevolge de relevante vergunning, wet of regeling;
  - b. vereisten die technisch niet haalbaar zijn;
  - c. omstandigheden die een onredelijk risico vormen voor de integriteit of de veiligheid van het openbaar netwerk of de diensten van de aanbieder van interconnectie diensten, aan wie de interconnectie is verzocht; of
  - d. het nodig is een wezenlijke achteruitgang van het openbaar netwerk of diensten van de aanbieder van interconnectie diensten aan te pakken.

Artikel 64

Opzegging interconnectie-overeenkomst

Partijen bij een interconnectie-overeenkomst stellen de TAS en zijn klanten ten minste zestig dagen vóór de opzegging van een interconnectie-overeenkomst schriftelijk in kennis daarvan, op voorwaarde dat:

- a. klanten tijdig in kennis worden gesteld over de maatregelen die genomen zullen worden om betreffende diensten bij een andere aanbieder af te nemen;
- b. de TAS gemachtigd is om, onverminderd het recht van de partijen de interconnectie-overeenkomst op te zeggen, tijdelijke maatregelen op te leggen en te eisen, dat iedere partij zorgt voor interconnectie op de voorwaarden en onder de omstandigheden en tegen de tarieven als de TAS gepast acht.

Artikel 65

Uitvoering interconnectie-overeenkomsten

1. Elke interconnectie- overeenkomst schrijft een periode voor binnen welke de interconnectie tussen de partijen tot stand moet zijn gebracht.
2. Van elke verlenging van deze periode doen partijen melding bij de TAS.
3. Onverminderd het bepaalde in de leden 1 en 2, bedraagt de periode voor de totstandkoming van de interconnectie-overeenkomst ten hoogste negentig dagen.

Artikel 66

Kosten aanpassing netwerk of apparatuur

1. Indien voor het tot stand brengen van interconnectie, aanpassing van het netwerk of van de apparatuur van een aanbieder van interconnectiediensten nodig is, kunnen de te maken kosten van de aanpassing worden verhaald op de aanvrager van interconnectie.
2. De in lid 1 bedoelde kosten zijn beperkt tot de aanpassing van die onderdelen van het netwerk of de apparatuur die specifiek zijn voor interconnectie als bedoeld in de interconnectieovereenkomst.

Artikel 67

Rapportageplicht interconnectie

1. In het kader van de toezichthoudende rol van de TAS op de interconnectie vergoedingen welke op kosten georiënteerd dienen te zijn, dienen de aanbieders van openbare netwerken en diensten jaarlijks te rapporteren over de gerealiseerde kosten en opbrengsten van hun diensten.
2. De rapportage dient te geschieden conform een door de TAS goedgekeurd kostenallocatie model.
3. De gehanteerde bedrijfscijfers ten behoeve van de rapportage conform het kostenallocatiemodel aan de TAS moeten ontleend zijn van een door een onafhankelijke accountant gecontroleerde jaarrekening.

§ 3. DOMINANTE OPENBARE COMMUNICATIE AANBIEDERS

Artikel 68

Vaststelling relevante markten en dominantie

1. De TAS bepaalt de relevante markten voor openbare netwerken en -diensten.
2. Behoudens het bepaalde in de artikelen 74 tot en met 86, heeft de TAS de bevoegdheid en de verantwoordelijkheid om vast te stellen welke aanbieders van openbare netwerken en diensten dominant zijn in relevante segmenten van de markt; behoudens consultatie hierbij van betrokken partijen zoals voorzien in deze wet. Ook houdt de TAS rekening met aanbevelingen van de instantie belast met mededinging.

Artikel 69

Initiatie procedure voor marktanalyse

1. De TAS kan te allen tijde, op eigen initiatief of op verzoek van een aanbieder van een openbaar netwerk of een dienst, een marktanalyse doen zoals bepaald in deze wet, om de dominantie van aanbieders van netwerken of diensten op een relevant marktsegment vast te stellen.
2. De in lid 1 bedoelde analyse, waarvan een consultatieronde deel uitmaakt, wordt op transparante wijze uitgevoerd.

Artikel 70

Criteria voor het vaststellen van Dominantie

1. De TAS hanteert ten minste de volgende criteria op basis waarvan de dominante positie van individuele of samen met andere aanbieders van openbare netwerken of diensten wordt vastgesteld:
  - a. het relevante marktsegment;
  - b. technologie en markttrends;
  - c. het aandeel van de aanbieders van netwerken of diensten op het relevante marktsegment;
  - d. de macht van de aanbieder of collectiviteit van aanbieders van netwerken of diensten om onafhankelijk van concurrenten in staat te kunnen zijn, een wezenlijke prijsaanpassing te introduceren en te behouden, evenals toegangsbarrières;
  - e. de product- dienstendiversificatie op de markt; en
  - f. andere criteria welke de TAS relevant acht, eventueel na raadpleging van belanghebbenden.
2. Onverminderd het bepaalde in lid 1, publiceert de TAS richtlijnen betreffende de criteria en procedures om relevante producten- en dienstenmarkten te bepalen.

Artikel 71

Vaststelling van een dominante aanbieder

1. Bij de vaststelling van dominantie beoordeelt de TAS vooraf de concurrentieverhoudingen binnen het relevante marktsegment waarbij aanbieders van openbare netwerken of diensten individueel of collectief een positie van economische kracht innemen die hen in staat stelt zich in aanzienlijke mate onafhankelijk van concurrenten en gebruikers te gedragen.
2. Voor elk relevant marktsegment publiceert de TAS in het Advertentieblad van de Republiek Suriname en op haar website de lijst van dominante aanbieders en in voorkomend geval, de lijst van de verplichtingen die aan elk van deze dominante aanbieders is opgelegd.

3. De TAS kan in haar openbare bekendmaking in het Advertentieblad van de Republiek Suriname en op haar website aanbieders van openbare netwerken of diensten aanmerken als dominant zoals bepaald in deze wet, mits de TAS:

- a. een vaststelling omtrent dominantie maakt en de belanghebbende partijen uitnodigt hun mening schriftelijk bekend te maken; en
- b. bij aanwezigheid overleg pleegt met de instantie belast met mededinging en de aanbevelingen gedaan door deze instantie in aanmerking neemt.

Artikel 72

Opleggen, handhaven, wijzigen of intrekken van verplichtingen

1. De TAS is belast met het opleggen, handhaven, wijzigen of intrekken van verplichtingen met betrekking tot toegang of interconnectie van toepassing op dominante aanbieders van openbare netwerken of diensten.
2. Bij de uitvoering van de in lid 1, gegeven bevoegdheden legt de TAS, rekening houdend met de aard van het geïdentificeerde probleem, verplichtingen op die in het licht van de doelstellingen van deze wet proportioneel en gerechtvaardigd zijn.
3. De in lid 1 bedoelde verplichtingen die de TAS aan dominante aanbieders kan opleggen omvatten:
  - a. verplichtingen inzake transparantie met betrekking tot de publicatie van informatie, waaronder begrepen referentieoffertes;
  - b. verplichtingen inzake non-discriminatie met betrekking tot het verlenen van toegang en interconnectie;
  - c. verplichtingen inzake gescheiden boekhoudingen ten aanzien van specifieke activiteiten betreffende toegang en interconnectie;
  - d. verplichtingen inzake toegang, inclusief het verlenen van toegang tot internationale gateways;
  - e. verplichtingen inzake prijsbeheersing en kostprijsberekening;
  - f. verplichtingen om de reeds tot stand gebrachte interconnectie niet te onderbreken noch te belemmeren, behalve indien daartoe gemachtigd door de TAS of overeenkomstig procedures voor de regeling van geschillen krachtens deze wet of op rechterlijk bevel.
4. De TAS is bevoegd om in uitzonderlijke gevallen, na een daartoe gehouden consultatieronde, andere dan de in lid 3 bedoelde verplichtingen op te leggen aan dominante aanbieders.
5. De in lid 3 genoemde verplichtingen kunnen bij staatsbesluit nader worden geregeld.

Artikel 73

Vaststelling en herziening van Dominantie

1. De vastgestelde, evenals de opgelegde verplichtingen betreffende dominantie worden regelmatig door de TAS geëvalueerd en indien noodzakelijk aangepast.
2. Een dominante aanbieder van een netwerk of dienst kan te allen tijde bij de TAS een verzoek indienen om zijn dominante positie te laten herzien en geclassificeerd te worden als niet-dominant.

§ 4. REFERENTIE OFFERTE VOOR INTERCONNECTIE

Verplichtingen voor dominante aanbieders

Artikel 74

1. Iedere dominante aanbieder publiceert een Referentie Offerte voor Interconnectie, RIO.
2. De RIO omvat verschillende tarieven, voorwaarden en bepalingen voor verschillende interconnectiediensten waardoor deze objectief kunnen worden beoordeeld en niet leiden tot onbillijke verstoring van de mededinging. Bij toepassing van deze tarieven, voorwaarden en bepalingen worden de volgende voorschriften in acht genomen:
  - a. bij het verlenen van interconnectie hanteert de dominante aanbieder de van toepassing zijnde interconnectietarieven, voorwaarden en bepalingen zoals gehanteerd voor zijn eigen diensten of van die van de bij hem aangesloten ondernemingen, zijn dochterondernemingen of partners;
  - b. de kosten van de RIO zijn voldoende ontbundeld om te garanderen, dat de partij die interconnectie aanvraagt niet betaalt voor diensten die geen verband houden met de gevraagde dienst;
  - c. de in de RIO opgenomen interconnectietarieven zijn berekend op basis van kosten-oriëntatie;
  - d. de voorwaarden, kosten en de kwaliteit van de diensten opgenomen in de RIO worden op niet-discriminerende basis openbaar gemaakt, waarbij er geen sprake zal zijn van begunstiging van de eigen diensten of dochterondernemingen.

Artikel 75

Inhoud van de RIO

Om de contractonderhandelingen te vergemakkelijken dient de RIO zo gedetailleerd mogelijk geformuleerd te zijn en omvat ten minste de volgende bepalingen:

- a. diensten voor het routeren van verkeer (gespreks- of sessieopbouw en -afgifte);
- b. huurlijnen;
- c. interconnectielinks;

- d. binnenlandse en internationale uitgaande doorgifte;
- e. aanvullende diensten en uitvoeringsregelingen vanuit de TAS;
- f. een beschrijving van en de voorwaarden voor toegang tot alle interconnectiepunten, met het oog op fysieke colocatie;
- g. uitvoerige beschrijving van voorgestelde interconnectie- interfaces, met inbegrip van het signaleringsprotocol en mogelijk de encryptiemethoden gebruikt voor de interfaces;
- h. technische en tariefvoorwaarden die de carrieselectie en nummerportabiliteit, waar van toepassing, beheersen;
- i. diensten voor het factureren voor derden;
- j. op verzoek van de TAS, een alternatieve locatie en voorwaarden voor co- locatie indien fysieke co- locatie technisch onuitvoerbaar blijkt;
- k. de technische en financiële voorwaarden die de toegang tot het netwerk en diensten van de dominante aanbieder regelen, in het bijzonder die welke verband houden met bijzondere toegang tot het aansluitnet.

Artikel 76

Vereisten kosten oriëntatie en ontbundeling

1. Na een daartoe gehouden consultatieronde, kan de TAS RIO-richtlijnen publiceren die door alle dominante aanbieders van openbare netwerken moeten worden gebruikt.
2. De TAS is bevoegd om verplichtingen voor een op kosten georiënteerde RIO op te leggen aan een dominante aanbieder.
3. De RIO bevat bepalingen die de dominante aanbieder verplichten tot ontbundeling van de interconnectie- diensten en bijbehorende tarieven, zodat een partij die om interconnectie vraagt slechts hoeft te betalen voor de specifieke netwerkelementen of faciliteiten die hij wenst.

Artikel 77

Indieningstermijn RIO

Een dominante aanbieder die krachtens deze wet verplicht is een RIO op te stellen, moet dit binnen zestig dagen na kennisgeving door de TAS en periodiek daarna tot het tijdstip dat de RIO door de TAS wordt ingetrokken ter goedkeuring aanbieden.

Artikel 78

Wijziging en beoordeling RIO

1. RIO's, worden binnen dertig dagen na indiening door de TAS beoordeeld en al dan niet goedgekeurd. De periode van dertig dagen kan door de TAS worden verlengd tot maximaal zestig dagen.
2. De TAS kan van de dominante aanbieder eisen dat hij de RIO zodanig wijzigt dat het in verband staat met de beginselen van non-discriminatie en kostengeoriënteerde interconnectie.
3. De dominante aanbieder is verplicht de in lid 2 bedoelde wijziging uit te voeren en de gewijzigde RIO binnen eenentwintig dagen na de kennisgeving ter goedkeuring bij de TAS in te dienen. Tijdens het beoordelingsproces van een herziene RIO, blijft de bestaande goedgekeurde RIO van kracht totdat de herziene RIO is goedgekeurd
4. Onverminderd het bepaalde in lid 3, stelt een dominante aanbieder binnen dertig dagen na een wijziging in een RIO de TAS hiervan in kennis.

Artikel 79

Publicatie van RIO

Binnen zeven dagen na goedkeuring van een RIO maakt de dominante aanbieder zijn offerte openbaar door:

- a. publicatie te doen van de beschikbaarheid van het document en de vindplaats daarvan;
- b. op verzoek een gedrukte of elektronisch exemplaar van de offerte ter beschikking te stellen.

Artikel 80

Methode voor Tariefbepaling

De TAS ontwikkelt en herziet, na daartoe gehouden consultatierondes boekhoudkundige vereisten en kostprijsberekeningsmethoden voor gebruik door dominante aanbieders van openbare netwerken, overeenkomstig internationaal gevestigde en aanvaarde principes, methoden en praktijknormen van administratieve verantwoording, verslaglegging en kostprijsberekening.

Artikel 81

Juridische Status RIO

Elke dominante aanbieder draagt er zorg voor dat zijn interconnectie- overeenkomst en zijn RIO verenigbaar zijn met elkaar. In gevallen waarin de interconnectie- overeenkomst en de RIO niet verenigbaar zijn met elkaar, prevaleren de voorwaarden en bepalingen van de RIO.

§ 5. VERPLICHTINGEN INZAKE TOEGANG

Artikel 82

Verplichtingen inzake toegang voor dominante aanbieders

1. De TAS kan ter waarborging van de mededinging, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van één van de partijen, maatregelen treffen ter bevordering van toegang of interoperabiliteit van diensten. Dominante aanbieders kunnen verplicht worden aan redelijke verzoeken om toegang tot- en gebruik van specifieke netwerkelementen en bijbehorende faciliteiten te voldoen.
2. Bij de uitoefening van de bevoegdheid zoals voorzien in lid 1, kan de TAS onder meer de volgende verplichtingen opleggen aan dominante aanbieders voor:
  - a. de termijnen waarbinnen onderhandelingen inzake toegang of het realiseren van interoperabiliteit van diensten moeten zijn afgerond, indien er geen overeenstemming kan worden bereikt tussen de partijen;
  - b. het verlenen van toegang tot gespecificeerde netwerkelementen of faciliteiten aan derden;
  - c. het niet-intrekken van reeds verleende toegang tot faciliteiten;
  - d. het tot stand brengen van interconnectie tussen netwerken of netwerkfaciliteiten;
  - e. het bieden van co-locatie of andere manieren van gedeeld gebruik van faciliteiten, waaronder begrepen het gedeeld gebruik van kabelgoten, gebouwen of masten;
  - f. het leveren van gespecificeerde diensten nodig voor het garanderen van de interoperabiliteit van eind-tot-eind-diensten aan gebruikers, waaronder begrepen een vereiste voor een aanbieder om diensten te leveren die andere aanbieders van netwerken of -diensten de mogelijkheid geven tot interconnectie via het netwerk van eerstgenoemde aanbieder, met inbegrip van faciliteiten voor intelligente netwerkdiensten of roaming op mobiele netwerken;
  - g. het verlenen van open toegang aan technische interfaces, protocollen of andere technologieën die onmisbaar zijn voor de interoperabiliteit van diensten of virtuele netwerkdiensten;
  - h. het aanbieden van gespecificeerde diensten op groothandelsbasis voor wederverkoop door derden;
  - i. het verlenen van toegang tot operationele ondersteuningssystemen of soortgelijke softwaresystemen nodig voor het garanderen van mededinging bij het aanbieden van diensten
  - j. het te goeder trouw onderhandelen met aanbieders van openbare netwerken of -diensten die toegang verzoeken.
3. De TAS kan voorwaarden met betrekking tot redelijkheid, billijkheid en tijdigheid verbinden aan de in lid 2 opgelegde verplichtingen.

4. Bij de overweging omtrent het al dan niet opleggen van de verplichtingen bedoeld in lid 2, houdt de TAS in het bijzonder rekening met de onderstaande factoren:
  - a. de technische, milieu- en economische uitvoerbaarheid bij het gebruiken of installeren van de concurrerende faciliteiten, waarbij de ontwikkeling van de markt, de aard van en het soort interconnectie en toegang en de beschikbare capaciteit in ogenschouw worden genomen;
  - b. de initiële investering door de eigenaar van de faciliteit, rekening houdend met de risico's betrokken bij het doen van zodanige investering;
  - c. de noodzaak de mededinging op lange termijn te waarborgen;
  - d. eventuele relevante intellectuele eigendomsrechten, waar van toepassing.

Artikel 83

Verplichting van referentieofferte voor toegang voor dominante aanbieders

De TAS kan een dominante aanbieder van een netwerk verplichten naast een RIO ook een referentieofferte voor toegang te publiceren die voldoet aan de relevante wettelijke bepalingen waaronder het volgende:

- a. toegang tot netwerkelementen en bijbehorende faciliteiten en fysieke infrastructuur;
- b. toegang tot relevante softwaresystemen, waaronder begrepen operationele ondersteuningssystemen, toegang tot nummervertaling of systemen die soortgelijke functies aanbieden;
- c. toegang tot vaste en mobiele netwerken, in het bijzonder voor roaming;
- d. toegang tot voorwaardelijke toegangssystemen voor digitale-televisiediensten;
- e. toegang tot virtuele netwerkdiensten; en
- f. indirecte toegang.

Artikel 84

Verplichting inzake het verlenen van toegang tot internationale gateways

1. De aanbieders van internationale gateways zijn verplicht tot het bieden van toegang tot en colocatie bij internationale gateways.
2. Onverminderd het bepaalde in lid 1 worden er voor internationale gateways met name voor landing stations voor onderzeese kabels specifieke bepalingen voor toegang en colocatie gehanteerd.
3. De TAS stelt de specifieke bepalingen als bedoeld in lid 2 vast.

Artikel 85

Gedeeld gebruik van infrastructuur

1. Ter bevordering van gedeeld gebruik van faciliteiten en eigendommen onder aanbieders van netwerken geldt het volgende:
  - a. een aanbieder van een netwerk of dienst is, na het verzoek daartoe van een aanbieder van een ander netwerk, verplicht toegang te verlenen tenzij deze aanbieder aan de TAS kan aantonen dat dit om technische of bedrijfseconomische redenen niet mogelijk is;
  - b. bij uitbreiding is een aanbieder van een netwerk verplicht een aanbieder van een ander netwerk toegang te verzoeken tot de faciliteiten die deze bezit of beheert.
  - c. iedere nieuwe aanbieder is verplicht toegang te verzoeken tot de faciliteiten van aanbieders van netwerken- en diensten die reeds actief zijn in de sector.
2. Een nieuwe aanbieder gaat niet over tot het uitrollen of uitbreiden van zijn netwerk alvorens door de TAS daartoe toestemming is verleend.
3. Aanbieders van netwerken en diensten houden bij het uitrollen van hun netwerken en opzetten van het geheel aan infrastructuur rekening met het faciliteren van derden.
4. De TAS stelt, na een daartoe gehouden consultatieronde, richtlijnen vast voor gedeeld gebruik van faciliteiten en eigendommen. De richtlijnen bevatten onder meer regels voor de toerekening van kosten voor gedeeld gebruik van faciliteiten of eigendommen.

Artikel 86

Bijzondere toegang tot het aansluitnetwerk

1. De dominante aanbieder is verplicht de nieuwe aanbieder toegangsfaciliteiten te verschaffen om zijn transmissiesystemen op de bestaande faciliteiten te installeren, onder de volgende voorwaarden:
  - a. de dominante aanbieder heeft zijn offerte voor bijzondere toegang beschreven aan de hand van de door de TAS vastgestelde lijst van in het aanbod op te nemen diensten;
  - b. de betreffende offertes voor bijzondere toegang zijn goedgekeurd door de TAS en gepubliceerd op dezelfde wijze als de RIO;
  - c. dominante aanbieders stellen informatie die nieuwe aanbieders van een netwerk of een dienst nodig hebben voor het realiseren van bijzondere toegang, beschikbaar.
2. Aanbieders zijn verplicht informatie die nieuwe aanbieders van een netwerk of een dienst nodig hebben voor het realiseren van bijzondere toegang, beschikbaar te stellen.
3. Nieuwkomers dienen op grond van hun voorwaarden en dienstomschrijving over een minimale netwerkcapaciteit te beschikken.

Artikel 87

Groothandelstarieven

Bij het opleggen van de verplichting tot prijsbeheersing en kostenberekening aan aanbieders van openbare netwerken en diensten in verband met groothandelsdiensten zoals interconnectie, doorgifte en vaste- en mobiele-afgiftemarkten, neemt de TAS de volgende elementen in overweging:

- a. de kosten voor interconnectie, zowel transit tarieven als tarieven voor termineren- op en tussen internet, mobiele en vaste openbare netwerken;
- b. de kosten en tariefstructuren, kleinhandels- en interconnectie-tarieven en het verdelen van de inkomsten tussen aanbieders van gespreksopbouw en van gespreksafgifte voor gesprekken van vast naar mobiel;
- c. mogelijke aanpassingen van de tariefstructuren van kleinhandels- en interconnectie- tarieven;
- d. de relevantie van de interconnectie-markt;
- e. de relevantie van de mobiele afgiftemarkt; en
- f. de identificatie van dominante aanbieders op deze markten.

Artikel 88

Termineringstarieven

1. De TAS bepaalt de wijze waarop de nodige maatregelen betreffende termineringstarieven moeten worden uitgevoerd om de ontwikkeling van de openbare elektronische communicatiemarkt alsmede het liberalisatieproces te bevorderen.

2. De TAS behoudt zich het recht voor om in te grijpen bij het vaststellen van termineringstarieven op basis van overleg met belanghebbenden en een zorgvuldige analyse, overwegende:

- a. welke methodologie te gebruiken voor het vaststellen van termineringstarieven;
- b. of tarieven symmetrisch of asymmetrisch moeten zijn voor vast naar mobiel en mobiel naar mobiel;
- c. welke factoren meegerekend moeten worden in de kosten bij het berekenen van de termineringstarieven;
- d. in het geval van nieuwe aanbieders het gebruik van “sliding glide path asymmetric” termijnen voor het berekenen van variabele asymmetrische tarieven om “gestrande” activa van netwerkaanbieders te voorkomen.

§ 6. REGELING VAN GESCHILLEN OVER INTERCONNECTIE EN TOEGANG

Artikel 89

Tijdelijke Maatregelen bij geschillen over interconnectie of toegang

De TAS kan de procedure voor de regeling van geschillen op eigen initiatief initiëren en kan tijdelijke maatregelen opleggen aan een aanbieder van een netwerk of een dienst om ervoor te zorgen dat geschillen over interconnectie en toegang het algemeen belang niet aantasten.

HOOFDSTUK 6

UNIVERSELE TOEGANG EN DIENSTVERLENING afgekort (UTD)

§ 1. ALGEMEEN

Artikel 90

Doel

Het doel van het beleid voor universele toegang of dienstverlening is:

1. het stimuleren van de uitbreiding van openbare elektronische communicatie netwerken en diensten, met inbegrip van toegang tot zowel elementaire als geavanceerde openbare elektronische communicatie diensten en breedband in Suriname om alle eindgebruikers, ongeacht waar zij wonen of werken, de universele beschikbaarheid en betaalbaarheid van dergelijke diensten te garanderen op basis van billijkheid.
2. het verstrekken van financiële middelen voor de totstandbrenging van universele dienstverlening en toegang voor alle gemeenschappen,
3. het faciliteren van de levering van basistelefonie, internetdiensten, multimediasdiensten, breedband en omroepdiensten 'aan deze gemeenschappen.

Artikel 91

Algemene Beginselen

1. In het algemeen maatschappelijk belang worden bij beslissing van de TAS openbare elektronische communicatiediensten of daarmee samenhangende voorzieningen aangewezen die voor eenieder tegen een betaalbare prijs en van een bepaalde kwaliteit beschikbaar moeten zijn.
2. In het algemeen maatschappelijk belang worden bij of krachtens staatsbesluit regels vastgesteld met betrekking tot de door de aanbieders aan te bieden diensten, te hanteren tarieven en over het vereiste kwaliteitsniveau. Bij de te hanteren tarieven kan onderscheid worden gemaakt tussen groepen gebruikers.

§ 2. BELEIDSREGELS EN VERPLICHTINGEN

Artikel 92

Beginselen van Universele Toegang en Dienstverlening

De beginselen die als leidraad dienen voor de Minister bij het vaststellen van beleidsregels voor de instandhouding en bevordering van universele toegang en dienstverlening zijn:

- a) kwalitatief goede openbare elektronische communicatie diensten, inclusief breedband, moeten beschikbaar zijn tegen billijke, redelijke en betaalbare tarieven;
- b) eindgebruikers in alle regio's, waaronder begrepen eindgebruikers met lage inkomens en eindgebruikers in niet-stedelijke, rurale, geïsoleerde en dunbevolkte gebieden, moeten toegang hebben tot openbare elektronische communicatie diensten, inclusief breedband, die naar redelijkheid vergelijkbaar zijn met de diensten die worden aangeboden in stedelijke gebieden en die beschikbaar zijn tegen tarieven die naar redelijkheid vergelijkbaar zijn met de tarieven voor soortgelijke diensten in zodanige stedelijke gebieden;
- c) alle aanbieders van openbare elektronische communicatie diensten moeten naar billijkheid en op niet-discriminerende basis een bijdrage leveren aan de instandhouding en bevordering van universele toegang en dienstverlening;
- d) het streven om in het algemeen belang specifieke, voorspelbare en voldoende rechts- en regulerende mechanismen te ontwikkelen voor het in stand houden en bevorderen van universele toegang en dienstverlening ter minimalisering van verstoringen binnen de openbare elektronische communicatie markt, in het bijzonder het aanbieden van diensten tegen prijzen of onder andere voorwaarden die afwijken van de normale commerciële voorwaarden;
- e) in de gevallen zoals genoemd onder lid d, zullen er ter bescherming van de mededinging, exit strategieën worden opgenomen die uiteindelijk de effectieve mededinging kunnen herstellen in gebieden waarin verstoring is opgetreden. Bij deze bijzondere gevallen zal er een actieplan worden opgesteld voor het leveren van universele toegang en dienstverleningsprogramma's. Diverse methoden voor het bereiken van universele toegang en dienstverlening zullen worden uitgevoerd, met inbegrip van dekkings- en uitbouwverplichtingen in toegekende vergunningen naast de universele dienst verplichtingen;
- f) personen met een beperking, achtergestelde groepen zonder toegang tot digitale middelen, onderwijsinstellingen, gezondheidszorg, gemeenschapscentra en bibliotheken moeten toegang hebben tot elektronische communicatie diensten;
- g) andere beginselen consistent met deze Wet en welke de Minister nodig en geschikt acht met het oog op de bescherming van het algemeen belang en de behoeften van het publiek.

Artikel 93

Beleidsontwikkeling

De Minister zal, na overleg met de TAS:

- a) vaststellen op welke openbare elektronische communicatie diensten de vereiste van de universele dienstverlening van toepassing zal zijn, rekening houdend met de behoeften van het publiek, de betaalbaarheid van de dienst en de technologische vooruitgang;
- b) een meersporige benadering toepassen bij de aanpak van de uitdagingen en mogelijkheden van de Universele Toegang en Dienstverlening, zich daarbij verlatend op aanvullende strategieën, waaronder begrepen publiek-private partnerschappen en gemeenschapscentra om de gestelde doelen te bereiken;
- c) samenwerken met andere ministeries en overheidsinstanties om de ontwikkeling van een uitgebreid Universele Toegang en Dienstverleningsbeleid dat overeenstemt met de doelen in de nationale ICT-strategie en een nationale breedband-strategie.

Artikel 94

Principes van Regelgeving

De TAS stelt na overleg met de minister, een billijk en transparant elektronische communicatieregelgevingskader vast dat de algemene toegang tot ICT bevordert terwijl het de markt ook toestaat om zelf de Universele Toegang en Dienstverlening zo breed mogelijk aan te pakken en te vervullen en waarbij slechts wordt ingegrepen door de TAS daar en indien de markt faalt of waarschijnlijk zal falen. Deze bevoegdheid houdt onder meer in:

- a) het ontwerpen van regels, voorschriften en gebruiken op het gebied van de universele toegang of dienst voor het scheppen van stimulansen voor de private sector om de universele toegang tot openbare elektronische communicatie diensten uit te breiden;
- b) het identificeren van bevolkingsgroepen binnen de digitale ongelijkheid;
- c) het opzetten van het kader dat de aanbieders van Universele Toegang en Dienstverlening faciliteert bij het voldoen aan de essentiële voorwaarden voor noodzakelijke goedkeuringen zoals doorgangsrechten, milieuvergunningen of andere vergunningen;
- d) het aannemen van een transparant en niet-discriminerend interconnectiekader waarin de interconnectietarieven zijn gekoppeld aan kosten;
- e) het verminderen van de administratieve formaliteiten om de kosten van het aanbieden van netwerken en diensten aan eindgebruikers te verlagen;
- f) het bevorderen van de mededinging bij het leveren van een volledig gamma van openbare elektronische communicatie diensten ter vergroting van toegang tot, betaalbaarheid, beschikbaarheid en gebruik van ICT.

Artikel 95

Uitvoering van het beleid

De TAS zal na overleg met de minister :

- a. contact onderhouden en overleg plegen met aanbieders van openbare elektronische communicatie diensten, andere belanghebbenden in de sector en eindgebruikers betreffende de status van elektronische communicatietechnologieën, markten en andere relevante ontwikkelingen met als doel het vaststellen van en rapporteren omtrent de essentiële internationale indicatoren van beste praktijken die het best de vorderingen meten van de resultaten van de Universele Toegang en Dienstverlening;
- b. geschikte projecten en doelen identificeren ter bevordering van eenlandelijke universele dienstverlening;
- c. na een consultatieronde, gepaste sociaaleconomische criteria vaststellen voor het identificeren van de geografische gebieden, bevolkingsgroepen, instellingen en organisaties die in aanmerking zouden kunnen komen voor Universele Toegang en Dienstverlening-Project financiering als voorzien in deze Wet;
- d. de mechanismen vaststellen voor een goed beheer van een Fonds voor Universele Toegang en Dienstverlening) die door de Minister is opgericht in overeenstemming met het bepaalde in deze Wet;
- e. goedkeuring verlenen aan de toepassing, de kwalificatie en de voorwaarden voor openbare en beperkte aanbesteding voor de toekenning van fondsen uit hoofde van aangewezen projecten, als voorzien in deze Wet;

- f. het toepassingsgebied en de voorwaarden van mogelijke Universele Toegang en Dienstverleningsprojecten evalueren en bepalen;
- g. Universele Toegang en Dienstverlenings-Projecten monitoren en toezien op de naleving van de bepalingen van Universele Toegang en Dienstverleningsprojectcontracten;
- h. Universele Toegang en Dienstverleningsprojecten na hun uitvoering evalueren;
- i. het mechanisme voor het evalueren, innen en verhalen van de verplichte bijdragen aan het Fondsmonitoren en handhaven;
- j. vaststellen welke mechanismen gebruikt kunnen worden bij het beslissen over Universele Toegang en Dienstverleningsprojecten als voorzien in deze Wet.

Artikel 96

Consultatieronde

Voorafgaand aan de tenuitvoerlegging van het Universele Toegang en Dienstverlening-beleid, zal de TAS na overleg met de minister, een consultatieronde houden met alle relevante belanghebbenden. Bij beschikking kunnen nadere regels omtrent de uitvoering van de consultaties worden vastgesteld. Alle raadplegingen:

- a. geven de doelstellingen van de raadpleging aan alsook het voorgestelde beleid of de voorgestelde regels;
- b. noemen een duidelijk tijdsbestek waarbinnen de TAS een besluit zal bekend maken;
- c. zorgen ervoor dat de commentaren en besluiten algemeen beschikbaar zijn.

Artikel 97

Herziening van de Omvang van de Universele Toegang en Dienstverlening

1. De TAS herziet na overleg met de minister, periodiek de omvang van de universele toegang en dienstverlening, hetgeen wordt ondernomen in het licht van maatschappelijke, economische en technologische ontwikkelingen en de gangbare technologieën gebruikt door de meerderheid van de degenen die aangesloten zijn op het openbare elektronische communicatie netwerk.
2. Bij het evalueren of de omvang van de universele toegang en dienstverlening verplichting veranderd of opnieuw gedefinieerd zou moeten worden, neemt de TAS in overweging:
  - a. of de specifieke diensten die beschikbaar zijn voor en gebruikt worden door een meerderheid van de eindgebruikers resulteren in de sociale uitsluiting van een minderheid van de eindgebruikers die niet zouden beschikken over zodanige diensten; en
  - b. of de beschikbaarheid en het gebruik van specifieke diensten alle eindgebruikers een algemeen netto voordeel opleveren, zodat overheidsingrijpen gerechtvaardigd is in gevallen waarin de specifieke diensten niet op normale commerciële voorwaarden worden aangeboden aan het publiek.

Artikel 98

Perioden voor Herziening

De procedure voor herziening vindt plaats overeenkomstig Artikel 154, met inachtneming van het onderstaande:

- a. Dat de eerste herziening plaatsvindt binnen twee jaar na de dag van aanvang van het UAS-beleid en kader
- b. Dat elke daaropvolgende herziening plaatsvindt om de drie jaar.

§ 3. FINANCIERING VAN DE UNIVERSELE TOEGANG EN DIENSTEN

Artikel 99

Beginselen

1. Elke financiering van Universele Toegang en Dienstverlening moet voldoen aan de onderstaande beginselen:
  - a. Financieringsmechanismen moeten garanderen dat aanbieders van netwerken en diensten alleen bijdragen aan de financiering van universele toegang en diensten overeenkomstig de bepalingen van deze Wet, en niet aan andere activiteiten die niet rechtstreeks gekoppeld zijn aan het leveren van de universele toegang en / of dienstverlening;
  - b. De fondsen mogen niet gebruikt worden voor het ondersteunen van investeringen die anderszins gedaan zouden worden door particuliere aanbieders van netwerken en diensten op een zuiver commerciële basis; evenmin mogen deze fondsen een concurrentievoordeel of -nadeel vormen voor enige netwerk of dienstenaanbieder;
  - c. Het Fonds zal streven naar het bevorderen van efficiënte, autonome projecten die de toegang tot openbare elektronische communicatie verder uitbreiden op eigen initiatief, met behulp van de kleinst mogelijke bedragen uit de verkregen middelen
  - d. Het Fonds zal gebruikt worden voor het financieren van projecten in de mate als nodig voor het scheppen van geschikte economische stimulansen voor investeerders.

Artikel 100

Projectfinanciering

1. Om het doel van Universele Toegang en Dienstverlening te bereiken, identificeert en definieert de TAS na overleg met de minister, specifieke projecten waarvoor financiële ondersteuning kan worden verstrekt via financieringsmechanismen als bepaald door de TAS.
2. Dit moet plaatsvinden volgens de beginselen van objectiviteit, non-discriminatie, transparantie en evenredigheid en in overeenstemming met de beginselen gespecificeerd in deze wet.

Artikel 101

Aanvullende Mechanismen voor Universele Toegang en Dienstverlening

1. De TAS kan na overleg met de minister, aanvullende strategieën ten uitvoer brengen om te voldoen aan Universele Toegang en Dienstverlening-verplichtingen en doelen.
2. Zodanige mechanismen kunnen bestaan uit additionele uitroldoelstellingen, microkredietprogramma's, publiek-private partnerschappen, regelingen voor 'bouwen-overdragen-exploiteren', coöperaties of voor meerdere doeleinden geschikte gemeenschapscentra.

Artikel 102

Mechanismen voor de Distributie van Fondsen

1. Financiering voor projectcontracten wordt verschaft op basis van een openbare aanbestedingsprocedure tenzij de TAS, na een consultatieronde als bepaald in onderstaand lid 2, het gepast acht de fondsen te distribueren op basis van een procedure voor beperkte aanbesteding of via een spoedprocedure,
2. Wanneer de TAS voornemens is een methode voor het plaatsen van opdrachten te gebruiken andere dan de openbare aanbesteding, wordt een consultatie ronde gehouden zoals in deze wet bepaald.

Artikel 103

Verlening van Subsidies

1. Indien subsidies worden verleend voor de bevordering van Universele Toegang en Dienstverlening, moeten deze gebonden zijn aan een specifiek doel en beperkt in de tijd.
2. De TAS kent subsidies toe op verschillende manieren, waaronder begrepen:
  - a. Beperkte toegang tot aanvragen voor subsidies voor bestaande aanbieders van openbare elektronische communicatienetwerken en aanbieders van openbare elektronische communicatiediensten;
  - b. veiling op basis van minimale subsidie;
algemene toegang tot de aanvraag tot subsidies met voorkeur naar innovatieve technologieën;
  - c. het verlenen van subsidies hetzij rechtstreeks aan consumenten, of aan overheidsinstanties, onderwijsinstellingen, in aanmerking komende instituten zonder winstoogmerk of andere instituten door middel van de financiering voor projecten of subsidies of kortingen aan eindgebruikers.

Artikel 104

Dekking Netto kosten Universele Dienstverlening

1. Wanneer een universele dienstverleningsverplichting een onredelijke last vormt voor een onderneming, kan de TAS mechanismen voor terugbetaling van de netto kosten vaststellen.
2. Deze mechanismen omvatten onder andere:
  - a. terugbetaling via openbare middelen;
  - b. verhaal op alle vergunninghouders op transparante wijze door middel van heffingen op vergunninghouders;
  - c. financiering van de netto kosten van verschillende elementen van de universele dienst door middel van verschillende mechanismen en/of financiering van de netto kosten van enkele of alle elementen uit om het even welk mechanisme of een combinatie van beide; en
  - d. ingeval van kostendekking door middel van een heffing op vergunninghouders moet de TAS ervoor zorgen dat de verdelingsmethode is gebaseerd op objectieve en niet-discriminerende criteria en in overeenstemming is met het evenredigheidsbeginsel.

§ 4. FONDS VOOR DE UNIVERSELE TOEGANG EN DIENSTVERLENING

Artikel 105

Oprichten van Universele Toegang en Dienstverlening Fonds

De Minister kan bij Staatsbesluit en na een gehouden consultatie ronde van belanghebbenden een of meer Fondsen voor Universele Toegang en Dienstverlening opzetten alsook de bijdrage voor dit fonds.

De fondsen kunnen gecreëerd worden voor het subsidiëren van de levering van openbare elektronische communicatie diensten ten behoeve van gemeenschappen en bevolkingsgroepen die binnen het toepassingsgebied van het Universele Toegang en Dienstverlenings-beleid vallen en mede de toegang tot breedband kan omvatten.

Artikel 106

Bijdragen aan het Fonds

Bij de oprichting van het fonds door de Minister, zal hij een systeem opleggen voor bijdragen aan het Fonds:

- a. dat garandeert dat de bijdragen in het Fonds niet buitensporig zijn en berekend worden over de inkomsten van de gemachtigde aanbieder uit zijn elektronische communicatie diensten of zodanige andere mogelijke methoden als bepaald;
- b. dat de beginselen van transparantie, niet-discriminatie en evenredigheid respecteert, waarbij alle aanbieders in vergelijkbare omstandigheden een vergelijkbare behandeling krijgen;
- c. dat minimale verstoring van de markt tot gevolg heeft, in die zin dat bijdragen zodanig worden geïnd dat de financiële gevolgen voor de eindgebruikers zo klein mogelijk zijn;
- d. dat vergunninghouders wier jaaromzet minder is dan een vastgesteld limiet onder een specifieke inkomstendrempel worden vrijgesteld van de bijdrage aan het Fonds;
- e. waaronder betalingen per jaar worden geïnd; en
- f. waarbij een limiet voor de bijdragen aan het Fonds wordt vastgesteld.

Artikel 107

Stortingen in het Fonds

De inkomsten die geïnd worden voor het fonds geschiedt bij verschillende entiteiten, met inbegrip van internationale en nationale overheidsinstanties, alsook bij aanbieders van openbare elektronische communicatie netwerken en aanbieders van openbare elektronische communicatie diensten, waaronder begrepen:

- a. zodanige bijdragen als eventueel geïnd bij alle aanbieders van netwerken en dienstenaanbieders zoals bepaald in hun respectieve licenties;
- b. elke bijdrage, Schenking en contributie of lening van een internationale organisatie of donor;
- c. alle gelden die door de overheid zijn bestemd voor dit doel;
- d. rente op gelden gehouden en boeten geïnd van aanbieders van informatie en communicatie netwerken en diensten alsook van aanbieders van universele toegang en dienstverlening;
- e. elke andere bron als bepaald door de Minister na overleg met de TAS.

Artikel 108

Stortingen in het Fonds - Rapportageplicht Betalers van Bijdragen

De Minister kan, na een gehouden consultatie ronde , bepalen dat alle aanbieders die gemachtigd zijn tot het aanbieden van elektronische communicatie netwerken/faciliteiten per kwartaal of per jaar verslag moeten doen van hun inkomsten. Dit verslag wordt door de NRA gebruikt voor het berekenen van de bijdrage van elke aanbieder in geval de bijdragen op de inkomsten zijn gebaseerd.

Artikel 109

Aparte Rekeningen

De gelden van het Fonds:

- a. wordt gehouden op een of meer rekeningen, gescheiden en onafhankelijk van elke andere exploitatierekening van de TAS;
- b. wordt eerst gestort op een aangewezen bankrekening van het Fonds en wordt uitgekeerd met machtiging van de TAS voor specifieke Fonds-gerelateerde activiteiten in overeenstemming met deze Wet.

Artikel 110

Aparte Begrotingen

De TAS maakt gescheiden begrotingen voor de Fondsprojecten en de Fondsactiviteiten door middel van boekhoudkundige toewijzingen.

- a. De Exploitatiebegroting wordt gebruikt voor het exploiteren van het Fonds en de algemene beheerskosten die het Fonds in rekening worden gebracht mogen niet meer bedragen dan tien (10) procent van de jaarbegroting van het Fonds.
- b. De Begroting voor door het Fonds gefinancierde projecten is bestemd voor de projecten die zijn geselecteerd en goedgekeurd voor financiering overeenkomstig deze Wet.
- c. Voor het eind van het boekjaar, stelt de TAS de ontwerpbegroting voor het Fonds vast voor het komend boekjaar.

Artikel 111

Controle van de Beheerder van het Fonds

1. Om de transparantie van de boekhouding van het Fonds te waarborgen, voert een onafhankelijke boekhouder aangesteld door de Minister na raadpleging van de Raad van Ministers, een controle uit van het door de TAS gevoerd beheer van het Fonds op de volgende voorwaarden:
  - a. Kosten die redelijkerwijs gemaakt zijn door de TAS bij de uitoefening van haar taken ingevolge deze Wet alsook de rekeningen van het Fonds zelf die onder het beheer staan van de TAS, zijn onderworpen aan een jaarlijkse controle door een onafhankelijke accountant die wordt benoemd door de Minister na raadpleging van de Raad van Ministers.
  - b. De Minister verantwoordelijk voor Financiën, kan, na raadpleging van de Raad Ministers, ten alle tijden een onafhankelijke expert benoemen om een onderzoek of controle uit te voeren van de rekeningen van het Fonds.

Artikel 112

Rapportageplicht van de TAS

De TAS publiceert aan het eind van elk financieel jaar een Jaarrapport inzake het Fonds voor Universele Toegang en Dienstverlening en/of projecten dat bestaat uit:

- a. de gecontroleerde Jaarrekening van het Fonds;
- b. details van activiteiten die zijn ondersteund, al dan niet door een Fonds of anderszins en de gemaakte vorderingen;

HOOFDSTUK 7

RANDAPPARATUUR EN ELEKTROMAGNETISCHE COMPATIBILITEIT

Artikel 113

Technische eisen randapparatuur

Alle randapparatuur die ten verkoop zal aangeboden en aangesloten zal worden op netwerken dient te voldoen aan de geldende en relevante internationale aanbevelingen en standaarden. Ten bewijze hiervan dient de importeur in het bezit te zijn van een door te TAS verleende vergunning of toestemming.

Artikel 114

1. Bij of krachtens staatsbesluit worden technische eisen vastgesteld, waaraan randapparatuur dient te voldoen en worden regels vastgesteld met betrekking tot het testen van randapparatuur op conformiteit met de vastgestelde technische eisen.
2. Bij of krachtens staatsbesluit worden voorts regels vastgesteld met betrekking tot:
  - a. het erkennen van instellingen die randapparatuur testen ten behoeve van het toelaten van die randapparatuur voor aansluiting op netwerken, alsmede met betrekking tot het toezicht op die instellingen;
  - b. het afgeven van verklaringen van conformiteit voor randapparatuur;
  - c. het toelaten van randapparatuur voor aansluiting op netwerken en de wijze waarop kenbaar dient te worden gemaakt dat randapparatuur is toegelaten;
  - d. het aanvragen van de onder c bedoelde toelating.
3. Op netwerken mag uitsluitend randapparatuur worden aangesloten die daarvoor is toegelaten.
4. De toelating van randapparatuur mag slechts worden geweigerd:
  - a. indien bij de aanvraag niet zijn overgelegd de vereiste verklaring of verklaringen van conformiteit en de overige vereiste bescheiden en gegevens;

- b. indien de randapparatuur niet voldoet aan de krachtens lid 1 van dit artikel vastgestelde eisen en regels.
5. De toelating van randapparatuur mag slechts worden ingetrokken, indien is gebleken dat deze randapparatuur:
- a. in betekende mate afwijkt van de bij de aanvraag van de toelating overgelegde verklaring of verklaringen van conformiteit en de overige vereiste bescheiden en gegevens;
  - b. niet voldoet aan de krachtens lid 1 van dit artikel vastgestelde eisen en regels.
6. Het is verboden in de uitoefening van een beroep of bedrijf randapparatuur op of bestemd voor de Surinaamse markt te verkopen, te verhuren of op andere wijze beschikbaar te stellen, in voorraad te hebben, ten verkoop of te huur aan te bieden dan wel af te leveren, indien van de randapparatuur niet op de bij staatsbesluit voorgeschreven wijze kenbaar is dat deze is toegelaten.
7. Het beroeps- of bedrijfsmatig aanleggen en onderhouden van randapparatuur is slechts toegestaan met inachtneming van de bij of krachtens staatsbesluit vast te stellen regels met betrekking tot de vakbekwaamheid.

Artikel 115

Elektromagnetische compatibiliteit

1. Bij of krachtens staatsbesluit kunnen ten aanzien van elektrische of elektromagnetische inrichtingen, regels worden vastgesteld met betrekking tot het voorkomen van en bestand zijn tegen elektromagnetische storingen.
2. Het is verboden inrichtingen als bedoeld in lid 1 van dit artikel op of bestemd voor de Surinaamse markt, te vervaardigen, in te voeren, te verkopen, te verhuren of op andere wijze beschikbaar te stellen, in voorraad te hebben, ten verkoop of te huur aan te bieden dan wel af te leveren, of in te voeren indien, deze niet voldoen aan de technische eisen, welke zijn opgenomen in de in lid 1 van dit artikel bedoelde regels.

HOOFDSTUK 8

BEPALINGEN INZAKE DE GEDOOGPLICHT VOOR DE AANLEG, INSTANDHOUDING EN OPRUIMING VAN KABELS EN KABELWERKEN, BEHORENDE TOT NETWERKEN

Artikel 116

Algemeen

Voor de toepassing van dit hoofdstuk worden kabelwerken met kabels gelijkgesteld.

Artikel 117

Algemene gedoogplicht

1. Eenieder is, behoudens het bepaalde in artikel 118 en onverminderd het recht op schadevergoeding, verplicht de aanleg en de instandhouding van kabels ten dienste van netwerken in en op openbare gronden, alsmede de opruiming daarvan, te gedogen.
2. Deze verplichting strekt zich wat betreft de kabels bestemd voor lange afstandscommunicatie tevens uit tot alle andere gronden, uitgezonderd afgesloten tuinen en erven die met bewoonde percelen één geheel vormen.
3. Door de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels wordt geen verandering in de bestemming en zo min mogelijk belemmering in het gebruik van de gronden gebracht.

Artikel 118

Overeenstemming met gedoog plichtige

1. Indien een vergunninghouder het voornemen heeft werkzaamheden uit te voeren in verband met de aanleg, instandhouding of opruiming van kabels, bedoeld in artikel 117 lid 3, streeft hij naar overeenstemming met degene op wie een gedoogplicht rust over de plaats en wijze van uitvoering van het werk.
2. Bij gebreke van overeenstemming stelt de desbetreffende aanbieder van netwerken en diensten degene op wie de gedoogplicht rust, onverwijld schriftelijk in kennis van de voorgenomen plaats en wijze van uitvoering van het werk; degene op wie een gedoogplicht rust kan binnen veertien dagen na ontvangst van die kennisgeving een bezwaarschrift indienen bij de TAS.
3. De TAS neemt, na beide partijen te hebben gehoord, binnen twee maanden na ontvangst van het bezwaarschrift een met redenen omklede beslissing.
4. Het bezwaarschrift schorst de uitvoering van het voornemen.

Artikel 119

Schadevergoeding

De in artikel 117 lid 1 bedoelde schadevergoeding is bedoeld voor eigenaren en beheerders van openbare gronden en beperkt zich tot de vergoeding van de kosten der voorzieningen en van de meerkosten van onderhoud.

Artikel 120

Bijzondere gedoogplicht

1. Onverminderd het bepaalde bij artikel 119 en onverminderd het recht op schadevergoeding, is eenieder verplicht ten dienste van netwerken te gedogen dat:
  - a. kabels boven gronden, gebouwen en wateren worden aangelegd en in stand gehouden, op voorwaarde dat er geen aanhechting of aanraking plaatsvindt;
  - b. in en aan gebouwen, alsmede in en op gronden die daarmee één geheel vormen, kabels en aansluitpunten worden aangelegd en in stand gehouden ten behoeve van aansluitingen in die gebouwen en in naburige gebouwen;
  - c. de onder a en b van dit artikel bedoelde kabels worden opgeruimd.
2. Door de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels wordt geen verandering teweeggebracht in de bestemming van hetgeen waarin, waarop of waarboven de kabels zijn of worden aangelegd alsmede zo min mogelijk verandering aan het uiterlijk en zo min mogelijk belemmering in het gebruik ervan.
3. Op de aanleg van kabels ingevolge dit artikel is het bepaalde bij artikel 117 niet van toepassing.

Artikel 121

Eigendom

1. De aanleg van kabels en aansluitpunten door een aanbieder van netwerken en diensten in en op gronden, alsmede in en aan gebouwen van anderen, brengt geen wijziging in de eigendom van hetgeen is aangelegd.
2. Lid 1 van dit artikel is mede van toepassing op kabels en aansluitpunten die zijn aangelegd vóór het tijdstip waarop deze bepaling in werking is getreden.

Artikel 122

Verplaatsing

1. Elke vergunninghouder is verplicht op eigen kosten tot verplaatsing van kabels ten dienste van netwerken over te gaan, indien deze verplaatsing nodig is voor de oprichting van gebouwen of de uitvoering van werken door of vanwege degene op wie een gedoogplicht rust.
2. In andere gevallen dan in lid 1 van dit artikel bedoeld, gaat de vergunninghouder slechts tot de in lid 1 van dit artikel bedoelde verplaatsing over, indien de verzoeker hem de kosten daarvan vergoedt.
3. Bij het ontbreken van overeenstemming over de kosten zijn artikel 118 leden 2 en 3 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 123

Inkorten beplantingen

1. Rechthebbenden ten aanzien van bomen of beplantingen zijn, behoudens het recht op schadevergoeding, verplicht deze op verzoek van een vergunninghouder te snoeien dan wel de wortels of takken daarvan in te korten, voor zover deze als een hinder ondervonden worden bij het aanleggen, onderhouden en exploiteren van de openbare netwerken.
2. Indien de rechthebbende niet binnen veertien dagen na ontvangst van een schriftelijke kennisgeving aan zijn verplichting voldoet, kan op schriftelijke last van de TAS daaraan door de desbetreffende vergunninghouder uitvoering worden gegeven.
3. In geval van ernstige belemmering of storing van de elektronische communicatie kan onmiddellijk tot het opsnoeien dan wel inkorten van wortels of takken worden overgegaan, waarna zo spoedig mogelijk hiervan schriftelijk aan de rechthebbende wordt kennisgegeven.

Artikel 124

Bevoegde rechter

1. De eis tot schadevergoeding, bedoeld in dit hoofdstuk wordt, onafhankelijk van hetgeen gevorderd wordt, aanhangig gemaakt bij de kantonrechter in wiens rechtsgebied de onroerende zaak waaraan de schade wordt toegebracht, is gelegen.
2. Indien de onroerende zaak in meer dan één kanton is gelegen, wordt de eis aanhangig gemaakt bij één van de kantonrechters, zulks ter keuze van de eiser.
3. Tegen de uitspraak van de kantonrechter staat hoger beroep open.
4. De bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn op de gedingen, bedoeld in dit artikel, van toepassing voor zover daarvan in de leden 1 en 2 van dit artikel niet is afgeweken.
5. Ook voordat omtrent de schadevergoeding overeenstemming verkregen of uitspraak gedaan is, kan tot de uitvoering van de in de dit hoofdstuk bedoelde werkzaamheden worden overgegaan.

Artikel 125

Toegang tot percelen

1. Ten behoeve van de werkzaamheden voor de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels en aansluitpunten ten dienste van netwerken, hebben de hiermee belaste personen te allen tijde toegang tot de percelen, voor zover de betreding daarvan ter vervulling van hun taak redelijkerwijs noodzakelijk is.
2. Is voor de toegang, bedoeld in lid 1 van dit artikel het betreden van een woning vereist, dan treden de personen, bedoeld in lid 1 van dit artikel, tegen de wil van de bewoner niet binnen dan onder

begeleiding van een hulpofficier van justitie of voorzien van een bijzondere schriftelijke last van een hulpofficier van justitie.

3. In geval er schade wordt veroorzaakt bij de uitvoering van de in lid 1 van dit artikel genoemde werkzaamheden zal deze moeten worden vergoed.

HOOFDSTUK 9

VERGOEDINGEN

Artikel 126

Vergoedingen

1. Aan de TAS zijn de volgende vergoedingen verschuldigd:
  - a. vergunning vergoeding, gebruiksvergoeding alsook een vergoeding voor het verlenen van een vergunning als bedoeld in de hoofdstukken 3 en 4;
  - b. vergoeding ter dekking van de kosten van het toezicht op de naleving van deze wet en de daarop rustende bepalingen;
  - c. vergoeding voor extra controles waar verplichtingen niet worden nageleefd;
  - d. de kosten met betrekking tot de behandeling van een verzoek voor en de toekenning en het gebruik van schaarse middelen als bedoeld in hoofdstuk 4;
  - e. een bijdrage in de kosten van het toezicht op de naleving van de wet in verband met het gebruik van schaarse middelen als bedoeld in hoofdstuk 4;
  - f. een bijdrage in de kosten van:
    1. keuring van radio- elektromagnetische inrichtingen;
    2. keuring van kabelinrichtingen, alsmede van daarmee verbonden kabelnetten;
    3. toelating en keuring van randapparatuur;
    4. toezicht op de naleving van de met betrekking tot de onder 1, 2 en 3 bedoelde keuringen en toelating vastgestelde regels.
  - g. de kosten van de behandeling van klachten over storing of belemmering in verband met elektronische communicatie en radio-elektromagnetische inrichtingen en van draadomroep- en kabelinrichtingen;
  - h. de kosten van een erkenning van testinstelling als bedoeld in de wet, welke vergoeding verschuldigd is voor de kosten van de bemoeiingen met betrekking tot het verlenen van de erkenning en het toezicht op de naleving door een erkende instantie van de bij of krachtens deze wet met betrekking tot de erkenning gegeven regels, behoudens in geval de erkenning niet op

verzoek doch eigener beweging door de TAS geschiedt en deze testinstelling niet in Suriname is gevestigd;

- i. het verrichten van werkzaamheden in verband met elektronische communicatie door de TAS uitgevoerd ten behoeve van derden, voor zover in deze wet niet uitdrukkelijk is voorzien.
2. De door de TAS, na een ter zake gehouden consultatieronde, ingevolge lid 1 van dit artikel voorgestelde vergoedingen worden door de Minister vastgesteld en bekendgemaakt door plaatsing in het Advertentieblad van de Republiek Suriname.
  3. De overheid kan besluiten een toeslag te heffen op het communicatieverkeer in het kader van de ontwikkeling ten behoeve van onderwijs, wetenschap en andere door de overheid aan te geven relevante sectoren. Hiertoe zal de overheid de hoeveelheid verkeer verifiëren of doen verifiëren in de netwerken van de dienstverleners. Bij staatsbesluit zal de wijze waarop de heffing geïnd zal worden, alsook de verificatie van de verkeersvolumes nader geregeld worden.

HOOFDSTUK 10

BEZWAAR

Artikel 127

Bezwaarschriften

1. In geval van een bezwaarschrift als bedoeld in artikelen 46 lid 3 en 118 voor zover daarin de leden 2 en 3 van overeenkomstige toepassing zijn verklaard, wordt het in de volgende leden bepaalde in acht genomen.
2. Het bezwaarschrift wordt ondertekend en bevat ten hoogste:
  - a. naam en adres van de indiener;
  - b. de dagtekening;
  - c. een omschrijving van het bezwaar;
  - d. de gronden die hebben geleid tot het bezwaar.
3. De TAS stelt de indiener van het bezwaarschrift, alsmede anderen die door het bestreden besluit rechtstreeks in hun belang worden getroffen, in de gelegenheid te worden gehoord, desgewenst vergezeld van een raadsman.
4. De TAS beslist binnen 60 dagen op het ingediende bezwaarschrift, waarvan de belanghebbende binnen 7 werkdagen schriftelijk in kennis wordt gesteld.
5. Indien de TAS niet binnen 60 dagen een uitspraak doet, wordt het bezwaar geacht te zijn afgewezen.
6. De TAS stelt nadere regels vast ter zake de op de behandeling van het bezwaarschrift betrekking hebbende procedure.

Artikel 128

Commissie bezwaarschriften

1. De TAS kan een commissie in het leven roepen om de bezwaarschriften te behandelen.
2. De TAS stelt nadere regels vast ter zake onder meer de samenstelling en de werkwijze vast.
3. De commissie kan zich door ter zake deskundigen doen bijstaan.

Artikel 129

1. De voorzitter van de commissie is bevoegd rechtstreeks alle gewenste inlichtingen in te winnen of te doen inwinnen.
2. De voorzitter van de commissie bepaalt plaats en tijdstip van de zitting waarin belanghebbenden door de commissie worden gehoord. De uitnodiging geschiedt schriftelijk.

HOOFDSTUK 11

TOEZICHT EN OPSPORING

§ 1. TOEZICHT

Artikel 130

Toezicht door de TAS

1. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze wet bepaalde is de TAS belast.
2. De toezichthoudende taken worden uitgeoefend door daartoe door de Directeur aangewezen functionarissen van de TAS.
3. De Directeur verschaft de aangewezen functionarissen, bedoeld in lid 2, een legitimatiebewijs waaruit hun bevoegdheid tot het houden van toezicht blijkt.
4. De in lid 2 bedoelde functionarissen tonen op verzoek van belanghebbenden bij de uitoefening van hun taak hun legitimatiebewijs.

Artikel 131

Opvragen van informatie in het kader van toezicht door de TAS

1. De TAS kan, als toezichthouder, van aanbieders van netwerken en diensten alle informatie opvragen voor het uitvoeren van onder meer de volgende taken:
  - a. het uitvoeren van controle, hetzij systematisch, hetzij per geval, op de naleving van rechten en verplichtingen verbonden aan het oprichten en exploiteren van netwerken en het aanbieden van diensten;

- b. het nemen van beslissingen in verband met het efficiënt en daadwerkelijke gebruik van frequenties;
  - c. het nemen van beslissingen in verband met het efficiënte gebruik van de nummers;
  - d. het nemen van beslissingen in verband met de controle per geval na ontvangst van een klacht, wanneer de TAS redenen heeft om aan te nemen dat aan een voorwaarde niet wordt voldaan, of wanneer de TAS op eigen initiatief een onderzoek verricht;
  - e. het definiëren van procedures voor en evaluatie van aanvragen om verlening van gebruiksrechten;
  - f. het verifiëren van metingen gedaan met betrekking tot de kwaliteit van de dienstverlening;
  - g. het publiceren van vergelijkende overzichten van kwaliteit en prijs van diensten ten behoeve van de consumenten;
  - h. het waarborgen van efficiënt gebruik en efficiënt beheer van het frequentiespectrum;
  - i. het evalueren van ontwikkeling binnen de netwerken of de diensten;
  - j. het doen van marktonderzoek.
2. Vergunninghouders zijn verplicht de gevraagde informatie te verstrekken volgens het door de TAS voorgeschreven format en onder de voorwaarden in deze wet voorzien; de TAS stelt redelijke termijnen vast waarbinnen de inlichtingen moeten worden verschaft.
3. Vergunninghouders hebben het recht te weten voor welk doel de door hen te verschaffen informatie zal worden gebruikt; de TAS verstrekt deze informatie op verzoek van de vergunninghouder.
4. Het verstrekken van informatie aan de vergunninghouder als bedoeld in lid 3, geldt niet als voorwaarde om te voldoen aan de verplichting om informatie te verstrekken als bedoeld in lid 1.

Artikel 132

Inzage boeken

1. De in artikel 130 bedoelde functionarissen zijn bevoegd:
- a. inzage te vorderen van boeken en andere zakelijke bescheiden en van gegevens die langs geautomatiseerde weg worden verwerkt, voor zover dat redelijkerwijs nodig is voor de vervulling van hun taak;
  - b. voor korte tijd afgifte van bescheiden en gegevens te vorderen, dan wel vastlegging en afgifte van de vastlegging voor het maken van afschriften te vorderen tegen een door hem af te geven schriftelijk bewijs.
2. Degenen die gehouden zijn te beschikken over bescheiden en gegevens als bedoeld in lid 1, kunnen zich niet beroepen op de afwezigheid ervan, tenzij zij kunnen aantonen dat zij er niet over kunnen beschikken.

3. Degenen die uit hoofde van hun beroep of ambt tot geheimhouding verplicht zijn, kunnen zich verschonen van het bieden van inzage doch uitsluitend voor zover het betreft hetgeen hun in die hoedanigheid is toevertrouwd.

§ 2. OPSPORING

Artikel 133

1. Met de opsporing van de feiten strafbaar gesteld bij de artikelen 153 tot en met 167 zijn, behalve de bij of krachtens artikel 134 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen ambtenaren, tevens belast de daartoe door de Directeur aangewezen functionarissen van de TAS.
2. De in lid 1 genoemde functionarissen zijn bevoegd opsporingshandelingen te verrichten wanneer er een redelijk vermoeden tot voorbereiding of plegen van strafbare feiten, waarmee zij in de uitoefening van hun werkzaamheden geconfronteerd worden.
3. De in lid 1 bedoelde functionarissen tonen op verzoek van belanghebbenden bij de uitoefening van hun taak hun legitimatiebewijs.

Artikel 134

Inlichtingen

1. De in artikel 133 lid 1 bedoelde functionarissen zijn bevoegd inlichtingen te vragen die zij voor het opsporingsonderzoek nodig achten.
2. Degenen die een beroep uitoefenen of in een bedrijf werkzaam zijn, zijn verplicht de hun in die hoedanigheid gevraagde inlichtingen volledig en naar waarheid aan de in artikel 133 bedoelde functionarissen te verstrekken.
3. Degenen die uit hoofde van hun ambt, beroep of wettelijk voorschrift tot geheimhouding verplicht zijn, kunnen zich verschonen van het verschaffen van inlichtingen, doch uitsluitend voor zover het betreft hetgeen hun in die hoedanigheid is toevertrouwd.

Artikel 135

Toegang locaties

De in artikel 133 lid 1 bedoelde functionarissen hebben toegang tot elke plaats, niet zijnde een woning, voor zover dat redelijkerwijs nodig is voor de vervulling van hun taak, waarbij zo dat nodig blijkt zich toegang tot die locatie verschaffen met behulp van de sterke arm.

Artikel 136

Toegang tot woningen

1. De in artikel 133 lid 1 bedoelde functionarissen hebben toegang tot woningen en tot woning dienende gedeelten van vaartuigen waarin, naar zij redelijkerwijs kunnen veronderstellen handelingen worden verricht ten behoeve van de uitoefening van een beroep of bedrijf, voor zover het binnentreden redelijkerwijs nodig is voor de vervulling van hun taak.
2. Een woning en tot woning dienende gedeelten van vaartuigen treden zij echter tegen de wil van de bewoner niet binnen zonder vergezeld te zijn van een hulpofficier van justitie, of na voorzien te zijn van een bijzondere schriftelijke last van een hulpofficier van justitie.

Artikel 137

Medewerking

1. Eenieder is verplicht aan de in artikel 130 bedoelde functionarissen binnen de door hen gestelde termijn alle medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is bij de uitoefening van hun bevoegdheden.
2. Bij het verlenen van medewerking is eenieder gehouden de aanwijzingen van de genoemde functionarissen te volgen en hun de benodigde bijstand en hulpmiddelen kosteloos te verstrekken, bij gebreke waarvan deze functionarissen op kosten van de betrokkene in het nodige kunnen voorzien.

Artikel 138

Zwijgrecht

Indien de in artikel 130 lid 2 bedoelde functionarissen beschikken over een redelijk vermoeden dat een natuurlijke of rechtspersoon een overtreding heeft begaan, is deze niet verplicht ter zake een verklaring af te leggen; deze persoon wordt hiervan in kennis gesteld, voordat hem mondeling ter zake om informatie wordt gevraagd

HOOFDSTUK 12

BESTUURSRECHTELIJKE HANDHAVING

Artikel 139

Procedureregels

1. Elk vastgesteld besluit van de TAS betreffende de uitoefening van handhaving dient te worden gemotiveerd. Het besluit wordt zo spoedig mogelijk ter kennis gebracht van de betrokken partij,

onder opgave van de rechtsmiddelen die krachtens deze wet geldende bepalingen bestaan alsmede de termijnen waarbinnen de rechtsmiddelen moeten worden aangewend.

2. Er kan op grond van lid 1 een bestuurlijke sanctie worden opgelegd, bestaande uit een herstelmaatregel met de verplichting tot:
  - a. Het verrichten van wat geheel of gedeeltelijk is nagelaten in strijd met deze wet of op deze wet rustende instructies dan wel sancties;
  - b. Tenietdoening van wat in strijd met zulks voorschrift is verricht om herhaling te voorkomenter; alsmede
  - c. Het verrichten van prestaties tot het herstellen dan wel beperken van de gevolgen daarvan, alles op kosten van de betrokkene.
3. Indien betrokkene de in lid 2 opgelegde herstelmaatregelen niet nakomt, heeft de TAS de bevoegdheid, na betrokkene hiertoe in gebreke te hebben gesteld, een administratieve boete op te leggen.
4. De aan de handhaving onderworpen partijen worden zoveel mogelijk in de gelegenheid gesteld om hun zienswijzen kenbaar te maken voordat de maatregel genoemd in lid 3 wordt genomen.
5. De TAS houdt bij het vaststellen van de boete in ieder geval rekening met de ernst en de duur van de overtreding, alsmede de aard en de omvang van de verplichting.
6. De bevoegdheid tot het opleggen van een administratieve boete vervalt 12 maanden na vaststelling door de TAS van de overtreding.
7. De opgelegde boete zal met een vonnis van de kantonrechter worden geëxecuteerd.

Artikel 140

Bestuursdwang

1. De TAS heeft de bevoegdheid tot het doen wegnemen, beletten, verrichten en in de vorige toestand herstellen van hetgeen in strijd met de deze wet, daarop rustende regelgeving of verplichtingen is of wordt gedaan, gehouden, nagelaten of weggenomen. Indien nodig roept de TAS de hulp van de sterke arm hierbij in. In geval de bijstand van de sterke arm wordt ingeroepen geeft de Procureur- Generaal bij het Hof van Justitie hiertoe op vordering van de TAS de nodige instructies.
2. De overtreder is de kosten, verbonden aan de toepassing van lid 1 verschuldigd, tenzij de kosten redelijkerwijs niet te zijnen laste behoren te komen.
3. De TAS kan van de overtreder bij dwangbevel de in gevolge in lid 2 verschuldigde kosten, verhoogd met de op de invordering vallende kosten, invorderen.
4. Het dwangbevel wordt op kosten van de overtreder bij deurwaardersexploot betekend en levert een executoriale titel op in de zin van het Tweede Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

5. Gedurende zes weken na betekening staat verzet tegen het dwangbevel open door het aanhangig maken van een daarop gericht geding bij de kantonrechter.
6. Het verzet schorst de tenuitvoerlegging van het dwangbevel.
7. Op verzoek van de TAS kan de rechter de schorsing van de tenuitvoerlegging opheffen.

Artikel 141

Last onder dwangsom

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 140 kan de TAS aan een overtreder een last onder dwangsom opleggen. De TAS zal hiertoe een weloverwogen besluit nemen, waarbij het belang van het geschonden besluit of regelgeving zal prevaleren.
2. De in lid 1 opgelegde last onder dwangsom strekt ertoe de overtreding ongedaan te maken dan wel herhaling te voorkomen.
3. Het bedrag van de dwangsom bedraagt ten hoogste SRD 10.000 per dag, tot een maximum van SRD 1.000.000 en komt toe aan de TAS.
4. Bij het vaststellen van de dwangsom wordt in ieder geval rekening gehouden met de ernst en de duur van de overtreding, alsmede de aard en degene die de wet of regelgeving heeft overtreden.
5. De verplichting tot betaling van de dwangsom vervalt, indien de overtreder binnen de gestelde termijn volledig voldoet aan de opgelegde last.
6. De TAS kan het bedrag van de dwangsom, verhoogd met de op de invordering vallende kosten, bij dwangbevel invorderen; artikel 140 leden 4 tot en met 7 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 142

Administratieve boete

1. In geval van overtreding van de bij of krachtens deze wet vastgestelde regels kan de TAS, na de betrokkene eerst schriftelijk in gebreke te hebben gesteld, een administratieve boete per overtreding opleggen van ten hoogste vijftigduizend Surinaamse Dollars.
2. De TAS kan een krachtens artikel 140 opgelegde boete, alsmede de kosten van de invordering, bij dwangbevel invorderen. De leden 4, 5, 6 en 7 van artikel 140 zijn van overeenkomstige toepassing.
3. De bevoegdheid tot het opleggen van een boete vervalt ter zake de overtreding op grond waarvan de boete kan worden opgelegd indien tegen de overtreder strafvervolgning is ingesteld en het onderzoek ter terechtzitting een aanvang heeft genomen.
4. Het recht tot strafvordering vervalt, indien de TAS aan de betrokkene ter zake hetzelfde feit reeds een boete heeft opgelegd.

Artikel 143

De TAS heeft de bevoegdheid om een boete van ten hoogste 100.000 Surinaamse Dollars op te leggen aan degene die verzuimt zich te houden aan de meldingsplicht zoals opgenomen in de artikelen 65, 67, 77, 78, 79.

Artikel 144

Algemene en bijzondere gedoogplicht

Eenieder die zich niet houdt aan de algemene dan wel bijzondere gedoogplicht zoals bepaald in de artikelen 117, 120, 122, 123 en 125 voor de aanleg en de instandhouding van kabels ten dienste van netwerken in en op openbare gronden, alsmede de opruiming of verplaatsing daarvan of inkorten beplantingen of toegang tot percelen 38 lid 1, maakt zich schuldig aan een overtreding en wordt gestraft met een boete van ten hoogste 10.000 Surinaamse Dollars.

Artikel 145

Bij overtreding van de termijnen vastgesteld bij de artikelen 59, 60, 61, 63 en 64 komt de TAS de bevoegdheid toe om een boete van ten hoogste 50.000 Surinaamse Dollars op te leggen.

Artikel 146

Verplichtingen dominante aanbieders

De TAS heeft de bevoegdheid om een boete van ten hoogste 100.000 Surinaamse Dollars op te leggen aan de dominante aanbieder die geen Referentie Offerte voor interconnectie publiceert zoals bepaald in artikel 73.

Artikel 147

Degene die zich niet houden aan de richtlijnen die door de TAS zijn gepubliceerd als bepaald in de artikelen 27, 75, 82 worden gestraft met een boete van ten hoogste 100.000 Surinaamse Dollars.

Artikel 148

Zendverbod

1. Degene die zich niet houdt aan de door de TAS bepaalde vergunningsvoorschriften en de bij of krachtens deze wet vastgestelde regels ten aanzien van de aanleg, het aanwezig hebben of het gebruik van een netwerk, pleegt een overtreding.
2. De TAS is bevoegd om op grond van lid 1:
  - a. De eigenaar of gebruiker van het desbetreffend netwerk een geheel of gedeeltelijk zendverbod op te leggen;

- b. De eigenaar of gebruiker te verplichten om te gedogen dat de in gebruik zijnde frequenties die worden uitgezonden door de TAS worden verhinderd;
  - c. Het netwerk op kosten van de houder te doen wegnemen, verzegelen en in bewaring te doen nemen;
  - d. Een boete of een last onder dwangsom op te leggen zoals opgenomen in de artikelen 141 en 142; de boete kan in combinatie met een van de maatregelen zoals opgenomen onder a, b en c van dat artikel worden opgelegd.
3. De houder van een netwerk ten aanzien waarvan een dwangmaatregel als bedoeld in lid 2 onder a of b is genoemd, is verplicht deze dwangmaatregel na te leven dan wel te gedogen.

Artikel 149

Handelen zonder vergunning

1. De TAS is bevoegd om aan degene die zonder een daartoe strekkende vergunning als bedoeld in de artikelen 15 lid 1, 17 en 19 38 en 41 een netwerk aanlegt, exploiteert, in stand houdt of daarmee diensten aanbiedt, een boete op te leggen van ten hoogste 100.000 Surinaamse Dollars.
2. Degene die op grond van het overzicht van netwerkfaciliteiten en diensten verplicht is zich te registreren krachtens artikel 15 lid 2 en dit nalaat wordt gestraft met een boete van ten hoogste 50.000 Surinaamse Dollars.

Artikel 150

Degene die zich niet houdt aan het bepaalde in de artikelen 85, 86 inzake het bevorderen van gedeeld gebruik van infrastructuur, wordt gestraft met een boete van ten hoogste 10.000 Surinaamse Dollars.

Artikel 151

Toegang en interconnectie

Met een geldboete van maximaal 250.000 Surinaamse Dollars wordt gestraft:

- a. degene die in strijd handelt met de in artikel 53 opgenomen voorwaarde betreffende het verlenen van toegang bij het tot stand brengen van interconnectie;
- b. degene die, bij het vaststellen van de overeenkomst voor het verlenen van toegang en interconnectie, in strijd handelt met de in artikel 57 opgenomen basisregels;
- c. degene die, met het oog op het leveren van diensten en het garanderen van de levering van operabiliteit van diensten, weigert om met andere aanbieders van netwerken in onderhandeling te treden.

Artikel 152

Toegang en Interconnectie voor Dominante Aanbieders

De dominante aanbieder van openbare netwerken en diensten die in strijd handelt met de voorschriften in artikel 74, wordt gestraft met een geldboete van maximaal 250.000 Surinaamse Dollars.

Artikel 153

Aanbieders van internationale gateways die in strijd handelen met de verplichting om toegang en collocatie te bieden in internationale gateways, met name voor landing stations voor onderzeese kabels en satellieten zoals bepaald in artikel 84, worden gestraft met een geldboete van maximaal 500.000 Surinaamse Dollars.

Artikel 154

Koppeling infrastructuur, randapparatuur, elektromagnetische compatibiliteit

Met een geldboete van maximaal 100.000 Surinaamse Dollars wordt gestraft, degene die in strijd handelt met:

- a. de op grond van artikel 113 vastgestelde technische eisen waaraan randapparatuur dient te voldoen, of
- b. het verbod om randapparatuur die niet wettelijk is toegelaten tot de Surinaamse markt, op of bestemd voor de Surinaamse markt te verkopen, te verhuren of op andere wijze beschikbaar te stellen, in voorraad te hebben, ten verkoop of te huur aan te bieden dan wel af te leveren, zoals opgenomen in artikel 114 lid 6, of
- c. het verbod om elektrische of elektromagnetische inrichtingen die niet voldoen aan de op grond van artikel 114 lid 1 vastgestelde technische eisen, op of bestemd voor de Surinaamse markt, te vervaardigen, in te voeren, te verkopen, te verhuren of op andere wijze beschikbaar te stellen, in voorraad te hebben, ten verkoop of te huur aan te bieden dan wel af te leveren, of in te voeren.

Artikel 155

Voldoening opgelegde boete en kosten

Indien de overtreder nalaat de door de TAS opgelegde administratieve geldboete en/of de verschuldigde dossierkosten te betalen binnen de door de TAS vastgestelde termijn, kan de TAS optreden bij dwangbevel.

Artikel 156

Herhaling van overtredingen

1. In geval van herhaling van overtredingen kan de TAS een of meer van de volgende maatregelen opleggen:

- a. een administratieve geldboete ten belope van 100.000 Surinaamse Dollars;
- b. een schorsing van de betrokken diensten tot maximaal één jaar;
- c. intrekking van de vergunning;
- d. het verbod om nieuwe diensten aan te bieden.

2. Alle sommen ingevorderd ten titel van administratieve geldboete worden aan de TAS betaald.

HOOFDSTUK 13

STRAFBEPALINGEN

Artikel 157

Wederrechtelijke bevoordeling

Degene die zichzelf of een ander wederrechtelijk bevoordeelt door het plegen van een technische ingreep waardoor met gebruikmaking van elektronische communicatie een dienst wordt verricht, wordt gestraft met een geldboete van de derde categorie.

Artikel 158

Internationale verplichtingen

De aanbieder van netwerken en diensten die in strijd handelt met de ingevolge deze wet op hem rustende verplichtingen ter zake de verzorging van het internationaal elektronisch communicatieverkeer als bedoeld in artikel 29, wordt gestraft met een geldboete van de vijfde categorie.

Artikel 159

Aftapverbod

Degene die in strijd handelt met het aftapverbod zoals geregeld in artikel 31, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of een geldboete van de vierde categorie of een combinatie van beide straffen.

Artikel 160

Aftapbaarheid, beveiliging

Met een geldboete van de vijfde categorie wordt gestraft de aanbieder van netwerken en diensten die in strijd handelt met de verplichtingen, opgenomen in de artikelen 32, 33 en 34, om:

- a. over zijn netwerk getransporteerde signalen, conform de wettelijke bepalingen, aftapbaar te maken voordat deze aan gebruikers beschikbaar worden gesteld;
- b. data die via zijn netwerk is getransporteerd gedurende een periode van een maand op te slaan voor het geval de justitiële autoriteiten verzoeken om informatie;
- c. medewerking te verlenen aan de uitvoering van een bijzondere last gegeven door een daartoe bevoegde instantie of persoon tot het aftappen van elektronische communicatie die over diens netwerk wordt afgewikkeld;
- d. aan de daartoe bevoegde autoriteiten alle benodigde informatie te verstrekken en beschikbaar te houden, die noodzakelijk is om een bijzondere last als bedoeld in artikel 33 lid 1 uit te kunnen voeren;
- e. gegevens met betrekking tot een bijzondere last en de verstrekking van informatie als bedoeld in artikel 33 te beveiligen tegen kennisneming door onbevoegden alsmede geheimhouding te betrachten met betrekking tot deze gegevens.

Artikel 161

Blikseminslag

De aanbieder van netwerken en diensten die nalaat voorzieningen aan te brengen ter bescherming van netwerken tegen blikseminslag, wordt gestraft met een geldboete van de vierde categorie.

Artikel 162

Geheimhoudingsplicht

Degene die in strijd handelt met de in artikel 171 opgenomen geheimhoudingsplicht, wordt gestraft met een geldboete van de vierde categorie.

Artikel 163

Verbod gebruik alarmnummers

Met een geldboete van de vierde categorie wordt gestraft:

- a. de aanbieder van netwerken die geen nummeridentificatie aanbiedt of anders in strijd handelt met het bepaalde in artikel 50 lid 1;

- b. de beheerder van alarmnummers die in strijd handelt met het bepaalde in artikel 50 leden 2, 3, 4 en 5.

Artikel 164

Misbruik vertrouwelijke informatie

Aanbieders van netwerken en diensten die, vóór, tijdens of na het onderhandelingsproces tot het bereiken van een overeenkomst als bedoeld in artikel 55, ontvangen, uitgezonden of opgeslagen informatie voor een ander doel gebruiken of doorgeven aan derden, worden gestraft met een geldboete van de vijfde categorie.

Artikel 165

Degene die zonder een door de TAS verleende vergunning of toestemming zoals bepaald in artikel 113, netwerken aansluit of ten verkoop aanbiedt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of een geldboete van de derde categorie of een combinatie van beiden.

Artikel 166

Kwalificatie strafbare feiten

1. De in de artikelen 153 tot en met 167 strafbaar gestelde feiten zijn misdrijven.
2. De in de artikelen 143 tot en met 150 strafbaar gestelde feiten zijn overtredingen.

Artikel 167

Strafbaarstelling rechtspersoon

1. Indien een feit bij deze wet strafbaar gesteld, begaan wordt door of vanwege een rechtspersoon, kan de strafvervolgning worden ingesteld en kunnen de in deze wet voorziene straffen en maatregelen, indien deze daarvoor in aanmerking komen, worden uitgesproken tegen:

- a. die rechtspersoon, of
  - b. de in Suriname gevestigde leden van het bestuur en bij ontstentenis of belet van die leden tegen de vertegenwoordiger van de rechtspersoon in Suriname;
  - c. degenen die tot het begaan van het feit opdracht hebben gegeven, alsmede tegen degenen die feitelijk leiding aan de verboden gedraging hebben gegeven, of
  - d. de onder a, b en c genoemden tezamen.
2. Een strafbaar feit wordt begaan door of vanwege een rechtspersoon, indien het begaan wordt door personen, die hetzij uit hoofde van een dienstbetrekking, hetzij uit anderen hoofde handelen in de sfeer van die rechtspersoon, ongeacht of deze personen ieder afzonderlijk het strafbare feit hebben begaan dan wel bij hen gezamenlijk de elementen van dat feit aanwezig zijn.

3. Indien een strafvervolgning wordt ingesteld tegen een rechtspersoon, wordt deze tijdens de vervolging vertegenwoordigd door één van de bestuurders, in persoon of bij gemachtigde; de rechter kan de persoonlijke verschijning van een bepaalde bestuurder bevelen.

4. Indien een strafvervolgning wordt ingesteld tegen een rechtspersoon, geschiedt de uitreiking van gerechtelijke mededelingen aan de plaats waar het bestuur zitting of kantoor houdt of aan de woonplaats van de hoofdbestuurder of een andere bestuurder; in geval de uitreiking betreft een gerechtelijk schrijven als bedoeld in artikel 515 van het Wetboek van Strafvordering, dan is artikel 517 leden 2 en 3 van dat Wetboek van overeenkomstige toepassing.

5. Het bepaalde in dit artikel is mede van toepassing op de vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid, de maatschap, enige andere vereniging van personen en het doelvermogen; geen straf wordt uitgesproken tegen het lid van het bestuur of tegen de vertegenwoordiger, van wie blijkt dat het feit buiten zijn toedoen is gepleegd.

HOOFDSTUK 14 SLOTBEPALINGEN

Artikel 168

Geheimhoudingsplicht

Eenieder die betrokken is bij de uitvoering van deze wet en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.

Artikel 169

Intrekking

Bij de inwerkingtreding van deze wet worden ingetrokken:

- a. de Wet van 11 november 2004, houdende regels met betrekking tot voorzieningen van telecommunicatie (“Wet Telecommunicatievoorzieningen.”);
- b. de bij de Wet Telecommunicatievoorzieningen behorende staatsbesluiten.
- c. het Decreet C- 38 van 24 december 1980, houdende Instelling Telecommunicatiebedrijf Suriname Telesur.

Artikel 170

Uitvoeringsregelingen

De voorschriften die zijn vastgesteld in verband met de toepassing van de in artikel 171 vermelde Wet Telecommunicatievoorzieningen, blijven gehandhaafd zolang en voor zover zij niet door andere krachtens deze wet zijn vervangen of daarmee niet in strijd zijn.

Artikel 171

Concessies en Vergunningen

1. Concessies en vergunningen die krachtens de Wet Telecommunicatievoorzieningen zijn verleend, worden aangemerkt als vergunningen die zijn verleend krachtens deze wet.
2. Ongeacht het bepaalde in lid 1, zijn aanbieders verplicht kennisgeving te doen aan de TAS van de netwerkelementen en -faciliteiten die worden aangelegd, in stand gehouden of geëxploiteerd en van de diensten die worden aangeboden zodat kan worden bepaald welke categorie van vergunning zoals door de TAS bepaald behoudens artikel 16 van de wet van toepassing is, ofwel of de netwerken of diensten onder een vrijstellingsregime vallen, zoals bepaald in deze wet.

Artikel 172

Beroep

1. Ten aanzien van de mogelijkheid om beroep in te stellen tegen een besluit dat vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet is genomen ingevolge de Wet Telecommunicatievoorzieningen, blijft het recht zoals dat gold ingevolge de Wet Telecommunicatievoorzieningen van toepassing.
2. Ten aanzien van beroep dat vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet is ingesteld tegen een in gevolge Wet Telecommunicatievoorzieningen genomen besluit, blijft het recht zoals dat gold ingevolge de Wet Telecommunicatievoorzieningen van toepassing.
3. Ten aanzien van beroep dat overeenkomstig lid 1 van dit artikel op of na het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet is ingesteld tegen een ingevolge de Wet Telecommunicatievoorzieningen genomen besluit, blijft het recht zoals dat gold ingevolge de Wet Telecommunicatievoorzieningen van toepassing.

Artikel 173

Algemene delegatiebepaling

Onverminderd de bepalingen van deze wet, waarin een staatsbesluit is voorgeschreven, kunnen de omtrent de in deze wet geregelde onderwerpen nadere regels bij of krachtens staatsbesluit worden vastgesteld.

Artikel 174

Inwerkingtreding

1. Deze wet kan wordt aangehaald als: “Wet Elektronische Communicatie”.
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
3. Deze wet treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
4. De Minister belast met de zorg voor het communicatiewezen is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de .....

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI

WET van .....,

houdende regels met betrekking

tot Elektronische Communicatie

(Wet Elektronische Communicatie)

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen deel

Dat de elektronische communicatie gerekend moet worden tot een van de belangrijkste bouwstenen van onze samenleving wordt tegenwoordig zowel door politici als consumenten beaamd. De grote invloed van de sector is met name in ontwikkelingen op economisch en sociaal vlak zichtbaar. Nieuwe technologieën zijn ontwikkeld en worden vaak gebruikt om een verbeterd eindproduct te leveren. Het gebruik maken van sensoren in de bedrijfsvoering bijvoorbeeld om landbouwactiviteiten te monitoren zoals de watertoevoer of de vochtigheidsgraad van de bodem te meten, mag hierbij als voorbeeld dienen. Dit alles zou niet mogelijk zijn als de moderne ICT- toepassingen niet gefaciliteerd zouden worden in Suriname.

De technologische convergentie tussen telecommunicatie, internet en media maakt het dan ook noodzakelijk, dat er aangepaste wetgeving komt die regulering brengt in alle vormen van communicatie waarbij elektronische toepassingsmogelijkheden worden gebruikt. De ICT- sector is een van de meest innoverende sectoren van de kenniseconomie. Dit komt door het dynamische karakter van de sector en de rol die het speelt bij de transformatie van andere activiteitensectoren.

De recente ontwikkelingen op het vlak van elektronische communicatie worden gekenmerkt door het fenomeen convergentie tussen telecommunicatie-infrastructuur en informaticanetwerken. Telecommunicatie heeft betrekking op alle technologieën die het mogelijk maken informatie op afstand over te brengen, uit te zenden of te ontvangen door middel van elektrische of radio-elektrische signalen, optische verbindingen of elektromagnetische systemen. De verzending van gegevens gebeurt via diverse dragers zoals telecommunicatiekabels, met name optische vezel of coaxiale kabels, radiogolven, optische verbindingen of akoestische golven. Anders dan voorheen gaat het bij elektronische communicatie thans niet slechts om telecommunicatienetwerken en -diensten, maar het betreft het geheel van elektronische communicatienetwerken en -diensten, inclusief de vaste spraaktelefonie, de mobiele en breedbandcommunicatie, en de kabel- en satelliettelevisie.

De steeds groeiende economische en technologische convergentie tussen de communicatie- en de informatietechnologie leidt ook tot belangrijke uitdagingen. Er is veel geïnvesteerd in de aanleg en verbetering van de elektronische communicatie infrastructuur wereldwijd, in de regio evenzo in Suriname. Investering in betere netwerken en de aanverwante technologieën leidt tot een groter aanbod van capaciteit hetgeen ook de toepassingsmogelijkheden en de samenhang tussen netwerken sterk doet toenemen.

Internationaal is reeds een aantal jaren een kentering te zien van de visie over het aanbieden van elektronische communicatievoorzieningen ten opzichte van de visie uit de tachtiger jaren, die meer gericht was op een beperkt concurrentieel kader. Hoewel de telecommunicatieregeling traditioneel gericht was op het beperken van de toegang tot de markt en het reguleren van de activiteiten van de

gevestigde monopolist, valt de nadruk nu vooral op doeltreffende manieren om de ontwikkeling van en de toegang tot een nationale elektronische communicatie-infrastructuur te faciliteren. De openstelling van de markt voor concurrentie heeft de ontwikkeling van de sector een sterke impuls gegeven. De oorspronkelijk afzonderlijke vaste netwerken voor telefonie zijn door digitalisering en het internetprotocol, concurrerende netwerken geworden. Door deze convergentie kunnen alle toepassingen, tv, bellen, internet, via meerdere netwerken worden afgenomen en ontstaan nieuwe gebruiksvormen uit combinaties van die toepassingen zoals video bellen en tv kijken via internet. Concurrentie stimuleert aanbieders van netwerken tot investeringen, zodat hun netwerken meegroeien in capaciteit.

Niet alleen de elektronische communicatie als zodanig veranderd, maar ook de impact van de netwerken en diensten op andere sectoren wordt steeds belangrijker. Tegenwoordig steunen zowel ondernemingen als consumenten, de overheid en allerlei overheidssectoren zoals opvoeding, gezondheidszorg, transport en toerisme, op een efficiënte informatie en communicatiesector met een ruime beschikbaarheid aan diensten. De verhoogde vraag naar capaciteit geeft een grotere impuls aan zowel de verdere ontwikkeling van de elektronische communicatiesector als aan de diensten die gebruik maken van elektronische communicatie als platform. De reacties van de toezichthouder en beleidsmakers op de uitdagingen van liberalisatie en convergentie zijn niet uniform vanwege de verschillen in posities en uitgangspunten, maar zijn niettemin consistent toegespitst op een aantal essentiële elementen zoals de introductie van transparante vergunningscriteria, de introductie van de beginselen van neutraliteit van technologie en dienstverlening, de vereenvoudiging van administratieve procedures, het brengen van grotere flexibiliteit in wezenlijke aspecten van het bestaande regelgevingskader en het zorgen voor gelijke kansen voor alle aanbieders van diensten. De gevolgen van het geheel of gedeeltelijk ontbreken van deze elementen zijn zowel op technologisch en economisch vlak als wel op juridisch- en beleidsmatig vlak voelbaar voor aanbieders van netwerken en diensten en voor consumenten en regelgevers.

Zonder een efficiënt netwerk blijft de waaier van beschikbare en betaalbare diensten echter beperkt. Voor het bewerkstelligen hiervan is een effectief wettelijk kader vereist, dat duidelijkheid schept over belangrijke zaken zoals het institutioneel kader voor de sector en de regels omtrent het verlenen van vergunningen, toegang en interconnectie en bescherming van de consument. De introductie van nieuwe en geavanceerde technologieën gekoppeld aan de volledige liberalisatie van delen van de telecommunicatiemarkt en de introductie van mededinging stelt dus nieuwe eisen aan de regulering van de elektronische communicatiemarkt. Het juiste evenwicht moet worden gevonden tussen soepele toegang tot de markt, mededinging tussen de verschillende toegangstechnologieën, technische efficiëntie en klantenbescherming. Ter bevordering van de concurrentie op de markt, waarbij wel economisch voordeel wordt behaald, is doeltreffende mededinging aan voorwaarden onderworpen. De voorwaarden zijn onder meer gericht op het verbod van kartelvorming, het voorkomen van misbruik van een machtspositie op de markt of een segment daarvan en het houden van toezicht op de vorming van concentraties.

Noodzaak tot wijziging regelgeving

De Wet Telecommunicatievoorzieningen van 2004 voorziet niet langer in het technologisch, economisch en juridisch of beleidsmatig kader dat de ontwikkeling van netwerken en diensten, die nodig zijn voor de verdere groei van de sector, kan bevorderen. Door de enorme groei van technologische toepassingen in de sector kan de TAS, op grond van de huidige regelgeving in de praktijk moeizaam de netwerken en diensten stimuleren en verder reguleren. Het introduceren van een technologie neutrale wet die het institutioneel kader verduidelijkt is daarom een urgente noodzaak.

Dit wetsproduct is onder meer gericht op het toestaan van vrije en niet-discriminerende toegang tot de elektronische communicatiesector en het mogelijk maken van een robuust en concurrentieel kader dat fair, transparant en verantwoordelijk is voor alle betrokken partijen. Het is daarom noodzakelijk dat er voorwaarden worden gecreëerd voor een efficiënt werkende markt die bedrijven stimuleert om in netwerken en nieuwe mogelijkheden voor dienstverlening te investeren. Hiertoe zijn enkele fundamentele aanvullingen ten opzichte van de wet van 2004 gebracht namelijk:

- de introductie van de term elektronische communicatie in plaats van telecommunicatie;
- de introductie van de term netwerk in plaats van telecommunicatie – infrastructuur;
- de introductie van de term aanbieders van netwerken en diensten in plaats van concessiehouder;
- de introductie van de term elektronische communicatie netwerken in plaats van radio – elektromagnetische zend – en ontvangerinrichting;
- de introductie van de term bijzondere vergunning in plaats van concessie;
- de verduidelijking van het mandaat van de minister en van dat van de TAS;
- het instellen van een meer flexibel en technologisch neutraal vergunningstelsel, inclusief voor schaarse middelen;
- het afstappen van het onderscheid tussen vaste- en mobiele telecommunicatie;
- het introduceren van een matrix waarin de verschillende netwerkmogelijkheden en diensten zijn aangegeven, waaruit aanbieders een keuze kunnen maken en
- het verduidelijken van de procedures inzake toegang en interconnectie.

Het doel van deze nieuwe wet kan onder meer in de volgende punten worden samengevat:

1. het vergemakkelijken van het aanleggen en exploiteren van elektronische communicatienetwerken en het aanbieden van diensten door middel van de vereenvoudiging van de regels en voorwaarden inzake vergunningen. Verwezen wordt in dit kader naar de artikelen 14 en volgende;
2. het creëren van voorwaarden voor een efficiënt werkende markt die bedrijven stimuleert om in netwerken te investeren);
3. het mogelijk maken van stevige concurrentie tussen de verschillende netwerken en tussen de aanbieders van diensten over die;
4. het scheppen van ruimte voor nieuwe toetreders;
5. het introduceren van transparante vergunningscriteria;
6. het introduceren van de beginselen van neutraliteit, technologie en dienstverlening;

7. het brengen van grotere flexibiliteit in wezenlijke aspecten van het bestaand regelgevingskader en het zorgen voor gelijke kansen voor alle aanbieders van elektronische communicatiediensten;
8. het creëren van een stabiel en transparant institutioneel kader;
9. het bevorderen van de onafhankelijkheid en efficiëntie van de TAS door aanpassing van het mandaat van de TAS, zodat zij zowel juridisch als technisch in de praktijk de netwerken en diensten kan stimuleren en reguleren. Tevens het opheffen van de verwarring die bestaat bij de aanbieders van netwerken en –diensten in verband met het regelgevend kader met betrekking tot de huidige juridische maatregelen bij een overtreding.
10. het bevorderen van transparantie bij het vaststellen en verstrekken van informatie over de rechten en plichten ten aanzien van netwerken en dienstenaanbieders.

De TAS

De TAS werd ingesteld door de Wet Telecommunicatievoorzieningen (S.B. 2004 No.151). In de Memorie van Toelichting van die wet is onder meer opgenomen dat de ingestelde autoriteit een onafhankelijke positie ten opzichte van de overheid bezit en gezien moet worden als een zelfstandig bestuursorgaan. Ook in de nieuwe wet is aandacht besteed aan de onafhankelijke positie van de TAS ten opzichte van de overheid. In de volgende punten zijn enkele uitingsvormen van deze positie weergegeven die tegelijk toetsingscriteria zijn:

- de TAS zal de aan haar gegeven bevoegdheden onpartijdig en op transparante wijze uitoefenen;
- de TAS heeft de bevoegdheid tot het houden van toezicht op, en het geven van richtlijnen in verband met het reguleren van de elektronische communicatie markt;
- De onafhankelijkheid van het toezicht is versterkt voor wat betreft de taken en bevoegdheden op het gebied van ex- ante marktregulering en geschillenbeslechting tussen bedrijven in de sector. Als toezichthouder is de TAS dus bevoegd om vooraf maatregelen te treffen om bijvoorbeeld eerlijke concurrentie te waarborgen alsook geschillen die dreigen te ontstaan op het gebied van toegang en interconnectie van tevoren de kop in te drukken.
- de TAS heeft in de uitoefening van haar toezichthoudende taak de bevoegdheid tot het opleggen van administratieve straffen. De TAS richt zich in de uitoefening van haar taken steeds op versterking van haar onafhankelijke positie door onder meer de wettelijk voorgeschreven werkwijze volledig te volgen. Zo geldt bijvoorbeeld de opdracht tot transparantie van beleid die in de volgende punten tot uiting komt:
- de TAS moet over een afzonderlijke jaarlijkse begroting beschikken die door de Raad van Toezicht goedgekeurd dient te worden;

- bij de voorbereiding van maatregelen die grote gevolgen kunnen hebben voor de sector of delen daarvan, zal de TAS mechanismen opzetten ter raadpleging van de betrokken partijen waarna openbaarmaking van de resultaten van de raadpleging volgt. De TAS ervaart de rechtszekerheid vanwege de duidelijk geregelde rechtspositie van directie en het personeel eveneens als ondersteuning in haar onafhankelijke positie, met name in het ongestoord en onpartijdig kunnen opereren.

Taken van de TAS

De in artikel 6 van de wet opgenomen taken van de TAS kunnen als volgt worden samengevat:

- zij is de regulator van de elektronische communicatiemarkt;
- zij beheert het radiofrequentiespectrum van de frequenties;
- in het domein voor elektronische communicatie heeft de TAS onder meer als opdracht de concurrentie te bevorderen, bij te dragen in de ontwikkeling van de markt en te waken over de belangen van gebruikers;
- zij ziet er voorts op toe dat aan de gebruikers de beste keuze, prijs en kwaliteit wordt geboden, en bevordert het efficiënt gebruik van frequenties;
- zij richt zich onder meer op het waarborgen van de concurrentie binnen de verschillende marktsegmenten;
- de TAS waarborgt ook het bestaan van eenvoudige en goedkope geschillenbeslechtsprocedures;
- zij oefent controle uit op de naleving van de voorwaarden met betrekking tot het gebruik van schaarse middelen.

Aan de TAS zijn verschillende instrumenten toegekend om de doelstellingen binnen elk van de bevoegdheidsdomeinen te realiseren en om effectief en efficiënt te kunnen optreden. Enkele van deze instrumenten zijn:

- het kunnen nemen van beslissingen die verplichtingen opleggen aan bedrijven;
- het kunnen beschikken over de nodige financiële middelen om haar taken uit te voeren;
- het kunnen beschikken over deskundig personeel;
- het kunnen opleggen van administratieve sancties;
- het gevraagd of ongevraagd kunnen uitbrengen van adviezen aan de Minister;

- het effectief kunnen toezien op de naleving van de wet- en regelgeving; het kunnen opvragen van alle nuttige informatie voor het houden van consultatierondes en het opstarten van onderzoeken;
- het kunnen optreden als bemiddelaar in geval van geschillen.

Vergunningen

Aanbieders van netwerken en diensten hebben een aantal basisrechten en –verplichtingen. Er gelden voorwaarden met betrekking tot het oprichten, installeren, exploiteren of in stand houden van netwerken en het aanbieden van diensten. Deze voorwaarden, die niet- discriminerend, evenredig, transparant en gerechtvaardigd moeten zijn in relatie tot het betreffende netwerk of de betreffende dienst, hebben betrekking op:

- a) betaling van vergoedingen;
- b) het garanderen van naleving van essentiële vereisten;
- c) de verstrekking van informatie;
- d) schaarse middelen;
- e) de bescherming van gebruikers en abonnees;
- f) aansprakelijkheid voor schade aan derden;
- g) het voorkomen van mededinging verstorende gedragingen;
- h) de toegangsverplichtingen;
- i) gebruik tijdens grote rampen;
- j) maatregelen gericht op het beperken van de blootstelling van het publiek aan elektromagnetische velden gegenereerd door elektronische communicatie netwerken;
- k) het voorkomen van witwassen van crimineel geld, het zogenaamde “money –laundering”, terrorisme en het gebruik van opbrengsten afkomstig van misdrijven;
- l) bijzondere lasten;
- m) het internationale telecommunicatieverkeer en de daarop betrekking hebbende verplichtingen;
- n) het verlenen van de nodige medewerking aan de overheid.

Een aanbieder van een netwerk of dienst die ingevolge deze wet een dominante positie heeft op een bepaald segment van de markt is onverminderd de bovengenoemde verplichtingen, verplicht zich ook te houden aan de onderstaande voorwaarden die betrekking hebben op:

- a) het verhuren van een deel van het aansluitnetwerk en de apparatuur/faciliteiten;
- b) het verhuren van huurlijnen;

- c) het delen van of het verlenen van toegang tot faciliteiten waaronder begrepen locaties, antennenmasten, masten en kabelgoten;
- d) het bekendmaken van voorwaarden voor dienstenverstrekking en tariefinformatie;
- e) het verhuren van een deel van een terrestrisch massacommunicatie-/ omroepnetwerk;
- f) nationale en/of internationale roaming;
- g) het hanteren van kostengeoriënteerde prijsbepaling op basis van kostenrekening;
- h) het naleven van verplichtingen inzake carrierselectie als eventueel door de TAS opgelegd;
- i) het gebruiken van geschikte methoden van kostentoerekening;
- j) het bijhouden van gescheiden boekhoudingen voor hun activiteiten;
- k) het tot stand brengen van interconnectie tussen twee elektronische communicatienetwerken. Deze verplichtingen zijn noodzakelijkerwijs gelegd op dominante aanbieders, waarvan vele van de bovengenoemde verplichtingen vallen in de sfeer van ex-ante regulering omdat de concurrent een weigering tot toegang of interconnectie tot het netwerk van de dominante aanbieder veelal niet kan veroorloven. Bovengenoemde maatregelen zijn er dus ter waarborging van effectieve concurrentie.

Vergunning schaarse middelen

Onder schaarse middelen wordt verstaan nummers en frequenties, die onder het beheer van de TAS zijn. De TAS beheert de schaarse middelen op een wijze die flexibiliteit, vernieuwing en mededinging bevordert en voorts het meest efficiënte gebruik van deze middelen mogelijk maakt. Hierbij wordt rekening gehouden met de aanbevelingen van de ITU en andere internationale verplichtingen.

Het nummerbeheer dat ook onderdeel uitmaakt van het geheel rond de schaarse middelen is ook enigszins anders geregeld in deze wet. Een nummer strekt tot de toegang tot een dienst en ter identificatie van gebruikers en aanbieders van communicatievoorzieningen. Bij het nummerbeheer staat het faciliteren van de markt voorop.

De TAS is belast met het beheer van de nummers. Hiertoe stelt zij een nummerplan vast waarin de beleidsuitgangspunten en toepassingsgebieden ten aanzien van nummers de wijze van verdeling van de nummers vast. Alle elektronische communicatiediensten moeten indien dat wenselijk is op adequate wijze nummers kunnen krijgen. De TAS stelt objectieve, transparante en niet-discriminerende procedures op voor de verlening van nummers op. Ook beheert zij de toewijzing van de nummervoorraden en controleert het nummerplan. Het nummerplan bepaalt de voor een bepaalde bestemming beschikbare nummerruimte en stelt zo de grenzen waarbinnen de TAS kan opereren.

De vrijheid van de TAS om in een nummerplan nummerruimte te creëren is echter door diverse oorzaken beperkt. Zo dient een nummerplan te passen binnen de overeengekomen internationale nummersystemen, maar ook beleidsmatig belangrijke aspecten, zoals bijvoorbeeld herkenbaarheid en hanteerbaarheid van nummers voor gebruikers, leggen beperkingen op. Voorts is het van belang te vermelden dat aan het wijzigen van een nummerplan in het algemeen grote consequenties verbonden kunnen zijn, bijvoorbeeld in verband met de economisch en maatschappelijk ongewenste neveneffecten van een grootschalige omnummering. Wijzigingen van nummerplannen die een omnummering inhouden dienen dan ook zoveel mogelijk te worden vermeden. Echter is het wel wenselijk de trends die gangbaar zijn in de wereld zo veel als mogelijk te volgen, om zodoende niet achter te blijven qua mondiale ontwikkelingen.

Frequentiebeheer

Ondanks de ontwikkelingen op het gebied van de technologie is een schaarste aan frequenties ontstaan. De redenen die hieraan ten grondslag liggen kunnen worden gezocht in economische groei, toenemende liberalisering en mondialisering van de telecommunicatiesector, technologische ontwikkelingen, met name op het gebied van mobiele satellietcommunicatie en aardse communicatie, de grote vraag naar nieuwe vormen van mobiele telecommunicatiediensten en de invoering van nieuwe digitale communicatiesystemen naast de nog bestaande analoge systemen. Hierdoor is er een toenemende druk op bepaalde gedeelten van het frequentiespectrum ontstaan waardoor de economische en maatschappelijke waarde van frequenties sterk is toegenomen.

De bestemming en toewijzing van de bedoelde frequenties zal verlopen op basis van objectieve, doorzichtige, niet-discriminerende en proportionele criteria. Ondernemingen die rechten op het gebruik van frequenties willen overdragen, moeten dit melden aan de TAS die verantwoordelijk is voor de toewijzing van de frequenties. De TAS moet er met name voor waken dat een dergelijke overdracht geen concurrentievervalsing doet ontstaan.

Flexibiliteit van het spectrumbeheer wordt ook bevorderd door er voor te kiezen om spectrum zo veel mogelijk vergunningvrij en ongeacht de toegepaste techniek uit te geven en voorts de overdracht van vergunningen te bevorderen. Dit zal investeringen bevorderen en exploitanten in staat stellen nieuwe technologieën te introduceren in de spectrumbanden waar ze gebruiksrechten hebben. Nieuwe technologieën kunnen ingezet worden, waardoor eindgebruikers kunnen profiteren van de meerkeuze en lagere prijzen.

Het 'technologieneutraal maken' van frequentiegebruik is een alom overheersende trend. Niet langer worden specifieke vormen van gebruik gekoppeld aan frequenties, maar frequenties kunnen voor iedere vorm van gebruik worden ingezet. Een andere trend is het zoveel mogelijk loslaten van vergunningsinstrumenten. Zolang er geen storing wordt veroorzaakt en bepaalde technische minimumvereisten zoals het maximale zendvermogen in acht worden genomen, kan eenieder de frequenties in gebruik nemen. Een succesvol voorbeeld van vrij frequentiegebruik zijn de frequenties die worden ingezet voor wireless toepassingen (WiFi).

Elektromagnetische compatibiliteit

Elektromagnetische compatibiliteit is de eigenschap van apparaten om op bevredigende wijze in hun elektromagnetische omgeving te kunnen functioneren zonder zelf elektromagnetische storingen te veroorzaken die ontoelaatbaar zijn voor alles wat zich in die omgeving bevindt. De TAS wordt belast met het toezicht op het voorkomen en het bestand zijn tegen storingen van elektrische – en elektromagnetische inrichtingen. Alle elektrische en elektromagnetische apparaten en apparatuur die in Suriname worden ingevoerd, in voorraad gehouden, aangeboden, verhuurd, verkocht of op andere wijze beschikbaar worden gesteld, dienen te voldoen aan de geldende en relevante internationale aanbevelingen en standaarden. Ten bewijze dat aan de geldende en relevante aanbevelingen en standaarden wordt voldaan moet door de importeur een verklaring van conformiteit met de betreffende aanbevelingen of standaarden worden overgelegd aan de TAS.

Interconnectie, toegang en interoperabiliteit

De begrippen interconnectie, toegang en interoperabiliteit, worden van groot belang geacht voor de regulering van elektronische communicatie. Interconnectie is van wezenlijk belang voor de ontwikkeling van mededinging in de elektronische communicatiesector. Het stelt elke consument in staat met succes een oproep te doen naar een andere consument, ongeacht of de oproeper en de opgeroepene zijn aangesloten op hetzelfde netwerk. Zonder interconnectie zou iedere nieuwe aanbieder de dure infrastructuur opnieuw moeten aanleggen en consumenten zouden zich moeten abonneren bij de netwerken van elk van de verschillende aanbieders om elkaar te kunnen bellen. Interconnectie biedt consumenten de mogelijkheid een contract aan te gaan met de leverancier van hun keuze en toch alle inkomende gesprekken te kunnen ontvangen ongeacht waar deze zijn ontstaan.

Het begrip toegang wordt gedefinieerd als het beschikbaar stellen van netwerkonderdelen, bijbehorende faciliteiten of diensten. Toegang is een algemeen concept waaronder alle vormen van toegang tot openbaar beschikbare netwerken en diensten vallen, terwijl interconnectie betrekking heeft op de fysieke en logische onderlinge verbinding van netwerken. Interconnectie maakt het mogelijk dat gebruikers van het ene netwerk kunnen communiceren met gebruikers van het andere netwerk en omgekeerd. Het gaat eveneens om de mogelijkheid om abonnees van het ene netwerk gebruik te laten maken van diensten aangeboden via een ander netwerk, zonder de behoefte of intentie met de abonnees van dit netwerk te communiceren. De koppeling kan fysiek of virtueel zijn.

Bijzondere toegang is de verplichting van een dominante aanbieder om toegang te bieden tot zijn netwerk en andere netwerkaansluitpunten dan die van de eindgebruikers. Het gaat met andere woorden om het verkrijgen van toegang zonder dat koppeling van netwerken behoeft plaats te vinden. Het gaat dus om toegang tot de zogenaamde customerbase en tot bepaalde technische en niet technische faciliteiten. De dominante aanbieder kan eveneens verplicht worden om bepaalde informatie aan nieuwe aanbieders te geven zoals adres en bereik van splitters, de nodige ruimte voor colocatie, de kwaliteit van lijnen en leveringstermijnen voor het aanbieden van ontbundelde lijnen of verbindingen.

Bepaalde aanbieders van netwerken en diensten zoals landmobiel en omroepinstellingen doch niet beperkt tot deze groep, zijn verplicht om naar colocatie te vragen. De TAS heeft daarom de bevoegdheid om richtlijnen vast te stellen voor fysieke colocatie. Bij gedeeld gebruik van infrastructuur of netwerken gaat het om het beschikbaar stellen van ruimte.

Interoperabiliteit is het tot stand brengen van eind- tot eindverbindingen tussen eindgebruikers onderling of tussen eindgebruikers en diensten met als doel het zeker stellen van communicatie tussen eindgebruikers en de toegang van eindgebruikers tot diensten van andere aanbieders dan de eigen aanbieder. Het belang van interoperabiliteit van diensten is gelegen in de betekenis die dit heeft voor duurzame en efficiënte concurrentie in de elektronische communicatiesector en voor de mogelijkheden van de eindgebruikers om met gebruikers van andere dienstenaanbieders te communiceren. De beschikbaarheid van ontbundelde toegang tot het aansluitnet, het zogeheten “local loop untbundling”, leidt ook tot een verhoogde concurrentie.

Ontbundeling betekent dat verschillende delen van het aansluitnet uitgesplitst worden. Gezien de fundamentele gevolgen die toegang en interconnectie hebben voor het totale functioneren van concurrerende elektronische communicatienetwerken, zijn deze zaken de meest cruciale kwesties voor aanbieders van interconnectie gerelateerde diensten.

Bovendien zijn het de meest netelige kwesties waartegenover een toezichthouder zich geplaatst ziet wanneer de mededinging op een markt groeit. Dit is dan ook een van de meest belangrijke regelingen waarin voorzien moet worden voordat de mededinging, de markt verder helpt evolueren.

De overheid moet zorgen voor de continuïteit van communicatievoorzieningen en voor een betrouwbare communicatiesector en zal ook de nodige maatregelen nemen met het oog op de bevordering van de veiligheid van de Surinaamse samenleving. De ontwikkeling van de sector is op de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de betrokken bedrijven. Zij moeten ervoor zorgen dat de elektronische communicatiesector kwantitatief en kwalitatief voldoet aan de vraag naar netwerken en diensten tegen een redelijke prijs. Daarnaast probeert de overheid randvoorwaarden te scheppen voor een voortvarende ontwikkeling van de sector met name door daadwerkelijke mededinging te bevorderen en, bij het ontbreken van daadwerkelijke mededinging, misbruik van machtsposities te voorkomen. De overheid streeft naar een vitale elektronische communicatiesector, nationaal en internationaal, met optimale marktcondities, die zo goed mogelijk inspeelt op de belangen van burgers en bedrijven. Hier hoort ook bij dat de overheid werkt naar het faciliteren van hoogwaardige netwerken die in voldoende mate aanwezig zijn en daaraan gekoppeld voldoende aanbod van diensten in Suriname, hetgeen belangrijk is voor de economische ontwikkeling van Suriname en daarmee voor de concurrentiepositie van Suriname.

In het kader van het onderdeel interconnectie en toegang zijn een aantal beginselen, zoals in de onderstaande opsomming opgenomen. Deze hebben betrekking op de rechten en plichten verband houdende met interconnectie en de rol van de TAS daarbij, alsook de voorwaarden die door de TAS kunnen worden opgelegd. Tevens wordt de vertrouwelijkheid van informatie verkregen tijdens onderhandelingen en de wijze van behandeling van deze informatie door de TAS ook behandeld.

Beginselen in het kader van interconnectie en toegang:

- interconnectie verplichtingen op basis van kostprijsgeoriënteerde, transparante en niet-discriminerende voorwaarden;
- definitie en methode voor het bepalen van de status van dominante aanbieder of aanmerkelijke marktmacht;
- gereguleerd proces voor interconnectie onderhandelingen tussen aanbieders van interconnectie gerelateerde diensten;
- referentieofferte voor interconnectie en goedgekeurde interconnectie overeenkomsten;
- verplichting tot het gezamenlijk gebruiken van infrastructuur;
- bijzondere toegang tot het aansluitnet;
- vaststelling van afgiftetarieven voor (mobiele) telefonie;
- geschillenbeslechting.

De instanties die toezichthouden en bevoegd zijn regels te stellen spelen een essentiële rol bij het toezicht op interconnectie. In de meeste gevallen dienen relevante economische beginselen steeds opnieuw bekeken te worden. Ook dient bij het afleiden van interconnectieprijsen de aanpak van de kostenberekening voor interconnectie geanalyseerd te worden, waarna voorstellen gedaan kunnen worden over gemeenschappelijke kostenmodellen voor gebruik door alle aanbieders en het ontwikkelen van richtlijnen en regelingen voor interconnectie. In het belang van gezonde mededinging moeten de toezichthoudende instanties erop toezien dat het interconnectiekader duidelijk gedefinieerd is en dat interconnectietarieven tussen netwerken gebaseerd zijn op objectieve, economisch verantwoorde en goed gemotiveerde kosten.

Dominante aanbieders

De relevante marktsegmenten worden allemaal opgenomen in een door de TAS vastgesteld overzicht (matrix) van netwerkfaciliteiten en diensten. De verschillende marktsegmenten die er bestaan zijn onder andere vast bellen, mobiel bellen, internet bellen etc. Om adequaat mee te kunnen bewegen met de dynamiek van de markt maakt TAS regelmatig nieuwe marktanalyses op basis van marktafbakeningen, zodat relevante verplichtingen opgelegd kunnen worden om de concurrentie te waarborgen. Het beleid is gericht op het vergroten van de concurrentie, door concurrerende aanbieders toegang te verlenen tot netwerken, op de mogelijkheid om met diensten over die netwerken meerwaarde te creëren voor de economie, alsook de maatschappij. Om dit te realiseren is toegang nodig tot de fysieke infrastructuur, en tot netwerkverbindingen.

De TAS heeft de bevoegdheid om voor elke marktsegment vast te stellen welke aanbieder gekwalificeerd kan worden als te zijn dominant. De criteria voor het vaststellen van dominantie zijn eveneens in de wet opgenomen.

Belangrijk is dat de dominante aanbieder een aanmerkelijke marktmacht moet bezitten om individueel of in een groep onafhankelijk te kunnen opereren. Het non – discriminatie beginsel komt hier eveneens tot uitdrukking, omdat er aan alle dominante aanbieders speciale verplichtingen worden opgelegd. Een van deze verplichtingen is het opstellen van referentie offertes. Er zijn referentie offertes voor toegang en voor interconnectie. De voorwaarden waaraan

een referentie offerte moet voldoen staan in de bepalingen van hoofdstuk 5 de paragrafen 4 en 5. De inhoud omvat het volgende:

1. afspraken over huurlijnen of semi – permanente verbindingen. Huurlijnen kunnen worden betrokken van aanbieders van netwerken die over een eigen glasvezelnet beschikken. Er dient een overeenkomst gesloten te worden tussen de aanbieder van het glasvezelnet en de huurder van de lijn. De tarieven van huurlijnen dienen transparant en op kosten georiënteerd te zijn. De algemene beginselen van het contractenrecht zijn hierbij van toepassing. Het gebruik van huurlijnen is een middel voor nieuwe marktpartijen om hun diensten aan te kunnen bieden.
2. transit bepalingen;
3. interconnectie – interfaces. Dit zijn software – en hardware programma's.

Ter bevordering van interconnectie en toegang kunnen de onderstaande verplichtingen door de TAS worden opgelegd aan dominante aanbieders:

1. het verplicht vrij maken van ruimte voor het opslaan van apparatuur of ter beschikking stellen van een mast voor het bevestigen van apparatuur. Dit wordt colocatie genoemd en dient ter voorkoming van kapitaalverlies.
2. het verplicht verlenen van open toegang tot technische interfaces, protocollen of andere technologieën die onmisbaar zijn voor de interoperabiliteit van diensten of virtuele netwerkdiensten. Technische interfaces zijn interactieve koppelingen tussen een mens (de gebruikersinterface) en een machine. Een interface zorgt ervoor dat de communicatie van een mens wordt omgezet in een voor een computer begrijpelijke taal. Interfaces kunnen ook onder andere zijn hardware en softwareprogramma's.
3. het verplicht verlenen van toegang tot operationele ondersteuningssystemen of soortgelijke softwaresystemen nodig voor het garanderen van mededinging bij het aanbieden van diensten. Onder operationele ondersteuningssystemen of soortgelijke softwaresystemen wordt hulpapparatuur verstaan die ingezet wordt om het netwerk te versnellen. Het bieden van toegang tot netwerkelementen en bijbehorende faciliteiten kan resulteren in het tot stand brengen van een verbinding met zendapparatuur.

Bij het opstellen van de Referentie Interconnectie Overeenkomst moet er niet alleen rekening gehouden worden met de voorwaarden opgenomen in de wet, maar ook met aanvullende diensten en uitvoeringsregelingen. Dit zijn richtlijnen die gepubliceerd worden door de TAS en de uit de wet voortvloeiende uitvoeringsbesluiten. In een Referentie Offerte voor Toegang moet onder andere worden opgenomen:

1. verplichtingen inzake toegang tot digitale televisiediensten. Het gaat hierbij om de mobiele kant van digitale televisie zoals bijvoorbeeld het bekijken van televisiebeelden via een mobiele telefoon of andere device.
2. verplichtingen inzake voorwaardelijke toegangssystemen voor digitale – televisiediensten. Het gaat hierbij om het bekijken van televisie via een glasvezelnet.
3. verplichtingen inzake indirecte toegang. Dit heeft te maken met varianten op de algemene publieke diensten zoals carrier select en carrier pre- select diensten, waarbij de eindgebruiker middels een code toegang krijgt tot een bepaald netwerk en zo een oproep tot stand kan brengen.

Het is van belang dat aanbieders van elektronische netwerk- en communicatiediensten, inclusief internetaanbieders (ISP's) toegang hebben tot de fysieke infrastructuur van een andere aanbieder van netwerk en diensten (kabels, leidingen, antennemasten) zodat ze hun diensten aan kunnen bieden zonder een eigen (aansluit) netwerk te hoeven hebben. Dit biedt eindgebruikers meer keuze. Op basis van deze wet kan de TAS partijen met aanmerkelijke marktmacht dwingen hun netwerk tegen kostengeoriënteerde tarieven open te stellen voor concurrenten. Sommige aanbieders van diensten willen echter betaalbare toegang tot netwerkverbindingen hebben om aldus een gegarandeerde, veilige en hoogwaardige verbinding met klanten te krijgen. Daartoe is het belangrijk om duidelijke regels te hebben voor dominantie en aanmerkelijke marktmacht.

De Wet Elektronische Communicatie is gericht op het waarborgen van goede concurrentie en, bij onvoldoende concurrentie, het opleggen van verplichtingen aan de dominante netwerkaanbieder. De TAS bevordert de concurrentie bij de levering netwerken, diensten en bijbehorende faciliteiten, door ervoor te zorgen, dat er in de sector van de elektronische communicatie geen verstoring of beperking van de concurrentie is. Daartoe maximaliseert de TAS de voordelen voor de consument in termen van prijs, kwaliteit en keuzemogelijkheden. Zo moedigt de TAS ook efficiënte investeringen aan en ondersteunt zij innovaties.

Kabels en kabelwerken, behorende tot netwerken

Onder het begrip 'kabels' wordt verstaan kabels die gelegd zijn in openbare gronden en gebouwen, inclusief netwerkaansluitpunten, in en aan gebouwen. Hieronder valt onder andere ook het plaatsen van (verdeel) kasten op gronden of aan gebouwen. De verticale natrekkingsregel wordt door deze wet verbroken. Al hetgeen dat in de grond wordt gestopt behoort niet tot het eigendom van degene van wie de grond is, ingeval het niet gaat om openbare gronden, omdat eigenaren van gronden in het algemeen belang moeten gedogen dat kabels voor de aanleg van netwerken in de zin van deze wet op hun eigendomsgrond of aan en in gebouwen worden aangelegd.

Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 2 Institutioneel Kader Artikelen 2 tot en met 13

Artikel 2 Bevoegdheden en taken van de Minister

Indien, en zolang, blijkt dat de sector bij het leveren van zijn bijdrage aan de maatschappij ondersteuning middels beleidsmaatregelen behoeft met betrekking tot een of meer van de in lid 2 genoemde punten, geeft de minister de nodige ondersteuning door die acties te ondernemen die nodig zijn om de betreffende punten te helpen bewerkstelligen.

In het beleidsdocument als bedoeld in lid 1, zal onder meer worden aangegeven welke de gebieden zijn die in een bepaalde beleidsperiode in aanmerking komen voor aansturing middels beleid van de minister als bedoeld in lid 2. Hierbij zal de minister zich laten adviseren door de TAS die in voldoende mate gekwalificeerd geacht is om de richting en het beleid op het gebied van elektronische communicatie te helpen behalen op zodanige wijze dat er sprake is van innovatie en voldoende concurrentie.

Artikel 4 Beheer

De publicatie van het bedrijfsplan van de TAS genoemd in artikel 4 lid 1, kan in het kader van transparantie van beleid worden gezien, maar heeft vooral als doel om externe controle toe te staan. Eenieder die er belang bij heeft om na te gaan of de TAS zich houdt aan wet- en regelgeving heeft door de publicatie de mogelijkheid om het beleidsplan in te zien.

Het bedrijfsplan, strategisch uitvoeringsplan en de voortgangscontrole van de bedrijfsresultaten die door de directie van de TAS worden vastgesteld hebben als primair doel regelgeving en of randvoorwaarden te scheppen voor het uitoefenen van de taken vastgelegd in artikel 6.

De inhoud van het beleidsplan dient uiteen gezet te worden in de volgende criteria:

1. Een korte beschrijving over de TAS inclusief de leidraad van de TAS welke gevolgd wordt om de visie en de missie te kunnen vervullen;
2. Marktanalyses van de verschillende marktsegmenten. Hier moeten de uitdagingen, nieuwe trends en evolutie uitgewerkt worden.
3. Marketingplan. Dit onderdeel beschrijft de diensten en netwerken die aangeboden worden aan gebruikers en eindgebruikers eventueel inclusief de bijbehorende prijzen.
4. Financieel plan. Dit onderdeel geeft gedetailleerd aan op welke wijze inkomsten worden gegenereerd en hoe de uitgaven zullen plaatsvinden.

Artikel 7 Bestuur TAS

Onder de in lid 2 bedoelde afzonderlijke regeling wordt verstaan de Collectieve Arbeidsovereenkomst (cao) of dergelijke regeling van toepassing tussen de werkgever en werknemers, bevattende bepalingen over werktijden, de wijze en duur van indiensttreding, salarisreeksen, verlofdagen, pensioenregelingen, regels over overwerk, - ziekte en ongevallenverzekering, - ontslag (inclusief opzegtermijn), -zwangerschapsverlof.

Artikel 11 Consultaties

Dit artikel voorziet in de verplichting om een consultatieronde te houden wanneer de TAS op het punt staat een besluit te nemen dat aanzienlijke gevolgen kan hebben voor de sector of delen van de sector. Een voorbeeld hiervan is de consultatie gehouden inzake het gebruik van 700 MHz band ten behoeve van mobiel breedband, het zogeheten digitale dividend. Deze consultatie was van belang voor de TAS om informatie bij de stakeholders in te winnen over hun visie inzake het gebruik van de 700 MHz band. De TAS wilde de sector ook informeren over relevante factoren, waarmee er rekening gehouden zou moeten worden. Deze factoren betroffen zaken van invloed op de bepaling van toe te kennen bandbreedte en de kosten voor toekenning en het gebruik van de frequenties uit die band.

Het zal er in de praktijk op neer komen dat de TAS bijvoorbeeld verscherping wenst aan te brengen in een regeling of in voorwaarden die eerder door haar zijn vastgesteld. De TAS zal basisprincipes en regels vaststellen waaraan de sector zich dient te houden tijdens de consultatierondes. Er zullen eveneens regels vastgesteld worden die betrekking hebben op de openbaarmaking van het behaalde resultaat van de consultatieronde.

Artikel 13 Geschillencommissie

In deze nieuwe wet maken naast vertegenwoordigers van het ministerie en het bedrijfsleven, zullen ook consumentenvertegenwoordigers deel uit van de geschillencommissie. Hierdoor kunnen inzichten en ervaringen rechtstreeks vanuit deze groep binnen de sector in het beslechtsingsproces worden meegenomen.

Hoofdstuk 3 Vergunningen

Artikelen 14 tot en met 36

Artikel 14 Bevordering van mededinging

In het kader van de bevordering van mededinging moet het uitgestippelde beleid van de TAS ingevolge artikel 14 voldoen aan de volgende criteria:

1. duidelijkheid: ondubbelzinnig en niet voor meerdere interpretatie vatbaar zijn;
2. toepasbaarheid: de bepalingen moeten economisch en financieel haalbaar zijn;
3. niet discriminatoir: het gelijkheidsbeginsel moet worden gehanteerd.

De bepalingen moeten dus voor alle aanbieders waaronder ook begrepen de nieuwkomers hetzelfde zijn. Niet elke afwijking van de algemene regels kan gekwalificeerd worden als een discriminatoire bepaling. De afwijking moet objectief aanvaardbaar zijn. Elk onderscheid, elke beperking, uitsluiting of voorkeur moet ter beoordeling in verband gebracht te worden met de machtspositie die een aanbieder of vergunninghouder op de markt heeft.

Artikel 16 vergunning categorieën

Onder netwerkfaciliteiten (lid 1) wordt bedoeld een element of een combinatie van elementen van netwerken primair gebruikt voor of in verband met het verstrekken van informatie- en communicatiediensten, maar omvat geen apparatuur van de klant.

Er is bepaald dat bepaalde categorie aanbieders van netwerken en diensten zich op grond van artikel 16 lid 1 onder c moeten registreren bij de TAS. Zelfs waar geen vergunning vereist is voor bepaalde netwerken of diensten, kunnen bepaalde rechten en plichten toepasbaar zijn. Te denken valt aan degenen die in aanmerking komen voor een vergunning voor schaarse middelen, bijvoorbeeld een taxicentrale die een verkort nummer heeft aangevraagd.

Voor de flexibiliteit is ervoor gekozen een te werken met een overzicht van netwerkfaciliteiten en diensten in de elektronische communicatiesector. In dit overzicht oftewel matrix, worden alle netwerkfaciliteiten waarvoor een vergunning aangevraagd kan worden, alsook de(bijbehorende)

aan te bieden diensten opgenomen. Op deze wijze is het voor zowel de TAS als de aanvrager duidelijk wat het aanbod aan faciliteiten en diensten is. Dit overzicht wordt zo nodig jaarlijks bij staatsbesluit vastgesteld, dan wel bijgewerkt. Hierbij zal voor de TAS leidend zijn de huidige trends en ontwikkelingen op de markt. De TAS zal voor het herzien van deze matrix de sector of de betreffende delen van de sector consulteren.

Artikel 21 Overdracht van vergunningen

De aard van de vergunning speelt een rol bij de overdraagbaarheid ervan. Een vergunning verleend op grond van deze wet kan gekwalificeerd worden als een zaaks gebonden vergunning. Zaaks gebonden vergunningen zijn in beginsel overdraagbaar. De overdracht dient op transparante wijze te geschieden.

Voor de overdracht is een meldingsplicht vereist. De melding heeft tot doel de vergunning verstrekker de mogelijkheid te bieden om ook ten aanzien van de beoogde verkrijger van de vergunning de vereiste toetsing te kunnen uitvoeren. De toestemming van de vergunning verstrekker is vereist, vanwege het feit dat overdracht gevolgd wordt door wijziging van de tenaamstelling van de vergunning door vergunning verstrekker.

Bij de beoordeling van de overdracht wordt met de volgende aandachtspunten rekening gehouden:

- a) mogelijke gevolgen op het gebied van mededinging op de relevante markt; en
- b) het vermogen van de beoogde begunstigde om de verplichtingen verbonden aan de vergunning na te komen;
- c) de mate waarin de begunstigde voldoet aan dezelfde kwalificatiecriteria als oorspronkelijk voorgeschreven.

Bij de overweging om al dan niet toestemming te geven speelt zeker mee de mogelijkheid dat een partij te grote markt zal verkrijgen en zodoende de concurrentieverhoudingen dusdanig verstoord zullen raken. In zo een geval zal er geen toestemming tot de overdracht verleend worden.

Artikel 29 Voorwaarden betreffende Internationale bepalingen

Ingevolge dit artikel is elke aanbieder van netwerken of diensten, die door of namens de President daartoe de opdracht krijgt, op grond van de vergunningsvoorwaarden verplicht zorg te dragen voor de netwerkverbindingen van en naar Suriname en de verzorging over deze verbindingen van de internationale telecommunicatie. De wijze van uitvoering van die internationale verbindingen en van de verzorging van de internationale telecommunicatie daarover is onderworpen aan een groot aantal internationale verdragen en regelingen, waarbij Suriname betrokken is. Met voorschriften genoemd in lid 2 hebben kan met name gedacht worden aan verplichtingen van aanbieders van netwerken en diensten om tijdig de betrokken ministers te informeren en te raadplegen, in gevallen waarin de toepassing van lid 1 moeilijkheden oplevert, dan wel dat zich op internationaal niveau problemen rond de toepassing van bedoelde internationale regelingen voordoen.

Artikel 32 Aftapbaarheid

Deze bepaling strekt ertoe te voorkomen dat criminelen interceptie kunnen ontlopen doordat zij gebruik maken van niet- aftapbare, openbare systemen. Veel van de moderne openbare elektronische communicatiesystemen zijn als gevolg van de daarin gebruikte technologie in beginsel niet of moeilijk aftapbaar. Onder meer daarin schuilt voor criminelen het voordeel van het gebruik van deze systemen. Gezien de noodzaak om, in het kader van de criminaliteitsbestrijding en de veiligheid van de Staat, af te kunnen tappen wordt als hoofdregel in dit artikel opgenomen dat aanbieders van netwerken en diensten hun netwerk of dienst slechts mogen aanbieden indien deze aftapbaar zijn. De bijzonderheden rond het fysieke aftappen van netwerken en diensten dienen met de daartoe belaste instanties te worden besproken.

Artikel 33 Bijzondere last

In het kader van het bevoegd aftappen is niet alleen van belang de verplichting tot het aftapbaar zijn van elektronische communicatienetwerken en diensten, maar evenzeer de verplichting om gevolg te geven aan een last, gegeven door een bevoegde instantie of persoon tot aftappen.

De medewerkingsplicht strekt zich uit tot het verlenen van medewerking aan de daadwerkelijke uitvoering van een bevoegd gegeven last tot aftappen. Ook wordt een andersoortige medewerkingsverplichting bedoeld namelijk het verstrekken van informatie aan de autoriteiten die een last tot aftappen geven. Immers voor wat betreft het verstrekken van informatie zullen de beheerders van de netwerken in toenemende mate afhankelijk zijn van de aanbieders van diensten, bij wie steeds meer essentiële gegevens ondergebracht zijn en daarmee aangewezen zijn op onderling te sluiten privaatrechtelijke contracten of te maken afspraken. Daarvan zouden dan op hun beurt ook de bevoegde instanties afhankelijk worden. Teneinde zulks te voorkomen wordt in deze wet daarom de bevoegdheid en verantwoordelijkheid ten aanzien van het aftappen en de daarmee samenhangende verplichtingen ook ten aanzien van de aanbieders van diensten geëxpliciteerd. Ten behoeve van de facturering bewaren de aanbieders de zogenaamde abonneegegevens als naam, adres, woonplaats en nummer. Alleen die gegevens worden bedoeld welke door de aanbieders beschikbaar moeten worden gesteld om een bijzondere last te kunnen opstellen.

Artikel 34 Beveiliging netwerken

Gegevens betreffende aftappen en informatieverstrekkingen die als staatsgeheim kunnen worden aangemerkt, dienen niet alleen bij de overheid aan een beveiligingsregime onderworpen te worden, maar ook bij de vergunninghouders als aanbieders van netwerken en diensten op gelijkwaardige wijze en op basis van een wettelijke bepaling te worden beveiligd. De gegevens waar het hier om gaat zijn bijvoorbeeld de abonneegegevens en het feit dat er een tap geplaatst is.

Artikel 35 Aansprakelijkheid aanbieders

Met het bepaalde in artikel 35 lid 1 onder c - onjuiste verstrekking, onzorgvuldig beheren of verwerken van gegevens dan wel administratieve fouten - wordt bijvoorbeeld gedacht aan het ten onrechte afsluiten van telefoonabonnees wegens vermeende wanbetaling, foutieve naamsvermeldingen in gidsen, of het ten onrechte achterwege blijven van dergelijke vermeldingen. Het betreft hier een verruiming van de aansprakelijkheid.

Hoofdstuk 4 Vergunning Schaarse Middelen **Artikelen 37 tot en met 50**

Artikel 37 Beheer van schaarse middelen

Het frequentiespectrum genoemd in lid 2 wordt gebruikt voor de overdracht van gegevens met behulp van ongeleide transmissiemiddelen. Het gaat om een schaars goed, vanwege het feit dat het aantal frequenties dat voor overdrachtdoeleinden wordt gebruikt, beperkt is. Internationaal wordt binnen de ITU-afspraken gemaakt voor welke doeleinden bepaalde banden zullen worden gebruikt. Een gebruiksbestemming hangt mede af van de aard van de dienst en de daarvoor benodigde technische specificaties. De TAS doet de toewijzing van kanalen in het frequentiespectrum.

Artikel 38 Vereisten frequentie – vergunning

Deze bepaling is van toepassing op degenen met een openbaar netwerk alsook degenen met een privé (gesloten) netwerk. Degenen die een eigen bedrijfsvoering leiden of een privé- netwerk hebben kunnen onder andere zijn vergunninghouders van landmobiele diensten, vergunninghouders van straalverbindingen, point to point en point to multi- point links, waaronder ook vallen de gesloten draadloze netwerken bestemd voor de overdracht van gegeven tussen privé locaties.

Artikel 40 Technologie neutraliteit

De TAS dient erop toe te zien dat de frequentietoekenningen technologieneutraal zijn, door niet te discrimineren ten gunste van of tegen het gebruik van een bepaald type technologie, tenzij krachtens duidelijke beleidsdoelen en na een consultatieronde over de kwestie anders kan worden beslist.

Hoofdstuk 5 Toegang en Interconnectie Artikelen 51 tot en met 89

Artikel 52 Voorwaarden opgelegd door de TAS

Voor de continuïteit van de dienstverlening dient voorkomen te worden dat netwerken uiteenvallen. Dit is verwoord met de term desaggregatie in de bepaling van artikel 52 lid 1 onderdeel i.

Artikel 59 Aard van de overeenkomst

Partijen zijn in beginsel vrij om hun onderlinge relatie naar eigen goeddunken vast te leggen in een interconnectie overeenkomst. Desalniettemin behoudt de TAS de bevoegdheid om randvoorwaarden te stellen, waarbinnen deze onderhandelingen gevoerd dienen te worden. De randvoorwaarden hebben als primair doel om de partijen bij interconnectie op gelijke voet te laten staan.

Artikel 83 Verplichting inzake toegang voor dominante aanbieders

Ter waarborging van de mededingen kan de TAS op eigen initiatief of op eigen verzoek maatregelen treffen ter bevordering van toegang en interoperabiliteit van diensten. Dit geldt in het bijzonder in situaties waarin het niet verlenen van toegang en het opleggen van onredelijke voorwaarden de concurrentie op detailhandelsniveau zou kunnen belemmeren of de belangen van de eindgebruikers zou kunnen schaden. De verplichting rust op de TAS om na te gaan als de voorwaarden proportioneel zijn.

Hoofdstuk 6

Universele toegang en dienstverlening (afgekort UTD) Algemeen

Artikelen 90 tot en met 112

Onder ‘universele dienstverlening’ wordt verstaan een samenstel van de volgende elementen: een voor eenieder beschikbaar en betaalbaar, geharmoniseerd basispakket aan diensten en faciliteiten, dat aan bepaalde kwaliteitscriteria voldoet onafhankelijk van hun geografische locatie in het licht van specifieke nationale omstandigheden. Zij die geen telefoonaansluiting kunnen permitteren, moeten bovendien zonder het nemen van te grote drempels toegang tot een telefoon hebben. Het gaat in deze ook om het kunnen beschikken over wireless devices zoals mobiele telefoons, computers etc.

Onder “universele toegang wordt verstaan (a) toegang, via een brede geografische dekking, tot gemeenschap gebaseerde breedbandinformatie- en communicatiediensten, waaronder spraak, datadiensten, toegang tot internet, lokaal relevante inhoud, gemeenschapsradio en overheidsdiensten, die betaalbaar en van hoge kwaliteit zijn, (b) signaaldekking van mobiele en omroepnetwerken in afgelegen regio's, en (c) toegang tot de diensten door onderwijsinstellingen, universiteiten, gezondheidsinstellingen, ziekenhuizen, telecentra en andere openbare of particuliere gemeenschapscentra

Voor de ‘universele toegang’ zullen er transparante toetredingsvoorwaarden en tarieven worden gehanteerd.

Het is van belang om wettelijke voorzieningen te treffen voor de universele dienstverlening en toegang vanuit het oogpunt dat, als het nodig is, eenieder over de werkelijke instrumenten kan beschikken om deel te kunnen nemen aan de digitale transformatie en ontwikkeling.

Bij de invulling van het concept van universele dienstverlening zijn de volgende punten van belang:

1. Het vaststellen van een basispakket aan universele dienstverlening, welke van belang is voor Suriname inclusief het vaststellen van de tariefregulering.
2. Op welke wijze een of enkele marktpartij (en) aangewezen kan (kunnen) worden om te zorgen voor universele dienstverlening.
3. Op welke wijze er geldmiddelen geïnd kunnen worden ter financiering van universele dienstverlening.

Ad. 1. Met betrekking tot de omvang van het basispakket moet worden uitgegaan van een basisvoorziening die voor eenieder beschikbaar moet zijn. Dit houdt een restrictieve benadering in. Vele zaken moeten in ieder geval aan de markt worden overgelaten. Deze basisvoorziening omvat het volgende:

- Toegang hebben tot telefoondiensten.
- Beschikbaarheid van voldoende openbare telefooncellen.
- Gratis toegang tot nationale en internationale alarmnummers.
- Beschikbaarheid van telefoongidsen waarin alle gebruikers van vaste spraaktelefoniedienst voorkomen.
- Een gebruikersinformatie – en inlichtingendienst waar in beginsel de nummers van alle gebruikers die zijn aangesloten op netwerken voor vaste en mobiele spraaktelefonie worden verstrekt.

Met betrekking tot prijsregulering voor de universele beschikbaarheid gaat het om het van overheidswege vaststellen van een marche. Dit zal ten gunste zijn van de consument. Het moet in deze gaan om een maximumtarief welke niet overschreden mag worden en een minimumtarief waaronder niet gefactureerd mag worden door marktpartijen. Dit betreft dan de tarieven, die gelden voor de telefoontarieven voor wat betreft vast en mobiel voor de particuliere gebruiker. Daar heeft de overheid immers in dit kader een maatschappelijke taak.

Ad. 2. De regering zal ter uitvoering van dit punt, waar nodig, nadere afspraken maken met de vergunninghouders, mede met het oog op de ontsluiting van het binnenland en het stimuleren van afstandsonderwijs.

Het concept van universele dienstverlening en toegang heeft betrekking op de volgende ICT-diensten:

1. Telefoon (voice calls en sms- berichten).
2. Breedband internet.
3. Radio en televisie broadcasting (omroep).

Ter financiering van de basisvoorzieningen zullen alle dienstverleners van telecommunicatiediensten, in deze de vergunninghouders met een algemene en bijzondere vergunning verplicht worden gesteld om een bijdrage te leveren aan de fondsvorming ter ondersteuning van de ontwikkeling van ICT. Dit ter voorkoming van kruissubsidie.

Gezien het feit dat aanbieders van netwerken en diensten niet of niet binnen korte termijn zullen overgaan tot het investeren in gebieden waarvan de kans groot is dat zij geen winsten zullen maken zal er een fonds opgericht worden. Uit de opbrengsten die de overheid zal krijgen uit dit fonds zal de TAS na verkregen informatie van gehouden consultaties en onderzoeken die gepleegd zijn projecten uitvoeren die vanuit dit fonds gefinancierd zullen worden.

Het gaat bij de universele dienstverlening en toegang om de verplichting van de overheid om afgelegen en rurale gebieden en achtergestelde groepen tegen betaalbare en redelijke prijzen toegang te verlenen op het openbaar telecommunicatienetwerk. Onder achtergestelde groepen wordt onder andere verstaan ziekenhuizen, scholen, mensen met een beperking etc..

Universele dienstverlening en toegang heeft heden ten dage als primair doel beschikbare en betaalbare breedband internet. Het gaat bij deze om toegang hebben tot data en internetcommunicatie. Gezien het feit dat omroep onderdeel is van ICT's, wordt dit ook meegenomen als ondersteunende technologie voor telecommunicatie.

Artikel 92

Ter bevordering van de universele dienstverlening en toegang is het van belang dat de volgende punten in acht worden genomen bij het maken van beleid:

- Niet discriminerende toegang tegen betaalbare prijzen tot hoogwaardige ICT – diensten. Het gaat bij deze ook om de bevordering van digitale geletterdheid en toegankelijkheid, die worden gezien als essentiële elementen om verder te gaan dan de loutere beschikbaarheid van netwerken naar hun brede acceptatie en gebruik.
- Ervoor zorgdragen dat het binnenland ontsloten wordt
- Universele diensten moeten op economische efficiënte wijze worden verleend
- Ervoor zorgdragen dat door het ontsluiten van het binnenland, de voordelen van inclusieve groei ten gunste komt van de economie van Suriname met als gevolg een snelle sociaaleconomische ontwikkeling en een verbeterende levensstandaard

Bij deze bijzondere gevallen zoals genoemd in artikel 92 onderdeel d zal er een actieplan worden opgesteld voor het leveren van universele toegang en dienstverleningsprogramma's. Diverse methoden voor het bereiken van universele toegang en dienstverlening zullen worden uitgevoerd, met inbegrip van dekkings- en uitbouwverplichtingen in toegekende vergunningen naast de universele dienst verplichtingen

Artikel 94

Met digitale ongelijkheid wordt bedoeld het opheffen van digitale geletterdheid om zo de inclusie op gang te brengen.

Het doel is universele toegang tot de beschikbaarheid en betaalbaarheid van breedband internet.

Toegang tot en verspreiding van ICTs zijn om sociale en economische redenen zeer belangrijk.

Administratieve formaliteiten die kunnen zorgen dat de kosten van het aanbieden van netwerken en diensten aan eindgebruikers lager komen te liggen zijn onder andere:

- de wijze waarop een openbare telecommunicatiedienst wordt aangeboden en gefinancierd om te voldoen aan de eisen van de universele dienst, en
- de eventuele verplichtingen van de aanbieders en gebruikers van de dienst..

Voor ICTs kunnen universele toegang en universele dienstverlening grotendeels worden gekenmerkt door de beschikbaarheid, toegankelijkheid en betaalbaarheid van telefonie en internet, waarbij steeds meer rekening wordt gehouden met de toegang hebben tot breedband services en broadcasting.

Artikel 95

De instellingen en organisaties die in aanmerking kunnen komen voor universele toegang en dienstverleningsprojecten zijn onder andere scholen van alle ontwikkelingsniveaus, gezondheidscentra, lokale overheid etc. Er dient hiervoor een community access point te zijn. De focus point is erop gericht dat er zoveel als mogelijk voorkomen moet worden dat delen van de samenleving of groeperingen uitgesloten worden van de kansen en mogelijkheden die ICT met zich meebrengt. Dit is belangrijk voor economische ontwikkeling en sociale inclusie.

Artikel 97

De snelle en constante ontwikkelingen op het gebied van technologie, services, vereiste en gebruik van verschillende ICT – diensten door de groeperingen die in aanmerking komen voor financiering zorgt ervoor dat de UTD geëvalueerd dient te worden en richtlijnen steeds aangepast moeten worden.

Artikel 100

Met het oog op sociale, economische en technologische ontwikkeling zal de vraag als een bepaalde service de vereiste zal hebben om essentieel te zijn voor uniforme landelijke economische ontwikkeling en sociale ontsluiting van gebieden en groeperingen. Gronden die van belang kunnen zijn om te bepalen als een marktspeler een bepaalde dienst niet of niet binnen een bepaalde tijdsperiode kan aanbieden zijn onder andere:

- De kosten die gespaard zullen gaan met de investering zullen niet op korte termijn terugverdiend kunnen worden
- Geografische karakteristieken met geringe populatie
- Gebieden die geïsoleerd zijn
- Degenen die onder de armoedegrens leven

Artikel 101

Zodanige mechanismen kunnen bestaan uit additionele uitroldoelstellingen, microkredietprogramma's, publiek-private partnerschappen, regelingen voor 'bouwen-overdragen-exploiteren', coöperaties of voor meerdere doeleinden geschikte gemeenschapscentra.

Artikel 104

Bij onredelijke last moeten de voorwaarden worden vastgesteld volgens welke moet worden uitgemaakt of deze last al dan niet onredelijk is.

Hoofdstuk 7 Randapparatuur en elektromagnetische compatibiliteit Artikelen 113 tot en met 115

Artikel 113 Technische eisen randapparatuur

Onder randapparatuur wordt verstaan de apparaten die voor overbrenging, verwerking of ontvangst van informatie direct of indirect op de eindpunten van een openbaar netwerk zijn

aangesloten. De aansluiting kan geschieden per draad of optische vezel of via elektromagnetische golven of satelliet grondstation.

Het gaat bij deze bepaling om transparantie inzake technische- en keuringsprocedures. De importeur dient een verklaring van conformiteit, een document waarin wordt verklaard dat een product of dienst aan bepaalde normen of technische specificaties voldoet, aan de TAS te overleggen. Hierop zal de TAS het zogeheten bewijs van type- approval of type- acceptance uitgeven. De technische eisen hebben als doel te waarborgen dat de betreffende randapparatuur voldoet aan de kwaliteit die vereist is om te worden aangesloten op het communicatienetwerk.

Hoofdstuk 8

Bepalingen inzake de gedoogplicht voor de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels en kabelwerken, behorende tot netwerken

Artikelen 116 tot en met 125

De in deze artikelen neergelegde regeling van de verplichting om in een aantal gevallen kabels behorende tot de openbare netwerken te gedogen, wijkt niet wezenlijk af van de regeling zoals opgenomen in de Wet Telecommunicatievoorzieningen terzake.

HOOFDSTUK 9 VERGOEDINGEN

Artikel 126

In dit hoofdstuk dat uit een artikel bestaat is aangegeven welke vergoedingen ondernemers en natuurlijke personen die diensten aanbieden of schaarse middelen van de TAS gebruiken aan de TAS verschuldigd zijn. Ook tarieven voor andere diensten die door de TAS aangeboden worden zijn hier opgenomen. Te denken valt bijvoorbeeld aan tarieven voor nummer- en spectrum toekenning en gebruik. Tarieven voor keuringen van netwerken. Bij het vragen naar een wijziging van de huidige en geldige vergunning zal de TAS administratieve kosten in rekening brengen. Hierbij valt te denken aan een naams- of adreswijziging, het veranderen van de tekst van de vergunning van de Nederlandse naar de Engelse taal enz.

Een belangrijke verandering is de opname van een bijdrage ten behoeve van ontwikkelingen in de sector en ontwikkelingen gerelateerd aan de sector in de vorm van een heffing die namens de overheid zal worden geheven. Deze heffing heeft ongeveer het karakter van Universele Dienstverlening, waarvan is afgestapt in deze wet. De overheid wil op deze manier niet gehouden zijn aan een scala van regels die van toepassing zijn bij universele dienstverlening, maar wil flexibel hiermee om kunnen gaan. De overheid is van mening dat vanwege de niet grootschalige populatie en het redelijk aanwezig zijn van communicatienetwerken en daarmee het aanbod van diensten de noodzaak voor een uitgebreid stelsel van universele dienstverlening niet noodzakelijk is, maar beseft wel dat fondsen voor ontwikkelingsdoelen noodzakelijk zijn. De uitwerking van deze heffing zal bij staatsbesluit geregeld worden en zal bestaan uit micro toeslagen die geïnd zullen worden op uitgaande of inkomende vergoedingen van datastromen. Het geheel rondom de controle van de verkeersvolumes en inning van de toeslag zal via de TAS geschieden, waarna de

geinde bedragen aan de overheid zullen worden overgedragen. Tenslotte zij opgemerkt dat de invoering van universele dienstverlening ten tijde van de liberalisatie op verzoek van de telecombedrijven destijds is aangehouden en men toen getracht heeft middels de toewijzing van verzorgingsgebieden het gehele grondgebied te voorzien telecommunicatiediensten, maar dat nu wel andere mogelijkheden gecreëerd moeten worden om de ICT trends te volgen en mogelijkheden te creëren niet allen voor minder draagkrachtige groepen maar ook in het kader van onderwijs, gezondheidszorg en governance.

De tarieven die de TAS zal hanteren, worden na een ter zake gehouden consultatieronde, aangeboden aan de Minister ter goedkeuring waarna deze bekendgemaakt kunnen worden middels plaatsing in het Advertentieblad van de Republiek Suriname.

Hoofdstuk 10 Bezwaar

Artikelen 127 tot en met 129.

De mogelijkheid is gecreëerd om tegen besluiten die door de TAS genomen zijn als belanghebbende bezwaar aan te tekenen. De werkwijze die gevolg dient te worden door de TAS bij de behandeling van gemaakte bezwaren door belanghebbenden zullen in een aparte regeling aangegeven worden. Vermeldenswaard is verder dat de TAS de mogelijkheid heeft verkregen een commissie in het leven te roepen die zich kan buigen over bezwaarschriften. Dit is in het kader van transparantie en objectiviteit zeer toe te juichen. Uiteraard mag eenieder op grond van het recht verankerd internationale verdragen waarbij Suriname partij is inzake burgerlijke rechten en de Grondwet altijd de burgerrechter raadplegen indien men van mening is dat zijn of haar recht geschonden is. De burgerechter op zijn beurt gaat ook na of alle ten dienste zijnde mogelijkheden tot het zoeken van het recht aangewend zijn alvorens de stap naar het kantongerecht gemaakt is.

Hoofdstuk 11 Toezicht en Opsporing

Artikelen 130 tot en met 138

Er is bij deze artikelen niet veel verschil met de regeling zoals opgenomen in de Wet Telecommunicatievoorzieningen. Er is hierbij ten opzichte van de vorige wet een scheiding gemaakt tussen het toezicht en de opsporing enerzijds met de handhaving anderzijds.

Het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze wet bepaalde is opgedragen aan de TAS. Toezicht op de naleving van wet- en regelgeving heeft hierbij als belangrijke elementen overdracht van informatie naar de vergunninghouders en alle gebruikers van schaarse middelen dat bestaat uit waarschuwing in geval van overtreding waardoor, het toezicht tevens een signaleringsfunctie heeft voor de opsporingsfase.

De bepalingen zijn grotendeels in overeenstemming met de modelbepalingen van de Aanwijzingen voor de Regelgevingstechniek (aanwijzingen 113 tot en met 122). De specifieke positie van de TAS heeft enkele aanvullingen noodzakelijk gemaakt. In artikel 138 zijn het zwijgrecht en de cautieplicht opgenomen.

Hoofdstuk 12 Bestuursrechtelijke handhaving **Artikelen 139 tot en met 156**

Het verschil met de Wet Telecommunicatievoorzieningen ligt is het feit dat er getracht is zoveel als mogelijk de verschillende overtredingen te noemen en daaraan een sanctie te koppelen, hetgeen niet wegneemt dat er onder de algemene noemer van bestuursrechtelijke handhaving altijd opgetreden kan worden bij een geconstateerde overtreding van deze wet en de daarop gestoelde regels. Voor het algemene deel is nagenoeg dezelfde regeling als de Wet Telecommunicatievoorzieningen toegepast. De beginselen van bestuursrecht, administratieve boete, last onder dwangsom en de daarbij horende procedures zoals opgenomen in de Wet Telecommunicatievoorzieningen blijven waar ongewijzigd van kracht, omdat deze grotendeels voortgekomen zijn uit geldende civiele en administratieve procedures.

Voor het optimaal functioneren van de telecommunicatiesector is een doeltreffende handhaving van de desbetreffende wetgeving van cruciaal belang. Onder handhaving wordt in dit verband verstaan het door controle en het toepassen van bestuursrechtelijke, strafrechtelijke en privaatrechtelijke middelen bereiken, dat de algemeen en individueel geldende rechtsregels en voorschriften worden nageleefd. Bij de handhaving kan onderscheid worden gemaakt tussen preventieve en repressieve handhaving. Preventieve handhaving houdt in dat actief toezicht wordt gehouden op de naleving van regels zonder dat er direct sprake hoeft te zijn van concrete gevallen waarin het vermoeden bestaat dat de regels zijn overtreden. Repressieve handhaving komt aan de orde als in strijd met de regels is gehandeld. Strafrechtelijk optreden vindt vrijwel steeds plaats nadat de regels zijn overtreden. Het heeft evenwel niet het primaire oogmerk de gevolgen van zo een overtreding ongedaan te maken. Het kan hier echter wel het logische uitvloeisel van zijn. Om herhaald strafrechtelijk optreden te vermijden, ligt het op zich voor de hand dat de betrokkene uit eigen beweging een eind zal maken aan de verboden situatie. Repressief optreden door het bestuur heeft in de regel tot doel aan de verboden toestand rechtstreeks een eind te maken.

Aan de TAS is ook de bevoegdheid toegekend om, in het kader van het uitgeoefende toezicht en ter handhaving van de bij of krachtens deze wet vastgestelde eisen, bestuursdwang toe te passen. Onder bestuursdwang moet worden verstaan het door, feitelijk handelen door of vanwege een bestuursorgaan optreden tegen hetgeen in strijd met de bij of krachtens enig wettelijk voorschrift vastgestelde verplichtingen is of wordt gedaan, gehouden of nagelaten. Hierbij valt met name te denken aan bestuursdwang, dwangsom, bestuurlijke boete, maar bijvoorbeeld ook aan het opleggen van een zendverbod of het gedogen dat de TAS het gebruik van frequenties verhindert.

Bij het handhavend optreden heeft de TAS de mogelijkheid om een administratieve boete of een last onder dwangsom op te leggen. De mogelijkheid bestaat ook dat de TAS een zendverbod oplegt en overgaat tot het verzegelen van de ruimte waar de apparatuur staat opgesteld of het gebruik van frequenties te verhinderen door het gebruik van "frequentie jammers" en andere gelijksoortige apparatuur, specifiek voor het beleidsterrein frequenties, waarbij de gebruikers van deze frequenties en zenders dit optreden van de TAS dienen te gedogen.

De TAS zal besluiten tot de uitoefening van handhaving altijd zo spoedig mogelijk gemotiveerd aan de betrokkene meedelen.

Hoofdstuk 13 Strafbepalingen **Artikelen 157 tot en met 167**

Er is zoveel als mogelijk getracht middels bestuursrechtelijke sancties de sector te ordenen door te werken met een instrumentarium om zo effectief mogelijke handhaving te realiseren.

Het strafrecht kan dienen als sluitstuk van de bestuursrechtelijke handhaving, waarbij het strafrecht als "ultimum remedium" zal gelden. Deze wet biedt daarom zowel bestuursrechtelijke als strafrechtelijke handhavinginstrumenten. Bij de uitvoering in de praktijk zal het accent liggen op het bestuursrechtelijk instrumentarium. Bij de inzet van het strafrecht zal de nodige terughoudendheid worden betracht. Strafrechtelijke handhaving zal met name aan de orde zijn als de bestuursrechtelijke middelen minder effectief blijken te zijn.

HOOFDSTUK 14 SLOTBEPALINGEN **Artikelen 168 tot en met 174**

Artikel 169

Dit artikel voorziet in de intrekking van de wetgeving die bij de inwerkingtreding van deze wet niet meer van kracht dient te zijn. De Wet Telecommunicatievoorzieningen 2004 en Het Decreet C-38 uit 1980, houdende de instelling van TELESUR als rechtspersoon sui generis en waarbij aan TELESUR bepaalde publiekrechtelijke bevoegdheden werden opgedragen.

Artikel 170

Dit artikel strekt ertoe de regels die zijn vastgesteld krachtens de Wet Telecommunicatievoorzieningen 2004 van kracht te doen zijn totdat zij door uitvoeringsregelgeving ingevolge deze nieuwe wet worden vervangen. Mogelijkerwijs zullen deze regels waar nodig moeten worden aangepast aan de in de wet opgenomen regeling. Dit kan uiteindelijk met zich meebrengen, dat een uitvoeringsregeling opnieuw moet worden vastgesteld op basis van de in de wet neergelegde regeling. In dat geval is het artikel uiteraard niet meer van toepassing.

Artikel 171

Aangezien het degenen, die een recht hebben verworven voor het verrichten van bepaalde telecommunicatieactiviteiten niet kan worden tegengeworpen dat een nieuwe wettelijke regeling terzake tot stand is gebracht, beoogt dit artikel deze verworven rechten in beginsel te respecteren. De overgang van concessies naar Bijzondere Vergunningen zal in dit kader met de belanghebbenden besproken worden alvorens tot wijziging zal worden overgegaan.

Paramaribo, 15 augustus 2024

De initiatiefnemers:

J. Kanape

V. Ramsukul